STELIAN PAPADOPOULOS
Profesor la Universitatea din Atena

Fericitul Iacov Tsalikis

Egumenul Sfintei Manastiri a Cuviosului David

Traducere din limba elena
de Ieroschim. Stefan Lacoschitiotul

Schitul Lacu 2001

Rândurile ce urmeaz sunt ale mele i ale tale deopotriv . Ele sunt izvorâte din respect recuno tin   i dragoste adânc fat de fericitul p rinte Iacov Tsalikis, stare ul Sfintei M n stiri a Cuviosului David, cel care a adormit spovedind la 21 noiembrie 1991, în cel de al 71-lea an al vie ii sale.

Aceste rânduri sunt scrise pentru noi to i, deoarece n-am scris nicidecum ceea ce am crezut i cele ce mi-au pl cut, ci numai acelea pe care to i le-am auzit din gura lui cea sfânt , ceea ce am observat din via a lui cea cuvioas , precum i lucruri minunate pe care le-am v zut s vâr ite cu rug ciunile lui. Rândurile acestea sunt totodat ale noastre, ale tuturor i datorit faptului c ne-am str duit ca ele s exprime sim mintele noastre, ale tuturor. Unele lucruri despre fericitul stare le-am aflat de la el însu i fie atunci când îmi vorbea, mai ales în altarul bisericii m n stirii, fie când spunea câte ceva din via a lui înaintea mul imii de închin tori, fie când povestea despre minunile cuviosului David; noi totdeauna îl ascultam cu mult luare aminte. Multe altele le-am aflat de la numeroase persoane care l-au cunoscut pe fericitul staret Iacov în copil rie, în tinere e i în anii vie uirii sale monahale. Ace tia nu sunt putini, i nici datele ce ni le-au oferit despre stare nu sunt pu ine.

Citez numai câteva nume ale celor care ne-au ajutat în adunarea i completarea datelor despre stare ul Iacov. Mai întâi rudele lui (Gheorghe Tsaliki, perechea M ria i Teodor Mikeli, rudele sale din Farakla), câ iva s teni i bunul p rinte Teodor Teodosiu. Urma ul p rintelui Iacov la st re ie, arhim. Kiril Gherantonis, cunoa te mai multe decât oricine altul i sfaturile sale ne-au fost de mare folos. P rin ii M n stirii Serafim, Alexie, Nicodim, Iacov, Efrem, Gavriil, Pavel i fratele David, cu to ii ne-au oferit date mult folositoare despre stare . Deosebit de pre ioase i de bogate au fost amintirile arhimandri ilor Pavel, Amfilohie i Hrisostom, protopopului Ioan Vernezu, ale

areopagitului[1] Dimitrie Tzuma i ale teologului Elefterie Mazaraki, c rora le mul umesc din toat inima. De asemenea mul umesc i tuturor acelora care mi-au spus câte ceva în leg tur cu stare ul, sau m-au ajutat s -mi înfrâng binecuvântatele mele ov ieli în alc tuirea prezentei biografii duhovnice ti. Despre via a în Libisiul din Asia Mic , pe care l-am vizitat de dou ori, am informa ii atât din c r i, cât i de la scriitori care au tr it evenimentele dezr d cin rii locuitorilor din Libisi. Cele ce se refer la originea sa din Rodos apar in lui Teodor imbidachi, i el locuitor al insulei.

Lucrarea prezent , referindu-se la o persoan contemporan , la un ascet ajuns la m suri înalte, la un ieromonah inspirat de Dumnezeu, înzestrat cu multe virtu i i cu nenum rate daruri dumnezeie ti, putea atinge i multe uncte primejdioase, fapt ce s-a evitat cu mult grij i aten ie de c tre cercet tor, îndeosebi trebuia s se evite exagerarea i dispozi ia de a l uda f r m sur i discern mânt. Aceasta a fost preocuparea noastr constant pân acolo încât, pentru evitarea suspiciunilor legate de acest subiect, am preferat s l s m neînregistrate multe semne minunate i dumnezee ti s vâr ite în via a stare ului. Cele pe care le-am prins cu antenele noastre slabe i cele ce le-am scris cu micile noastre puteri, sunt totu i edificatoare în aceast privin , de i nu în m sura în care s-ar fi cuvenit. Credem îns c ele arat , fie i cu lips , cine a fost fericitul Stare Iacov înaintea lui Dumnezeu, a Sfin ilor, a lui însu i i a oamenilor. Dar i în ceea ce U prive te este valabil cuvântul pe care Stare ul însu i îl spunea despre Cuviosul David: "Minunile Cuviosului sunt foarte multe. Despre ele ar trebui s se scrie multe c r i. Dar nu ajunge nici hârtia, nici cerneala...".

[1] Consiliul de Casație.

Libisi, satul s u natal
i moartea bunicului s u Kremmida

Libisiul a fost zidit de str mo ii no tri pe versantul apusean al muntelui Anticragos, acolo unde era vechiul or el grecesc Karmilisos. Acest versant se prelunge te pân spre rmul apusean al Asiei Mici, unde se învecineaz cu Rodosul. Dac începi s sui muntele de la rm, din vârf vezi sub tine satul Libisi întinzându-se pe dou laturi. Mica a ezare care nu avea deschidere la mare, avea vedere mai ales spre r s rit, dar i spre miaz zi i miaz noapte.

Era în 1921, spre sfâr itul prim verii i începutul verii. Din partea de nord-este venea un copila libisian, fecior de me ter. Alergând cu opincile în mâini, el a urcat pe caldarâmul cel mare ce ducea spre Taxiarhi[2] i Stumbo[3]. Cei ce îl vedeau alergând au în eles c aduce o veste rea. Copilul s-a oprit în Stumbo, în pia a cu multe magazine. H-a mai putut ajunge la Sfin ii Arhangheli. A c zut lâng un zid, spunând în oapt :

- I-au prins... pe multe dintre grupurile noastre, dintre ai no tri, pe mul i libisieni.

Îndat s-au adunat vânz torii de la magazine i trec torii. Era o dup -amiaz de var i au ie it în pia . Primii au aflat cei care aveau oameni pleca i ca s lucreze. Ace tia erau mici grupuri de zidari, spoitori, cizmari i alte feluri de meseria i care lucrau în satele i ora ele turce ti. Uneori în subprefectura Macri sau, în general, în Sandzaki (eparhia) Mougla, iar alteori în p r ile îndep rtate ale jude ului Aidinios i în Smirna. Mul i me teri libi-sieni au ajuns pân în Konia (Iconia), Eregli, Nigdi, Cesa-reea, Sibas (Sevastia) i mai sus, în Pont. Erau me teri

[2] Biserica Sfinților Arhangheli.
[3] Centul satului.

buni i câ tigau parale bune. Satul lor, zidit sus pe stânci, nu avea ogoare pe care s le cultive. Putinele ogoare bune aflate spre es erau st pânite mai mult de turci. Micile îndeletniciri locale nu asigurau tuturor pâinea. De aceea s-au f cut me te ugari i, în grupuri mici (de câte doi, trei, patru sau mai mul i b rba i, dup cerin e), î i luau putinele unelte i, vreme de câteva luni bune, începând din martie-aprilie, str b teau Turcia. Cei mai mul i dintre ei se întorceau acas în noiembrie-decembrie i r mâneau în familiile lor pân în martie.

Copilul de me ter a început s - i revin . Graiul i-a revenit. Le-a spus toate cele câte le tia. Au ajuns acolo i b trânii satului i l-au dus pe copil la Biseric . Au tras clopotul nu prea de doliu, dar nici ca pentru Biseric . Mul ime de oameni s-au adunat degrab. Satul Libisi avea cinci- ase mii de suflete i to i erau greci, neaflându-se printre ei nici un locuitor turc. Despina lui Kremmida - bunica fericitului stare Iacov - î i avea casa aproape de Stumbo, în pia . De îndat ce a auzit g l gia a alergat cu sufletul la gur .

A urcat repede caldarâmul i repede l-a întrebat din genunchi pe copil:

- Pe Kremmida, pe Gheorghe al meu...

Îi tremur inima i n-a mai putut con in . Voia s spun : “l-ai v zut“, “l-au prins“, “ai auzit ceva despre Gheorghe Kremmida“?

Din nefericire copilul a i v zut i a i auzit. L-au prins i pe Gheorghe Kremmida. Despina lui Kremmida s-a înnecat de durere. Mii de persoane - cele mai multe femei - erau în jurul ei, dar ea nu mai vedea pe nimeni. Bocind cu glas sfâ ietor, ca i cum ar fi fost singur acolo, a intrat în Biseric i a c zut cu fata la p mânt înaintea Icoanei arhanghelului Mihail. S-a rugat, s-a jeluit, a cerut îmb rb tare, l-a pus drept ap r tor al fetelor i al celor mici ai ei i s-a întors acas .

Toate i s-au f cut negre. Prea frumosul Libisi, cu pri-veli tea lui minunat de munte i de es, cu cele dou Biserici

mari i ar toase, a Arhanghelilor i a Maicii Domnului, cu drumurile cele foarte curate, cu caldarâmurile, cu multele bisericu e, împr tiate ici i colo..., toate s-au întunecat. A ajuns acas f r s tie pe unde calc i unde se afl . A c zut pe o lavi i a început s boceasc . Fetele ei alergaser întâmpinând-o pe drum. Din casa cea de sus a venit i Tudora, singura ei fat m ritat , mama fericitului stare Iacov. inea în bra e pe cel de-al doilea prunc al ei (pe Iacov) i tremura cu totul. A c zut peste mama ei i a început s plâng f r s poat întreba dac a auzit ceva i despre Stavros al ei.

i b rbatul ei, Stavros, era plecat, împreun cu dou ajutoare cositorea vase de aram i f cea zid rie în satele turce ti. Mama ei de îndat ce a v zut pruncul i-a revenit i a început s - i mângâie fata. Nu, nu auzise ceva despre cei care lucrau departe. Au adunat mai ales pe grecii care lucrau la rmuri sau mai aproape de ele. Astfel l-au prins i pe Gheorghe Kremmida. Tudora a dat pe prunc surorii ei celei mai mari i a plecat repede la Stumbo i la Biseric . Poate va afla ceva, cel pu in s fie preg tit pentru orice.

În curtea Bisericii erau acum to i b trânii i preo ii celor trei parohii, dasc lii i înv toarea colii de fete. îngrijora i, ei adunau tiri i încercau s lini teasc lumea, în Biserica mare a Arhanghelilor, adic în parohia “de sus“ se cânta mereu Paraclisul. Multe dintre femei -c ci marea majoritate a b rba ilor lipseau - intrau i ie eau, aprindeau lumân ri, îngenuncheau i se rugau sfin ilor de la catapeteasm i iconostase, care erau toate din marmur i str luceau. L-au aflat i pe moutiri, singurul turc al satului, care era, s spunem, organul de ordine, reprezentant al subprefectului turc de la Macri (Kazan). Acesta nu tia nimic concret despre persoanele care au fost prinse de jandarmii turci. Dar tia deja cu multe zile mai înainte - a a a m rturisit acum - c jandarmii i armata îi adun din când în când pe greci pentru batalioane de munc .

i c asta s-ar fi început cu inuturile de la rmurile m rii, îns cu to ii auziser lucruri foarte urâte despre aceste batalioane. Mai mult sau mai pu in tiau despre concentr ri, str mut ri i deport ri deja din 1915 i 1917 pân în 1920.

Turcii îi adunau i îi puneau pe b rba i la munci foarte grele: la mine, cariere, c i ferate i altele, îi obligau la multe ore de lucru, îi b teau f r mil , le d dea mâncare putin i murdar , iarna îi punea s doarm în aer liber... sau în bar ci i cocioabe, desigur, f r c ldur . De altfel, scopurile batalioanelor de munc erau dou . S asigure mâini de lucru gratuite i s nimiceasc încet-încet elementul grecesc f r s provoace puterile europene.

Aveau o experien rea cu genocidul armenilor din 1915, când destui europeni au protestat i au condamnat pe turci în toat lumea. De aceea au hot rât s - i ating scopul lor printr-o exterminare periodic mascat .

i într-adev r, din batalioanele acestea putini greci s-au mai întors. Cei mai mul i se pierdeau în adâncurile Turciei, totdeauna departe de zonele cu element grecesc. Se întorceau doar cei care evadau, acei pu ini care izbuteau s dea daruri gardienilor, subofi erilor i ofi erilor. Uneori, unii dintre cei care reu iser s scape de suferin e, foame, frig i chinuri, au avut norocul s -i repereze mai târziu Crucea Ro ie i Comisia Interna ional . Ace tia au fost ocroti i i trimi i în Grecia.

Pe Tudora au l sat-o cu p rerea c b rbatul ei Stavros este bine. Dar în acei ani nimeni nu putea fi sigur pe ceva. Turcii au r scolit toat Asia Mic ; generalul Mustafa Kemal, c ruia dup aceea i-au spus Atatiirk (P rintele Turciei) a cutreierat Turcia central i r s ritean . Ap rea pe nea teptate la rmurile apusene cu armat i mai ales lupta din r sputeri s distrug elementul grecesc din Pont, care ceruse putin autonomie i organizase mici grupuri r sculate înarmate.

Tudora s-a întors acas , unde a aflat mai multe vecine care o mângâiau pe mama i pe surorile ei. Toate îl jeleau pe omul cel bun, pe Kremmida, ca pe un mort. La fel se petrecea i în toate casele unde erau siguri c îl prinseser pe omul lor.

Preo ii, b trânii satului i dasc lii i-au încurajat pu in pe libisioti, dar înl untrul lor erau bântui i de descurajare. Ceruser   i ei s devin autonomi, ca i Smirna, dar italienii i-au tr dat, iar turcii, prinzându-i pe libisiotii ce semnaser documentul prin care cereau autonomie, i-au trimis în lumea cealalt .

R ul nu ar ta semne c se va opri curând. Iar acest Mustafa Kemal era ca un nor negru peste capetele grecilor. Se va r zbuna el oare i asupra lor? Ori se va duce în alt parte ca s - i reverse mânia? Lumin lin nu se vedea de nic ieri pentru greci, înfrico tor lucru este s nu vezi lumin nici m car în patria ta, pe p mântul unde tr ie ti de 3000 de ani! Apoi s-a dezl n uit peste comunit ile grece ti i acel blestemat riouredin pa a. N-a existat un alt turc mai iubitor de v rsare de sânge ca el. El era groaza i spaima grecilor de la Smirna pân la Macri i Libisi. Uciga   i tiran în toat puterea cuvântului.

Prima zi a tânguirii trecând, Despina a stat i s-a gândit. Trebuia s cugete ca s vad cum s procedeze pentru a afla am nunte despre Gheorghe al ei i ce va face cu fetele, care sunt libere, afar de Teodora, cea mai mic dintre ele, c s torit de tân r . Ea era deja în doliu, c ci moartea îi r pise ase prunci pân în 1922. Despina avea i doi b ie i, Kiriac i Vasile, iar ace tia erau mici i aveau nevoie de ocrotire.

Gândul i s-a îndreptat c tre Kremmidei, c tre cei din neamul b rbatului ei. Mai aproape de ei erau Kremmideii din Macri, Kostas i Kiriac. Boga i, ei erau binef c torii colilor din Macri i cunoscu i la Patriarhia de Constantinopol. Rudele din neamul ei, cele mai multe tr iau departe alc tuind un neam mare, cu o tradi ie bisericeasc însemnat , care d duse Bisericii apte genera ii de clerici c s tori i i ieromonahi.

Despina avea rude chiar i la Ierusalim, pe ieromonahii Ilie i Dimitrie, care slujiser - mai ales al doilea - cu mult d ruire la Sfântul.

Dar acum cine si cum s o ajute? Vremurile erau grele si turcii înt râta i. Pentru cele necesare traiului, desigur c nu erau în lips . B rba ii l saser casa plin atunci când plecaser la treburile lor. Dac mai târziu lucrurile se vor înr ut i, desigur c va trebui s afle ceva de lucru si pentru fetele ei cele nem ritate.

A adar, singurul lucru pe care bunica Despina l-a cerut de la cunoscu i si rude, a fost s se informeze i s intervin . S afle cu exactitate cele despre b rbatul ei i s fac demersuri pentru imposibil, adic pentru eliberarea lui. i oamenii au f cut tot ce au putut. Cam într-o lun au sosit i tirile. Dar mai bine nu ar fi venit. Gheorghe al ei murise. N-a putut rezista. Turcii prinseser de ici si de colo mul i greci. I-au adunat pe to i i îi duceau spre Anatolia, în adâncurile Turciei, p zi i de c l re i s lbateci. Zile nesfâr ite au mers pe jos. Le d deau pu in pâine i aceea nu în toat ziua. Alaiul jalnic se împu ina pe m sur ce treceau zilele. Foamea, oboseala i biciul au umplut c r rile de cadavre grece ti. Kremmida, care nu mai era tân r, suferea mult. Fiind mai firav, jandarmii l-au luat la ochi. Treceau pe lâng el si din senin îl loveau f r mil . De i pu in câte pu in picioarele l-au l sat, avea o inim mare. Dac vedea pe vreun grec descurajat, i se al tura i îl îmb rb ta. Un zâmbet, un cuvânt, pu in mângâiere. De aceea to i deporta ii îl iubeau. Alc tuia i versuri pe care le rostea ca s mai uite de necazurile lor. Avea o fa pl cut , plin de bun tate i to i îl tiau ca fiind tem tor de Dumnezeu. Postea regulat i lua aminte cu mult grij s iubeasc pe Dumnezeu i pe oameni. Se spunea despre el c era atât de bun, încât Dumnezeu i-a d ruit harisme minunate. Astfel odat , acolo unde lucra în satele turce ti f r biseric , în ziua Cincizecimii, pe când a îngenunchiat la Vecernie, a v zut spunea, în timp ce î i f cea rug ciunea, c au îngenunchiat si copacii. Iar oarecând o vac a lui, ridicându-se pe

picioarele dinapoi ca s m nânce din vârful unui pom, s-a dezechilibrat si, de i a c zut la p mânt, n-a p it absolut nimic. Bun i sfânt era a adar, bunicul Kremmida, dar biciul i foamea i-au adus sfâr itul.

Îi duceau pe jos din laturile Muglei, Aidiniului, Bourdourului, Spartei, îi treceau pe sub Iconia, prin Eregli i se apropiau de Nigdi. înainte de a ajunge îns în acel ora , bunul grec, Gheorghe Kremmida, n-a mai putut. Atunci când acei oameni s lbateci l-au v zut foarte extenuat, l-au chinuit i mai mult. A c zut i nu se mai putea scula. L-au mai i b tut, pe deasupra, pentru c se gr beau sa i continue drumul. Acolo i-a dat sufletul bunicul i na ul stare ului Iacov. C ci însu i bunicul Gheorghe îl botezase pe nepotul s u, pe care îl iubea nespus de mult.

Dup pu ine zile a venit confirmarea scris cu mâna a nepotului bunicii Despina, Hagiduli. Era medic i îl luaser i pe el. L-au aruncat în acela i convoi în care era i unchiul Gheorghe. Când s-a s vâr it nenorocirea cu unchiul, n-a putut s -i fie de vreun ajutor. A putut doar s ia din buzunarele lui numai 5 Mre. Dou le-a dat unor turci dintr-un sat ca s -l îngroape - i cine poate ti dac l-au îngropat sau l-au aruncat în vreo râp ca s -l m nânce p s rile, în tot cazul Hagiduli a scris m tu ii sale c a dat cele dou lire i o întreba ce s fac cu celelalte. S rmana bunic Despina, prin omul care îi adusese scri-soarea, l-a în tiin at s le p streze. Dup aceea i Hagiduli s-a pr p dit în acela i mod sau lin vreunul asem n tor.

Despre tat l stare ului, Stavros Tsaliki din Rodos

Stavros Tsaliki, b rbatul tinerei mame Tudora, me terea prin turcime. Turcii de prin sate se purtau prietene te cu el, le lucra bine i îl pl teau dup cum se în elegeau. El nu avusese tiri despre socrul s u, Gheorghe Kremmida, toat vara. în noiembrie, întorcându-se în Libisi cu destule parale i înc rcat cu alimente i alte cump r turi, afl nout ile. Le afl de îndat ce ajunse în Macri i desc leca la rudele sale Kremmidei, ca s r sufle dup îndelungata c l torie.

I se strângea inima... Mu tia nici ce s mai spun i nici ce s mai n d jduiasc . Cugeta întru sine i: dac preaputernicii Kremmidei nu aveau modalit i ca s -l ocroteasc pe omul lor, care putere va putea izb vi pe cei mul i i slabi? Mai târziu, numai dup câteva luni, s-a pierdut în acelea i batalioane i un alt Kremmida din Libisi. Un adolescent, pe nume Vasile, s-a sfâr it în Tars.

Stavros n-a z bovit mai mult. A b ut o cafea, i-a înc rcat cei doi mulari i a plecat imediat. Mu mai putea sta locului. Mintea îi era înfrico at , iar inima îi era la Teodora - Dorula sau Dorita, cum îi spunea el - i la prunci. Numai c tre ei i se îndreptau toate gândurile. Cu fric , cugeta el, prin ce mâhnire a trecut delicata lui Dorula...; ar fi avut poft s fie acas ca s -l înve e pe pruncul s u Iacovel s fac primii pa i... Un zâmbet larg flutur pe buzele lui. Urca împreun cu mularii si cu calfa lui panta din partea de nord a Antikragului. Mintea îi alerga cu mii de aripi. Ea trecu peste ani, întorcându-se în copil ria sa, în vecin tatea Rodosului. Acolo s-a n scut în 1883, într-o l ture s rac , situat în afara zidurilor, la Marasia.

Erau vremuri grele atunci în frumoasa insul . Turcii st pâneau. Grecii erau s raci. L-a luat tat l s u, Iacov Tsaliki, pe când

era cam de 15 sau 17 ani i au mers dincolo, la Marmari, pe rmul asiatic, c utând o soart mai bun .

Pe aceste rmuri binecuvântate era mult lume, cei mai mul i fiind boga i i pu ini me te ugari. Acolo puteau s lucreze bine i cinstit. Puteau aduna parale ca s se procopseasc i ei, s se reîntoarc în iubitul lor Rodos, s - i zideasc o cas bun i s tr iasc i ei ca oamenii. Din neamul Tsalikilor mul i au plecat în Asia Mic . Primii au plecat în 1756, Gheorghe i Avgherin Tsaliki.

Iacov Tsaliki cel de acum era zidar i spoitor de vase de aram . Drept calf îl avea pe fiul s u Stavros i toate mergeau bine.

Grecii i turcii îi preferau pe ei la treab . Dintru început s-au stabilit în Libisi. înc din vechime, cu multe veacuri înainte de Hristos, locuitorii din Rodos mergeau i se stabileau pentru totdeauna pe rmurile Likiei. Aci, la Libisi, tân rul Stavros a lucrat mult timp ca zidar, în înst rita cas a lui Gheorghe Kremmida, cel cu multe fete. Gheorghe s-a gândit s i-l fac ginere pe tân rul Stavros, însurându-l cu fata Iui cea mare. îns inima tân rului fusese mi cat de cea mai mic :

Mul umesc afendi[4] Gheorghe, dar eu m gândesc numai la Dorula...

- Dar este mic , a spus tat l ei.

- Voi a tepta s creasc , insist Stavros (astfel povestea acestea cu har si simplitate însu i fericitul stare Iacov, dup cum le aflase de la tat l lui).

i toate s-au sfâr it cu bine. Stavros si Teodora s-au c s torit cu binecuvântarea Bisericii si petrecerea a inut atunci numai trei zile - pentru c mai demult inea o s pt mân .

Casa lui Kremmida era mare i bun . A lucrat i Stavros cu tat l lui si au f cut-o i mai bun . în partea de sus locuia tân ra pereche, iar în cea de jos b trânii cu celelalte fiice i cu b ie ii.

---

[4] Stăpâne.

Dorula lui Stavros era bun i sensibil , era toat o rev rsare de dragoste si d ruire. Dar în toat casa st pânea chipul mamei ei, Despina. Pentru cele grele i mari ale familiei ea era capul.

Nu numai pentru c era mama multor fete i tat l lipsea jum tate din lunile anului, dar si pentru sângele ei rece, pentru hot rârea ei i mai ales pentru c ea în mod con tient inea i învia îndep rtata tradi ie bisericeasc a familiei ei. Având credin adânc i d ruire pentru biseric , mereu o vedeai în sfintele loca uri la slujbe, aprindea candelele la bisericu ele dimprejur, f cea metanii, înv a pe copii s se roage... Apoi tia s -i încurajeze pe to i, înv ându-i cum s uite necazurile, fiind întâia la treab , peste tot în frunte... nimic nu se f cea f r bunica Despina.

Toate acestea îi treceau prin minte lui Stavros i-i înduio au inima, pe când se apropia de vârful Antikra-gului. De îndat ce ajunse cu bine în vârf, la renumitul Pirnari, privi la dreapta, departe, c tre Apus, spre p r ile pietroase ale Antikragului apusean, la Libisi. Pentru întâia oar acesta nu i se mai p ru atât de frumos ca odinioar . Un nor p ru s îi acopere mintea i nu mai putea s vad cum va ar ta Libisiul de mâine. Toate îi ap reau încurcate i înnegurate, mult-putin se întrevedea c aveau s se schimbe toate, sau cel pu in multe în Asia Mic greceasc , de i grecii înr d cina i aici nu voiau s cread asta. Dar trebuia s se fac cutremurul cel mai de pe urm , cel catastrofal i înfrico tor, ca ei s con tientizeze situa ia. i totu i nu se hot rau s - i lase p mântul lor cel milenar, locul lor cel sfânt.

În orice caz, odat cu ultimele evenimente inimile lor muriser , nu- i mai f ceau vise ca alt dat . Acum Stavros Tsaliki nu mai visa cum s fac s - i chiverniseasc copiii lui, cum s -i fac dasc li, preo i i înc mai sus... Acel P rinte Grigorie Tsakiris era model pentru tot Libisiul i Makriul. Soacra lui pomenindu-i pe ieromonahii familiei ei adesea îi spunea: “Bunul meu Stavros, s dea Dumnezeu ca unul dintre copiii t i s se fac preot... s ne

pomeneasc copilul nostru, s ne împ rt easc el, s lu m anafor din mâna lui...“ A a dorea i Stavros i de aceea muncea cu râvn ca s scoat parale pe care s le cheltuiasc poimâine pentru copii. Dar i pentru clipe grele. Precum au fost cele din anii de mai înainte când î i pierduse pruncii - i gemenii - la pu ine luni dup na terea lor. Au cheltuit mul i bani i au pierdut i copii.

Cugetând la una i la alta a ajuns în sat. Stavros nu s-a oprit nic ieri, nici m car la cafeneaua lui Skiftu. A trecut i de esul unde în locurile mai joase era putin ap i se formase un mic lac.

De îndat ce intr în sat, copiii alergar s primeasc darurile pentru vestea bun ce i-o aduceau despre bunica Despina i femeia lui, Teodora. Aceea a ie it mai jos, pe partea bun de caldarâm i a c zut în bra ele lui. A luat-o de mân , au urcat câ iva metri pe caldarâm i au intrat în casa întunecat . To i au plâns spunându- i unul altuia cuvinte de mângâiere.

Stavros a urcat în casa de sus (unde era zestrea femeii lui, cu un magazin în pia - la Stumbo). A luat pruncii în bra e i nu se s tura s se joace cu ei. Unul din copila ii lui, Gheorghiț , care tr ie te i acum, avea trei ani. Cel lalt, Iacovel, se n scuse cu un an înainte, în 1920, pe 5 Noiembrie. L-a botezat bunicul s u, Gheorghe Cremmida, i a primit numele celuilalt bunic al lui, Iacov Tsaliki din Rodos.

Robia i dezr d cinarea

Greco-turce ti mergeau din r u spre mai r u. Dup ce s-a lini tit de r zboiul ce l-au f cut grecii r scula i din Pont, Mustafa Kemal i-a aruncat în lupt trupele aici, în p r ile apusene ale Asiei Mici. Desigur acolo unde exista armat greceasc (în anii 1919-1922), în Smirna i în împrejurimi, acolo grecii tr iau f r primejdie, în alt parte îns situa ia deveni descurajatoare. Te ii[5], cu tupeul pe care li-l d duse Kemal i riouredin pa a, se repezeau ca lupii în satele grece ti, omorând, furând i îngrozind, înainte deja de a veni catastrofa final , toate satele i ora ele, precum Aidini au fost rase de pe fata p mântului, s vâr indu-se ucideri în mas .

La Libisi lucrurile p reau mai lini tite, îns frica i grija pentru ziua de mâine topea mintea i împietrea inimile locuitorilor care continuau s tr iasc   i s munceasc aici. în aceast atmosfer Stavros Tsaliki se str duia mai mult acum, deoarece îi lipsea sprijinul socrului s u. Copila ii cre teau v zându-le pe femei plângând, în fiecare dup -amiaz bunica pobora c tuia de pe sob   i t mâia casa. To i î i f ceau cruce, ceva metanii si seara rug ciuni. Aprindea i candelele la bisericu ele din jur - unde se duceau mai ales surorile nec s torite ale Teodorei. Ea le aprindea mai des pe cele de la Sfin ii Arhangheli, inând un copil în bra e i pe cel lalt de mân . îi ruga pe arhangheli s -l p zeasc pe Stavros al ei, care plecase din nou la munc în satele turce ti.

Dar r ul n-a întârziat. La începutul anului 1922, turcii l-au prins i pe Stavros al ei. O nou nenorocire, iar i plan etele femeilor casei în fiecare zi. Era timp de iarn   i marea coloan de greci deporta i mergea pe drumurile pline de z pad . I-au trecut prin Capadocia i urcau tot mai sus. Cei care nu rezistar la

---

[5] Dezertori din armata turcă.

asprimile cumplitei c l torii, încasar ultimele biciuri i se sfâr ir pe drumul înz pezit. Jandarmii c lare i militarii foloseau rar gloan e. Pe drumul pe care megeau, trecuser mai înainte i alte pâlcuri de greci robi i. De multe ori vedeau pe lâng drum ie ite din z pad mâini sau picioare de greci, pe care-i aruncaser din mers, i pe care îi acoperise z pada pe jum tate.

Pâlcul în care era i Stavros Tsaliki, tat l fericitului stare Iacov, se zicea c este destinat pentru Caucaz. Înainte de a ajunge acolo i-au pus s lucreze în mine. Într-o zi, în timp ce lucra, Stavros aude în galerie trei lovituri, i s-au p rut interesante. A ie it din galerie i îndat ea s-a pr bu it. L-a p zit Sfântul Haralambie a c rui iconi o avea la gât. Dormeau în ni te colibe - a povestit mai târziu Stavros fiului s u Iacov. Ca s se înc lzeasc s pau în z pad unul sau doi metri ca s afle în p mânt vreo buturug sau alt lemn i aprindeau focul.

Într-o zi, s pând în z pad pentru lemne, Stavros a aflat o buturug la care a luat aminte în mod deosebit, i s-a p rut potrivit i a început s o ciopleasc ca s fac din ea o mandolin . Pentru c tat l lui l-a înv at s cânte la mandolin , îi pl cea mult s cânte mantinade[6] i alte cântece, în zilele bune de la Libisi, în lunile când r mânea acas , cânta aproape în fiecare zi pentru Dorula i uneori pentru to i vecinii. A adar l-a cioplit, undeva a aflat i ni te bani i trimi ând în ora ul apropiat i-au adus coarde. Astfel a început, în nenorocita pribegie, ca împreun cu lucr rile absolut necesare ce le f cea, s cânte serie i câte o cântare, pentru ca grecii s - i mai uite de necazurile lor.

Dar de cealalt parte a colibelor era casa ofi erului care, împreun cu militarii lui îi p zea pe greci. Aceia auzind cânt rile au cerut de la ofi er s aib i ei muzic . Ofi erul a chemat pe Stavros i el n-a mai lucrat în mina cea primejdioas . Cânta în dup -amiezi diferite melodii turce ti în casa ofi erului.

---

[6] Cântece de dragoste.

Asta a continuat pân a venit un ordin prin care cereau me te ugari dintre greci. Stavros a declarat c este zidar. L-au dus în p r ile Trapezuntei i l-au pus s zideasc un spital. i d deau i pu ini bani, ca s fac treab bun . îns nout i de la Teodora Iui i de la copii nu putuse afla.

Pe celelalte rmuri, în partea de apus a Asiei Mici se pr bu ea elenismul ce d inuia aici de 3.000 de ani. Armata greceasc se retr gea în dezordine de peste tot, de pe toate fronturile. Iar în spate turcii, te ii i armata ardeau, violau, omorau i r peau toate ale grecilor p r si i. A venit luna august cu înfrico toarea catastrof a Smirnei. Anul 1922. în alte p r i grecii mureau în agonie.

La Libisi au r mas putini b rba i. Femeile i copii se închideau devreme în case i cu fric îi auzeau - pentru prima dat în Libisi - mergând pe caldarâmuri pe jandarmii turci. Mutirul (omul ordinei), singurul turc care, ca reprezentant al puterii, locuia în Libisi, dintr-un turc bun i mânc cios cum fusese mai înainte, s-a f cut aspru i amenin tor. El însu i, spre sfâr itul lui septembrie, a pus într-o sear pe crainic s strige: “S fie gata to i c ci peste pu ine zile plec m“. Unde vor merge, cum vor pleca, cu ce mijloc, nimeni nu tia. Fiecare avea dreptul s ia o boccea, o leg tur cu rufe la sub ioar . Turcii au pus, cu scop, s r spândeasc printre grecii cre tini zvonul c nu trebuie s ia multe lucruri cu ei, deoarece se vor întoarce repede înapoi. M sura aceasta chipurile e valabil pân ce se vor aranja problemele greco-turce ti. Mul i greci au crezut aceasta. Cei mai în elep i tiau îns foarte bine c , dac vor st pâni neoturcii, nu vor mai l sa pe greci în Asia Mic i nici vreo alt minoritate puternic .

La Libisi au primit ordinul dezr d cin rii ca ropotul mor i. B trânii satului, preo ii i dasc lii - cu to i au r mas surprin i - i s-au sf tuit mult cum s afle o modalitate de ocrotire a femeilor i a copiilor. Osteneal zadarnic . Turcii deja deveniser pentru

greci b t u i, r pitori i siluitori. Cei mai mari î i d deau cuvântul, dar apoi se petreceau acelea i lucruri..., î i c lcau cuvântul imediat, cel mult a doua zi.

La fiecare cas , în camera cea mare i bun unde î i aveau icoanele, libisiotii plângeau i cereau mângâiere. B rba ii, de la 12 la 65 de ani, cu to i erau în pribegie în pâlcuri în adâncurile Turciei... spre a fi nimici i.

Într-o diminea , c l re ii din Macri au ajuns la nefericitul Libisi. în aceea i zi, înainte de amiaz , trebuiau s pornease femeile, copii i b trânii Libisiului spre Macri, spre Kardoni, adic pe digul cel nou. Ordinul a n scut la început o jale nedescris . Femeile plângeau i î i boceau nu numai mor ii lor, ci i pe cei vii, se boceau pe ele însele.
Bunica Despina si-a adunat fetele în jurul ei. A dat ultimele îndrum ri. Ce va lua fiecare în bocceaua ei. Fire te, toate trebuiau s - i ascund în hainele lor banii i bijuteriile. Apoi fiecare fat s - i duc zestrea ei. Cele mai multe copile din Libisi i-au stivuit zestrele lor scumpe în partea din spate a Bisericii Sfin ii Arhangheli. Aceluia i-au încredin at ceea ce aveau. i el s fac ce poate. Era mi c tor s vezi cum umbl fetele înc rcate i fiecare din ele î i depunea zestrea ei în Biseric .

Dup fete s-a dus la Biseric i bunica Despina, cu micul Iacov în bra e. Voia s lase acolo ceva pre ios, dar mai mult voia s aprind la icoana arhanghelului ultima lumânare i s se roage. Dar nu s-a putut ruga. Femeia s-a tulburat de ceea ce a v zut, în altar, pe Sfânta Mas , l-a g sit stând pe turcul cu ordinea. Bunica Despina s-a apropiat i l-a privit cu mânie. Atunci acela i-a spus dispre uitor i r zbun tor:

- “Aici st tea Hrisos al vostru, acum stau eu!“ i con-tinua s - i taie tutunul pe Sfânta Evanghelie.

Nefericita a plecat neavând putere nici s plâng . L-a blestemat totu i în turce te, care nu tiu dac a prins,

întorcându-se pe drumul principal, a v zut i magazinul lor închis, îl d duser Tudorei i lucra aici altcineva.
To i erau gata. Plângeau. Au s rutat iconostasul. Afar , au s rutat i u a. Bunica Despina a luat c elu ul lor, pe T cur , i l-a legat sub ad postul de jos. A scos i i-a l sat 12 “co ule e“ de smochine ca s aib ce mânca.

Încet-încet to i s-au adunat Ia Biserica Maicii Domnului de jos, a doua biseric mare a Libisiului. Jalnicul alai s-a pus în mi care, cam la 2000 de femei, copii si b trâni. Ochi înfrico a i, picioare tremurânde, inimi întunecate si f r de n dejde. Cu bocceaua la sub ioar   i cu ce înc pea în buzunare. Tudora avea pu ine alimente, câte ceva ca s aib de mâncare cel pu in copiii. A tocat multe smochine - din smochinii lor. A luat i susan i ca medicament pu in rachiu, în buzunare si-au pus i n ut pr jit. Pe Iacov cel mic, care avea 2 ani f r dou luni, îl inea în bra e. Gheorghe avea patru ani i Tasula[7] abia 40 de zile.
Au trecut câmpul plin de o melancolie de toamn   i au urcat Antikragul nordic. Dup aceea au coborât spre Macri. Seara se aflau cu to ii la Kordoni, la digul cel nou. Jandarmii i-au alungat departe pe turcii care amenin au s -i prade i s -i fure pe greci.

I-au adunat pe to i foarte aproape de mare si se p rea c acolo ar avea scopul s -i sfâr easc în grup. Cineva a în tiin at despre asta i copii cu to ii împreun au început s plâng   i s strige. Fiu s-a f cut r ul. Femeile i copii au dormit în aer liber. Diminea a s-a s vâr it tâlh ria cea mare. I-au pus în rând i i-au controlat pân la piele. Le-au luat totul i nu le-a l sat nici o para. Au adunat mul i bani, bijuterii de aur i lire engleze. Nefericitele femei protestar . Unde s mearg f r bani? îns aceia le-au r spuns:

- Aici i-a i câ tigat, aici trebuie s -i l sa i.

---

[7] Diminutiv de la Anastasia.

Astfel le-au golit cu des vâr ire de bani i aur. La Kordoni au r mas i a doua zi, deoarece corabia înc nu se vedea. Cam la trei zile odat ap rea vasul american.

Era de marf , avea 16 b rci i era înc rcat cu piele. Femeile i copii au intrat în untru - prima arj - i s-au ridicat ancorele, nefericitele femei au cerut *s* sune sirenele de doliu. i a început un bocet care sfâ ia r runchii, nimic nu putea s le mângâie. Micul Iacov se cocot pe um rul mamei i fata lui îngereasc ar ta mâhnit . Mâhnire numai pentru c mama sa plângea...

Apoi s-a pus problema unde s -i duc . Str inii vorbeau despre Fran a. Libisiotii preferau Grecia. Au pus prora spre Rodos, apoi au ajuns în Ciclade. Au prins o mare foarte rea. Carena cor biei scârtia din greu. Se pri-mejduia. Trebuia u urat . C pitanul se gândea. A fost pl tit pentru femei i copii. Era greu s -i arunce în mare. Pieile erau asigurate. Le-a aruncat i oamenii s-au izb vit. C l toria a inut zile întregi, o s pt mân   i mai bine. Foamea, setea, p duchii, toate la un loc chinuiau lumea.

Într-un târziu au ajuns la Pireu. Nu i-au l sat s ias . Bunica Despina cu Tudora s-au dus în cap tul vasului tras la rm i se uitau la lumea din port. Acolo au auzit pentru prima dat greci înjurând de cele sfinte. Atunci s-au privit ca i cum ar fi fost într-o alt lume i au spus:

- Dac aici sunt astfel de antihrist!, s mergem înapoi la turci!

Aceasta deoarece la Libisi oamenii aveau i ar tau respect de cele sfinte, din tradi ie i împotrivire fat de turci. Cu to ii mergeau la Biseric regulat. Furturile erau rare, iar crimele, cu des vâr ire necunoscute. To i libisioții aveau acas , în camera cea mare, iconostas i se rugau. Bunica Despina era în mod deosebit foarte biseri-coas   i rug toare. Acas se ineau toate posturile i tot astfel a înv tat-o i pe Tudora, care a urmat-o în toate. Tudora a mers la coala de fete numai trei clase, dar tia i în elegea bine slovele biserice ti. Citea vie i de sfin i pe care le auzeau i copiii

ei. Prin necazurile ce-au aflat-o, a cunoscut mai bine Biserica i Tainele ei. încet-încet ea a devenit aproape o pustnic .

Fericitul Stare Iacov a cunoscut prima sa dragoste fa   de cele sfinte de la bunica Despina i de la mama lui. De la ele a înv at s respecte pe preo i, s se roage, s posteasc , s -i iubeasc pe oameni.

Din Pireu corabia a plecat spre I ea. Acolo i-au coborât pe to i refugia ii i i-au îndrumat s mearg pe jos la un sat al Amfissei, Sfântul Gheorghe. Bunica Despina, Tudora cu cei trei copila i, cu celelalte surori i cu Kiriac i Vasile, au fost cazate într-o magazie lung   i îngust . Fiu era singuri, ci cu alte multe familii care erau desp r ite între ele printr-o p tur ag at .

Bunica Despina avea purtarea de grij general . Tudora nu tia dac este v duv sau dac trebuie s -l a tepte pe Stavros al ei. Copiilor le spunea c tata va veni repede. Voia i ea s cread asta. inutul nu era bogat i putinii locuitori erau uni i la început, în acele vremuri grele. Atunci când au venit la Sfântul Gheorghe era vremea preg tirii pentru culesul m slinelor. Fetele bunicii Despina au lucrat i ele la cules de m sline. Tudora lucra de obicei în magazie pentru copii i pentru ceilal i ai familiei. Apoi durerile atâtor nasteri şi mâhnirile au epuizat-o cumplit, c ci avea un organism foarte delicat.

 i astfel, lucrând peste tot, pe unde puteau, au reu it s tr iasc doi ani la Sfântul Gheorghe. Micul Iacov s-a f cut de 4 ani. Pe tat l lui nimeni nu-l v zuse, nici nu auzise despre el. Celelalte familii i-au aflat pe ai lor - cei care în cele din urm s-au putut întoarce - în 1923 i 1924. Pe Tudora aceasta o nelini tea foarte mult i durerea o macin gândindu-se la el.

Recunoa terea lui Stavros

Să ne întoarcem iar i la Trapezunda, acolo unde Stavros Tsalikis lucra la ridicarea spitalului. Deoarece aveau nevoie de dânsul se purtau bine cu el. De îndat ce se auzea c va trece prin latura aceea Crucea Ro ie sau Comisia Interna ional , cum se mai numea, îl i ascundeau, îl piteau pentru o zi, dou si apoi iar i relua lucrul la cl direa spitalului ca me ter principal. Astfel a în eles el c ceva nu-i în regul , c acele organiza ii l-ar fi ajutat s plece în Grecia, îns nu putea ac iona pentru c -l p zeau ca pe ochii din cap. i drama lui era mare, deoarece nu tia ce se întâmpl cu familia sa i cu libisioți. Auzise numai despre marea catastrof a Smirnei, nimic altceva. Tr ia izolat.

Odat s-a hot rât. Va evada i, Doamne ajut . A a teptat clipa prielnic , în 1925 a fugit într-o noapte înspre interiorul t rii. Purta haine turce ti - vorbea bine limba - i a luat-o s taie Turcia central . Ni te ciobani din Capadocia l-au aflat într-o noapte f r sim ire din pricina frigului i oboselii pe drumul înz pezit. L-au c rat la stân , I-au înc lzit, i-au f cut trahana[8] s m nânce. Ace tia l-au priceput. Dar nu l-au tr dat, ci l-au ajutat s continue pe un drum sigur, urm rit de un ciudat nenoroc, nic ieri n-a putut afla ce s-a întâmplat cu libisiotii. Au plecat, au r mas, s-au izb vit, au murit, s-au înnecat? nici nu putea întreba pe oricine, pentru c îl puteau b nui c este grec. Cu greut i nesfâr ite, c l torii de noapte i primejdii a ajuns la Macri. Acolo a aflat despre toate cele ce s-au petrecut de la un copil. Acela a v zut-o pe Tudora cu copiii la Kordoni. tia si despre controlul f cut femeilor. A adar, nefericita Tudora a plecat nu numai f r

[8] Mâncare specifică locală.

înso itor, ci i f r parale. Stavros era cât pe ce s înnebuneasc de mâhnire.

La Libisi n-a urcat deloc. A înaintat spre sud cu mii de precau ii. F cea pe turcul i lua aminte dac nu ap rea vreo corabie din Rodos, din Simos sau Kastelorizo. într-o noapte a avut noroc. A s rit în untru, a dat semn c nu este turc i astfel a ajuns în Rodos i de acolo la Pireu, nimeni îns nu-i putea spune locul unde l sase vasul american ultimul grup de libisioti refugia i. C uta de lucru i îi c uta i pe ai lui. A g sit de lucru în Amfissa, ca zidar.

Într-o zi, spre sfâr itul anului 1925, bunica Despina trebuia s fac putin pâine. A adunat ceva b nu i i s-a dus pe jos la Amfissa. i-a f cut treaba i se întorcea spre sat. La ie ire din ora , a a cum mergea, la o cas vede un me ter, îl vedea din spate i ceva s-a mi cat în ea. Ca i cum ar fi de statura lui Stavros, se gândea. Suspin   i merse spre el. Dar pe cât înainta, cu atâta statura devenea tot mai mult a lui Stavros. Emo ionat i plin de n dejde, s-a oprit în drum i a strigat:

- Ei, b iete...

Stavros î i întoarse capul i o v zu pe b trâna lui soacr . S ri jos ca un nebun i aceea, înainte de a-l îmbr i a, apuc s -i spun :

- Dorula noastr   i copiii sunt bine, Stavro...

Iacov se f cuse de 5 ani i juc ria lui preferat era c tuia. G sise o igl mic având o scobitur . Punea în ea c rbuni din focul pe care preg teau mâncarea i o purta prin cas t mâind cu mult seriozitate i îng imând: "Aluia, Aluia" (aliluia). T mâia i pe vecini. Adic ridica pu in p tura i trecea în casa al turat . Ridica i mai departe i se afla în a treia cas . Astfel micul îngera cu tigla-c tuie binecuvânta toate familiile din magazie. Tot în felul acesta l-a primit pe tat l lui, pe care nu-l cuno tea. St teau mereu în magazie, pentru c le spuneau c repede îi vor muta în alt parte, le vor da ogoare i le vor face case.

Copiii refugia ilor se jucau în praf i în noroi toat ziua. De la copiii satului au înv at s spun cuvinte urâte, s oc rasc i s fac gesturi necuviincioase... Dar micu ul Iacov cu cât le vedea pe acestea, cu atât mai pu in ie ea cu ceilal i copii. Aproape c nu se juca deloc pe uli ; nu putea auzi cuvintele rele pe care le spuneau aceia, de i nici nu le în elegea, îns în fiecare sear mergea cu bunica sau cu mama sa i aprindea candelele. Acolo îi pl cea nespus de mult i afla mereu alte pretexte s întârzie cât mai mult în bisericu a s rac . O punea pe bunica s -i spun tot ce tia despre sfin i, s -i vorbeasc despre ieromonahii familiei lor. Nu se mai s tura s asculte despre Ilie i Dimitrie, care s-au c lug rit la Sfântul Mormânt. Se spunea despre ei c au sporit mult în c lug rie. Dimitrie mai mult. De aceea i Patriarhul l-a trimis s umble împreun cu Ilie ca s adune milostenii, deoarece Patriarhia o ducea greu. Pe atunci turcii nu le l saser mai nimic, iar închin torii erau putini. Se spunea c lui Ilie i-a fost greu, c ci îi era ru ine s cear , dar i acesta a ajuns c lug r bun, s-a întors i s-a f cut monah în Palestina i el.

Anul 1925 sfâr indu-se, i-au mutat pe libisiotii refugia i de la Sfântul Gheorghe la un loc din nordul Eubeii, în micul sat Farakla, între Limni i Mantudi. Toat regiunea apar inea mo ierului englez Filip Ftoel care, dup aceea i-a dat mo ia ca zestre fiicei lui Irina, care s-a c s torit cu senatorul englez Beker. S-a f cut o în elegere i refugia ii cultivau ogoarele lui Noel, dând, ca i locuitorii vechi ai satului, 25% din produc ie proprietarului. Aceste ogoare, cam 45 de pogoane de familie, au fost despro-priet rite la mul i ani dup aceea... La Farakla, în loc de case cele 60 de familii de libisioti au aflat ni te corturi. Casele au fost gata în doi ani, în 1927. Fiecare familie avea dou camere mici. Era ceva i asta. Micul Iacov era deja de 7 ani, dintre care 5 ani tr ise în condi ii foarte nenorocite.

De la vârsta de 6 ani micul Iacov a înv at pe dinafar Sfânta Liturghie f r s tie c ite. Cele ce le spune preotul i

cânt re ul Duminica el le cânta încet singur, f când foarte pu ine gre eli. Dar le spunea cu atâta seriozitate i asprime, încât cei din jurul lui r mâneau uimi i. Cu toate acestea cine avea vreme s cugete temeinic ce trebuie s se fac pentru acest copila harismatic? To i se luptau s supravie uiasc . Humai bunica i mama lui, de i frânte de oboseal din pricina treburilor, în nop ile în care se predau somnului î i f ceau v'isuri pentru Iacov.

Dar bunica a murit repede. Corturile erau vechi, ploua prin ele i p mântul scotea mult umezeal . A contactat o pneumonie i, sl bit precum era, b trâna n-a rezistat. Micul Iacov a plâns-o pe bunica Despina, pentru c ea, cea dintâi l-a înv at drumul Bisericii, ea l-a înv at cum s stea într-însa i cum s iubeasc Biserica. i atunci când bunica îi spunea ceva, când îl îndemna spre Biseric , micu ul în elegea imediat, înv a din prima. Ziceai c bunica doar ridica un capac, iar înl untrul sufletului celui mic deja exista ceea ce trebuia s înve e. Astfel, toate cele bune pe care i le spunea erau imediat în elese de micul Iacov, ca i cum cineva i-ar aminti ceva.

Dup moartea bunicii, îl supraveghea mama sa, pe care au îmb trânit-o necazurile înainte de a ajunge la 40 de ani. Femeie deosebit . Pu in boln vicioas din fire, ea a sl bit din pricina postului, a sup r rilor i a bolilor, îns le-a dat o educa ie bun copiilor ei. l-a înv at s nu se ating de lucru str in. Copila i refugia i i str ini, dar nu luau rod din pom str in. Odat treceau printr-o livad cu peri. Copiilor le era foame. Jos erau pere c zute i le mâncau oile. Copiii le pofteau dar îns nu i-au întins mâna s le ia nici m car de jos. P zeau porunca mamei.

coala i felul în care se distingea micul Iacov

La Farakla micul Iacov a mers la coal în 1927. Desigur, o cl dire special în acest scop nu exista. Mai sus de casa lor, la 500 m N-V era bisericu a Sfintei Parascheva.

La început au f cut aici o coal pentru copiii refugia i i pentru ceilal i copii ai satului. Un drum mic, mai bine zis o c rare, trecea pe dinaintea micii lor c su e i ducea urcând în serpentine la coala-bisericut aflat într-o p dure de pini.

Prindea foarte repede lec iile, astfel c f r nici o greutate a devenit premiant. Pentru aprecierea comportamentului nu este trebuin   de spus decât c a f cut o astfel de impresie, încât pe micul Iacov îl respecta pân   i dasc lul s u. La fel i p rintele Tudose (Dimitrie Teodosiu), care venea la fiecare 15 ale lunii în sat ca s liturghiseasc la Sfântul Gheorghe, biserica parohiei.

Refugia ii libisioţi dar i unii localnici, s-au obi nuit cu purt rile lui Iacov, de i nu le puteau da nici o explica ie. Un copila foarte s rac, de 6-7 ani, umblând cele mai multe luni ale anului descul , cu hainele g urite, dar întotdeauna curate, niciodat descurajat, se deosebea cu u urin , înalt, serios, cu c p orul lui totdeauna drept, cu fruntea curat , luminoas ... Mu îl vedeau jucându-se pe drum, nimeni nu l-a v zut vreodat purtându-se necuviincios. La coal , copila ii, mai din nesim ire, mai din ironie, îl strigau câteodat "bunicule". Fratele lui, Gheorghe, i unii care îl tiau mai bine, adesea îi spuneau "c lug rul". Mai târziu, aproape de la vârsta de 10 ani, mul i îl vor numi "p rinte Iacove" i câteodat îi s rutau mâna, de i el i-o tr gea.

Apari iile Sfintei Parascheva

În anul în care au l sat cortul i au intrat în c su a cea joas , au hr nit i un porc care s-a f cut foarte mare. Deoarece tat l lui, Stavros Tsaliki lucra undeva cu ziua, a chemat pe copiii lui - pe Iacov de 7 ani i pe Gheorghe de 9 - i le-a spus ce s. fac cu porcul. Trebuia s -l duc la Tsonka, un sat mai mare din apropiere. Acolo se în elesese cu casapul s -l taie i s -l vând , a a fel încât s nu fie nici unul dintre ei p gubit.

În drum spre Tsonka au întâlnit un cons tean de-al lor care, de cum a v zut porcul cel bine hr nit le-a spus: “Bre, unde duce i scroafa aceasta care s-a f cut cât un m gar!?“ La aceste cuvinte îndat animalul a c zut jos spumegând, pierzându- i puterile i fiind gata s piar . Cons teanul a deochiat animalul. Copiii s-au înfrico at. Micul Iacov i-a revenit repede i, c utând în jurul lui, a g sit o cutie mic de conserv , a umplut-o cu ap din uluc, a rupt ni te busuioc din gr dina de al turi, s-a dus mai jos unde era un loc or de închinare al Sfântului Dimitrie, i-a f cut rug ciunea în genunchi, a luat untdelemn din candel i s-a întors la animalul care era pe moarte. A îngenunchiat, s-a rugat, l-a uns cu untdelemn şi l-a stropit cu busuiocul. Peste putin vreme scroafa se ridic i o duser la casap.

To i copiii mergeau la coal odat pe zi. Iacov mergea de dou ori. O iubea mult deoarece coala sa din primii ani a fost Biserica Sfintei Parascheva. Târziu, dup amiaz , mergea i aprindea candelele. Copilul mergea singur i-i pl cea s r mân acolo pân înnopta. Se ruga cum tia i cât putea. Dup *aceea* lua coborâ ul spre cas , l sând în urm p durea cu pini. îns într-o dup -amiaz , s fi fost atunci de 8-9 ani, acolo unde se ruga

i-a ap rut vie Sfânta Parascheva, exact cum era înf i at în icoan . Copilul s-a înfrico at i a luat-o la fug ajungând acas istovit, fii ci nu s-a mai uitat în urm de fric . A doua zi a mers din nou s aprind candelele i i-a ap rut din nou. Iar i s-a înfrico at. A luat-o la fug la vale, dar Sfânta a ie it din biseric , i-a vorbit cu dulcea   i copila ul s-a lini tit. S-a oprit din fug i s-a întors s vad cine îi vorbe te. Sfânta i-a explicat cine este, i-a spus s nu se team   i micul Iacov a urcat iar i cu fric spre bisericu . A stat lâng ea i a ascultat-o cu aten ie. Apari ia Sfintei Parascheva s-a repetat de multe ori. Micul Iacov s-a obi nuit i nu se mai temea. St tea foarte aproape de ea i vorbeau... O astfel de intimitate i îndr zneal avea cel mic...

În cursul uneia din primele ei apari ii, Sfânta, dup ce copilul a mai prins curaj, i-a spus:

- Ce vrei, Iacov al meu s -ti h r zesc pentru rug ciunile ce le faci în casa mea?

Acela nu tia ce s -i cear . Dar seara a întrebat-o pe mama sa Tudora. Aceea l-a sf tuit cu simplitate: “S - i spun , s -ti dea soarta ta“, în cealalt dup -amiaz a ap rut Sfânta i i-a r spuns copilului:

- Ascult -m . Vei vedea multe slave, mult lume va veni s te vad , mul i bani vor veni în mâinile tale, dar nu vor r mânea. (i într-adev r toate acestea s-au adeverit. Pe stare ul Iacov l-au cinstit boga ii i s racii, în elep ii i cei f r de carte, st pânitorii i cei ahtia i dup putere, profesori universitari i înal i judec tori, monahi, preo i, episcopi i patriarhi, care au ajuns în ultimii s i ani la m n stire s -l cunoasc , s se m rturiseasc , s se foloseasc , s ia binecuvântare de la el. i bani deasemenea, în ultimii ani mai ales, i se d deau mul i, dar el îi oferea pe to i celor ce aveau nevoie, nu r mâneau în punga sa - pentru c -i punea într-o pung care nu se golea niciodat , oricât ar fi dat.)
El însu i povestindu-le pe acestea, a ad ugat:

- Ei, fratele, meu, oare Sfânta Parascheva mi-a spus minciuni? Oare mic lucru mi-a dat? M-a f cut preotul Tainelor lui Dumnezeu!

Cite te rug ciuni, se roag i t m duie te îndat ce a înv at primele slove la coal a început deja s citeasc cu râvn c r i biserice ti, îl încuraja i mama sa, dar îi purta de grij i p rintele Tudose, p rintele Dimitrie Teodosiu, care mergea la Farakla tot a doua duminic s liturghiseasc .

Fire te, fiind atât de mic, nu în elegea noimele. în câteva luni - s fi mers în clasa a doua primar , adic la 8-9 ani - citea cu u urin . i nu numai asta, ci atunci când citea imnele sau rug ciunile glasul lui î i schimba tonul, rostindu-le într-un mod solemn, serios. Ba ceva înc i mai mult: c p ta inflexiuni m re e de credeai c vine din alt parte, dintr-un îndep rtat izvor sfin it.

Lucrul acesta, adic vocea cea bun a lui Iacov, l-au observat p rin ii i rudele lui cele mai apropiate. Pentru c serile, mai ales în s rb tori, tat l s u, Stavros, scotea mandolina i le cânta.

A înv at i micul Iacov cântecele i le cânta foarte frumos. Le cânta i cu mama lui, i mai dansau câteodat .

Acum îns , cu slovele biserice ti era ceva ciudat, în aceea i vreme, în timp ce îl ajuta pe p rintele în altar, a început s mearg devreme i la stran , întâi aranja cele din altar. Cu fric de Dumnezeu i cu sârguint le f cea pe toate, fapt pentru care degrab a fost r spl tit. Pentru c acolo, la Sfânta Mas , de multe ori a observat i a v zut îngeri i a auzit psalmodii cere ti. Se pierdea copilul i se înfrico a, îns sim ea i o mare bucurie l untric , de i nu î i putea explica cele pe care le auzea i vedea. Dup aceea, la stran citea mult i cânta pe cât putea. De îndat ce locuitorii satului l-au v zut i l-au auzit pe micul Iacov la stran , li s-a n scut în con tiin a lor convingerea c acest copilandru este o persoan sfin it , o fiin legat mai mult de

Dumnezeu i mai pu in de cele omene ti. To i tiau deja c micul Iacov se are bine cu Sfin ii i este deplin afierosit Bisericii. Deoarece satul nu avea preotul lui, cheile bisericii parohiei Sfântul Gheorghe le avea micul Iacov. îl vedeau cu cât evlavie se mi c în biseric , ca i în casa lui. Aici era mediul lui firesc i nimeni nu se mira v zându-i atât de des în Biseric .

Toate acestea au conlucrat astfel încât cam de la 9 ani micul Iacov a devenit treptat sc parea locuitorilor simpli i s raci - mai mult a refugia ilor. Doctorii erau departe i voiau bani, care nu existau. P rintele Tudose era în alt sat. Dar to i erau încredin a i c înafar de Liturghie, pe celelalte - rug ciuni, exorcisme - le putea face i micul Iacov. A adar au început s -l cheme ori de câte ori se întâmpla ceva r u. Se îmboln veau animalele? îl chemau pe micul Iacov s le citeasc i se f ceau bine. La copii cei mici la fel. Chiar i la femeile ce nu puteau na te îl chemau pe micul Iacov. Se ducea cu untdelemn de la Sfânta Parascheva, de la Sfântul Gheorghe i de la Sfântul Haralambie, ungea u a casei în chipul crucii, se ruga i pleca. i femeia se u ura.

De la Biserica satului avea Molitfelnicul i de acas , Ceaslovul, în cazurile de boal , atunci când îl chemau s citeasc rug ciuni, pe când era mai mic, de l0-11 ani, citea orice se întâmpla, orice rug ciune ce se ivea la prima deschidere a acestor dou c r i, deoarece nu putea judeca de fiecare dat exact ce rug ciune trebuie pentru cazul respectiv.

Adesea spunea rug ciuni alc tuite de el. S-a obi nuit. Era de nou ani când l-au trimis împreun cu fratele lui s treiere pe ogorul lor în luna iulie. Acolo, pe fratele lui Gheorghe l-a mu cat un arpe de mân i a început s -l doar tare. Gheorghe striga dup ajutor i plângea. Iacov îl mângâie pe fratele s u, îi sp l locul mu cat cu ap i, îngenunchind, a scos crucea mic de lemn, pe care totdeauna o avea ag at la gât, a însemnat pe

fratele s u cu ea în chipul Crucii i i-a ridicat mânu ele sale spre cer:

- Hristoase al meu. Te rog, f ca otrava s se fac ap , s nu p easc ceva r u fr iorul meu... i pedepse te pe arpele cel blestemat.

Peste pu in durerea a dat înapoi, r ul n-a mai continuat. i nu numai atât. arpele s-a dat pu in în l turi, a r mas nemi cat i a pierit.

Un fiu de me ter ascet

În 1933 Iacov a terminat coala primar . Despre gimnaziu i altele asemenea, nici vorb . S r cia i strâmtorarea nu îng duiau un astfel de gând. Mama Tudora a devenit foarte boln vicioas . Tat l lui, Stavros, alerga dup lucru i cu toate c era me ter bun câ tiga foarte pu in, numai atât cât s supravie uiasc . Visele lui cele de demult le-a îngropat, în Libisi i în satele turce ti lucra zi i noapte cu gândul la colirea i procopseala copiilor lui. Acum ceea ce aveau nu le ajungea nici ca s m nânce. Tudora devenea din ce în ce mai bolnav . Astfel micul Iacov a r mas s lucreze pe ogorul lor i pe cele str ine ca s câ tige ceva. Dup aceea tat l lui l-a luat cu el calf , ajutor la zid rie. Odat , când s-a f cut o discu ie în cas despre ce se va face cu micul Iacov, tat l lui, care tia oarecum ce este în lume, i-a spus cu asprime:

- Dac pleci de la mine, vei ajunge vagabond în Pireu.

i-au pus, a adar, de mâncare într-o desag i au plecat în satele din jur, unde locuitorii s raci aveau nevoie de me ter pentru zidit, pentru vreo repara ie, pentru vreun zid..., orice ar fi numai treab s fie. Oriunde ar fi mers în laturea aceea, cu to ii luau aminte la fiul de zidar i încetul cu încetul peste tot i se d dea respect. Acolo unde lucrau o zi - dou , oamenii sim eau repede c acest fiu de zidar avea în el ceva deosebit, avea o alt menire, de i nu tiau s - i explice ce si cum!

Dup aceea la cele mai multe din satele de prin împrejurimi, îl vedeau din când în când la stran . La s rb tori mergea i cânta, numai ce îl auzeau cum cânt cu vocea lui frumoas , ce r suna melodios i impun tor din izvorul cel îndep rtat i le era de ajuns. Piu trebuia altceva ca s ia aminte la

el i s -l respecte - s -l respecte pe prea s racul Iacov cel de 13-14 ani!

 i cum s-ar fi putut s fie altfel, de vreme ce copilul de zidar se ruga în timp ce c ra lut   i pietre, spunea paraclise i optea tropare, îns micul Iacov avea i noaptea pentru rug ciune, numai mama lui tia c sl bu ul ei b ietei era un mic pustnic. tia asta, pentru c îl vedea sau pricepea când se scula noaptea. F cea multe metanii, citea la opai sau la lun paraclise i ore întregi st tea în genunchi, obicei pe care l-a p strat pân la adormirea lui. Adesea mergea i priveghea singur la bisericu a Sfintei Parascheva atunci când era de 15-16 ani. De altfel, cam de la 10 ani copila ul spunea singur: “C lug r m voi face“.

Pentru rug ciunile sale, pentru citirile i nevointele duhovnice ti se sf tuia cu p rintele Dimitrie. P rintele nu tia prea multe i copilul sporea în cele duhovnice ti în salturi. Cu toate acestea p rintele i-a fost de un real sprijin micului pustnic.

Toate acestea au ajuns i la urechile mitropolitului Grigorie al Halkidei. I le-a spus bunul p rinte Dimitrie i al ii. Mitropolitul nu le-a prea crezut pân ce n-a mers s slujeasc la Strafilia - un sat mare de lâng Farakla - la praznicul Prea Sfintei Treimi. Acolo a cântat i micul Iacov. Mitropolitul a fost impresionat, l-a chemat în altar i l-a cunoscut, în aceia i zi l-a hirotesit cite . i mai târziu, când i-au spus c Iacov a botezat un prunc, n-a spus s -l mai boteze din nou. într-adev r, s-a întâmplat ca p rintele s aib un botez, dar s-a îmboln vit brusc i n-a putut face nimic. Iacov, care era acolo s ajute, la insistenta p rintelui a f cut înaintea lui botezul pe care aproape îl tia pe de rost.

Este vindecat de Sfântul Haralambie i de Maica Domnului Xenia

În 1935, în ajunul Pa telui, s-a îmboln vit foarte r u.

Neavând decât pu in îngrijire medical , se p rea c va muri. S rmana lui mam era nemângâiat i ruga pe Sfin i. Din Libisi aduseser cu ei o iconi a Sfântului Haralambie. Era Duminica Tomei i a teptau grabnicul sfâr it al micului pustnic, îns to i cugetau acela i lucru: pentru ce Dumnezeu nu-l t m duie te pe micul Iacov, care cite te i înseamn cu Sfânta Cruce de se fac bine i cei mici, i cei mari, i animalele!

A adar, în aceast zi, dup amiaz , i-a ap rut înainte Sfântul Haralambie. I-a v zut mâna sa cu mânecu a c îi înseamn pieptul în semnul Crucii. Iacov i-a revenit imediat. A povestit mamei sale cum i ce s-a întâmplat i aceea i-a spus plângând:

- Copilul meu, ast zi s-a f cut învierea ta din mor i. S pr znuie ti aceast zi.

Dup câ iva ani, înainte de 1940, l-a ajuns un alt r u în privin a s n t ii sale. Postul mult, lipsa unei alimenta ii bune, mersul pe jos - uneori din s r cie i alteori din nevoin - iarna pe ghea i prin ploi, au f cut ca picioarele lui s se umfle în partea de jos. Dup aceea t lpile i toat glezna s-au umplut de r ni i scoteau puroi, îl durea înfrico tor. Le lega cu buc i de *pânz* veche i, fire te, nu putea umbla. Cei ce tiau leacuri practice n-au putut face nimic.

În vremea aceea au adus în sate icoana Maicii Domnului Xenia (din Almiro - Voios). Aveau s-o duc pentru mai mult vreme în satul Dafne. Iacov a auzit vestea i în pofida st rii lui, îi spuse mamei sale:

- Mam , m duc i eu.

Aceea a fost surprins   i i-a fost mil de fiul ei:

- B iatul meu, nu vezi în ce hal e ti? Cum vei merge? Dar Iacov insist :

- Voi merge   i m   va face bine.

De fat   era   i p rintele Dimitrie, care   i el a spus:

- Bre, Tudora, las -l pe copil...

A pornit, dar a fost o c l torie chinuitoare. Mucenicie în adev ratul sens al cuvântului, pentru c   s-a dus pe jos având gleznele pline de r ni ce scoteau puroi   i ap .

Într-un târziu a ajuns la Dafne (atunci satul se numea Mandanka). A intrat în biseric ,   i s-a închinat la icoana Maicii Domnului. A ie it istovit, pe jum tate le inat. S-a a ezat pu in s - i revin , a intrat din nou s   se închine   i ie ind   i-a sim it picioarele libere.   i-a desf cut leg turile de pânz   de pe picioare, dar ele nu mai aveau nimic. Pân   acum, la adormirea fericitului stare , gleznele lui aveau multe încrest turi, urme ale r nilor vindecate odinioar .

Zidarului ascet i se prezice r zboiul mondial

Chinuirile bolilor, s r cia i faptul de a alerga ici i colo ca s afle ceva de lucru, nu l-au împiedicat în lucrarea sa l untric : post aspru, mult rug ciune de noapte, r zboi împotriva ispitelor, împreun cu aceasta îl durea mult, foarte mult pentru oameni. Oricine i oriunde i se cerea mân de ajutor, nu spunea nu. Fiu putea spune nu. în sat to i îl aveau ca pe o persoan sfânt , de i nu tiau ce face nop ile i cum se nevoie te.

În boli i în ceasurile grele, totdeauna îl chemau s le citeasc rug ciuni i s -i însemneze cu semnul Crucii, în 1939 sau la începutul lui 1940 mul i copii din sat p timeau de o umflare a f lcilor. La coal unul o transmitea celuilalt. Adunau copii i pe to i împreun îi aduceau la Iacov ca s le citeeisc . To i copiii se plecau cu respect, le citea i-i însemna cu semnul Crucii. Numai unul râdea, întorcându-se la casele lor, to i s-au f cut bine, înafar de cel ce râdea. P rin ii lui când au v zut pe ceilal i copii vindeca i, au întrebat, au aflat ce s-a întâmplat i I-au certat. Apoi au adus pe copilul lor înapoi, care plângea poc it, Iacov i-a citit, l-a însemnat cu mica lui cruce de lemn i s-a f cut i acesta bine.

Pentru toate aceste binefaceri f cute cons tenilor lui, dar i locuitorilor din satele din jur, nu lua plat , îi iubea pe to i, mici i mari, i îl durea pentru ei deoarece i ei erau s raci.

Exact în vremea aceea, adic din 1938 pân în 1940, i-a m rit mult nevointa sa. Mânca foarte pu in, dormea la fel, se ruga multe ceasuri din noapte, în timp ce ziua lucra din greu, ca i ceilal i locuitori sau i mai mult. Mama i tat l lui au început s sl beasc din pricina necazurilor i a mâhnirilor. De acum el trebuia s fie sprijinul casei.

Totodat , dobândise atâta cur enie a inimii i mintii prin nevointa i rug ciune, încât prevedea relele mari ce se

apropiau, în timp ce avea aceste prevestiri, i-a ap rut în somn n sc toarea de Dumnezeu, ca la Izvorul T m duirii, i i-a cerut s -i zideasc o închin ciune în cutare loc (i i l-a ar tat), pentru c "aici - i-a spus - a fost casa mea". Tân rul zidar Iacov împreun cu tat l lui i-a zidit o bisericu mic . Dup câ iva ani, în locul acela au descoperit existenta ruinelor unei vechi biserici cre tine.

A venit îns i marea în tiin are. De la începutul lui 1940 la bisericu a Sfintei Parascheva îi ap rea adesea Sfânta, într-o sear i-a ap rut foarte serioas i întristat i i-a spus:

- Vino, fiule, s -ti spun ceva. Va fi r zboi.

Iacov a c zut iar i la rug ciune i metanii. Unde era priveghere i hramuri de biserici, mergea i priveghea toat noaptea cântând, de multe ori i singur. Acolo unde mergea i cânta nu cerea de la nimeni nu numai plat , dar nici de mâncare, î i punea putin mâncare în desag , purta haine de doc, dar curate, i cerceta toate bisericile din jur mergând la ele doar pe jos.

Biruie te drama ocupa iei

Dar iat c e venit i r ul cel mare. Al doilea r zboi mondial i cel greco-italian. Statul Major n-a apucat s -i încorporeze pe cei de 20 de ani. Dup aceea ocupa ia i foametea. Armat de ocupa ie. Chinurile s rmanilor refugia i erau mai mari decât ale altora. Dar Iacov st tea neclintit, nu s-a pr bu it din pricina împrejur rilor. N-a fost atras de vijelia tic lo iei, care a explodat în mii de forme. Nu s-a pierdut pe sine, pentru c inuse leg tur statornic cu Hristos i cu Sfin ii Lui.

Din toamna anului 1941, foamea i lipsa erau co marul lumii. To i î i vindeau totul pentru o bucat de pâine, pentru o pereche de papuci. Dar toate acestea nu i-au creat probleme lui Iacov, ce devenise b rbat acum, având la 21 de ani maturitatea unuia de 50.

Totdeauna mânca pu in i c uta modalit i s m nânce i mai pu in. Piu î i punea în mod simplu problema postului, ci a unei asceze sporite, în acea vreme rea, a încercat pentru întâia oar ceea ce va face de multe ori mai târziu. Adic de duminic dup -amiaz pân sâmb t , când mergea la Liturghie nu mânca nimic. Se împ rt ea, lua anafor   i dup aceea mânca putin mâncare. Duminica mânca normal. Nevointa aceasta n-o punea în lucrare totdeauna. De 2-3 ori îns , f r voie, ea s-a f cut f r pauz si astfel i-a primejduit s n tatea. Se chinuiau să-l fac s - i revin . Dup s pt mâna lui de nemâncare s-a întâmplat o dat s afle ni te copila i fl mânzi, iar alt dat ni te b trâni nec ji i. Le-a dat tot ce avea de mâncare pentru 3-4 zile, iar el a r mas f r nimic. A suferit i a avut st ri continue de le in.

Avea îns o veselie l untric de nedescris. Cel ce avea ochii cura i vedea pe fata lui o bucurie profund , care îi ajuta pe

oameni. i lucru ciudat era c acestea nu-l împiedicau s lucreze. Fire te, organismul era silit, trupul era supus pân la istovire, dar el persista. Toate trebuia s se fac corect, chiar dac uneori trebuia s se împu ineze lucrul.

În prima parte a foametei, în 1941, în ciuda marii lui epuiz ri s-a dus la hramul M n stirii Sfântul nicolae, la Galataki, lâng Lacul Eubeea. i-a pus hainele curate de doc, i-a pus putin hran rece în d sag , c r ile biserice ti de trebuin i, mergând pe jos, a ajuns la Vecernie. La început a cântat cu al ii. Sfâr indu-se Vecernia, ceilal i cânt re i au plecat, în Biseric au r mas pu ine b trâne, iar apoi au plecat i acelea.

Iacov, cu toat epuizarea sa, stând în picioare, cu vocea sa adânc i melodioas a continuat s cânte i s citeasc toat noaptea. Nici c lug ritele n-au r mas s pri vegheze.

O sor încep toare - Stare acum - a v zut acestea i le-a spus stare ei. S-au ru inat c la hramul lor prive-gheaz omul cel str in în timp ce c lug ritele dorm, de aceea unele au hot rât s privegheze i ele în continuare în noaptea aceea pe cât vor putea.

În timp ce foamea i celelalte necazuri ale ocupa iei nu l-au biruit, pu in a lipsit s fie biruit de dispre , în vremea aceea to i erau s raci. Iacov era i mai s rac. Avea ni te haine de doc, dar nu avea papuci. Cânta la Biserica Sfântul Gheorghe a satului. Acum, ajuns b rbat, s stea la stran descul i s -l priveasc to i? Se sim ea foarte r u, ru inându-se nespus de mult. î i tr gea pantalonii în jos, dar nu- i putea ascunde picioarele goale, îi venea s crape de ru ine. Se întorcea acas bolnav de sup rare. Se gândea s nu mai mearg s cânte. Dar a nu cânta lui Dumnezeu îi era de nesuferit, nu putea suporta una ca aceasta. Când fra ii lui au ie it din cas , a îngenunchiat înaintea icoanei Sfântului Haralambie - pe care o aduseser din Libisi - i se rug . S-a ridicat i s-a hot rât s

mearg s cânte f r papuci. A mers una, dou duminici. Dar unii neghiobi, noi veni i i bi ni ari, au început s spun cu glas tare:

-Nu-i este ru ine, nu- i vede halul în care este, umbl descul i vrea s mai i cânte!

A auzit acestea *o* dat , de dou ori. S-a întors din nou acas foarte mâhnit, de moarte, cum se spune. N-a mâncat, nici n-a b ut. Se gândea s nu mai cânte, aproape c se hot râse. “Se poate s aib dreptate oamenii care m judec , - cugeta el. Biserica este casa Celui Sfânt, nu casa oarec ruia“. Seara s-a culcat dup ce s-a rugat vreme îndelungat , îndat ce l-a luat somnul, numai ce îl vede pe Sfântul Gheorghe care îi spune:

-Eu, fiul meu, nu vreau s pleci, ci vreau s cân i în casa mea a a cum e ti.

i a continuat timp de un an s cânte f r papuci, în 1942 a avut o încercare înfrico toare. Buna i mult p timitoarea lui mam , Tudora, fiica lui Gheorghe Kremmida, pe care l-au ucis turcii lâng Higdin, dup o suferin crescând - pierduse ase dintre copii - cople ind-o i necazurile ocupa iei, n-a mai putut suferi. A murit în 1942. Abia trecuse de 40 de ani, dar ar ta ca o b trân de 70 de ani si mai mult. îmboln vindu-se grav, pe 5 iulie le-a spus copiilor ei:

- Unchiul vostru Kosta a murit pe 12 iulie, eu voi murit cu 3 zile mai devreme, când soarele va fi r s rit de-o palm .

Iacov a întrebat-o: “Oare cum de tii asta, mam ?“ - i aceea i-a r spuns:

- M-a în tiin at îngerul Domnului.

Toate s-au petrecut exact a a. înainte de a- i da sufletul l-a chemat pe Iacov si l-a îns rcinat:

- Pe sora ta o încredin ez lui Dumnezeu i în mâinile tale. nu pleca înainte de a o c p tui.

Cu mult timp înainte de a se îmboln vi mama sa i-a spus ceva important:

- Tu, Iacove al meu, vei deveni preot i prima care va lua anafor din mâna ta va fi sora ta. A a s-a i f cut, Iacov a plâns-o pe mama lui mai mult decât trebuia. Atât de mult, încât ea i-a ap rut i în somn i i-a spus s nu mai plâng . De la moartea mamei lui s-a sim it înc i mai mult ocrotitorul sorei lui mai mici. Anastasia. O iubea mult i a r mas în sat mai mult decât ar fi voit, lucrând mult pentru ca ea s se c p tuiasc , s se m rite. Avea mare dorire s devin cât mai devreme monah, dar a întârziat pentru ca mai întâi s o m rite pe sora lui.

Anii ocupa iei au trecut chinuitor. La început au r bdat îndelung, iar apoi, dup mult , mult chibzuial , au vândut toate lucru oarele bune pe care le mai aveau, dintre putinele ce le aduseser în boccele din Libisi. Numai cele dou icoane nu le-a vândut. Iacov lucra pe ogoare, la zid rie, peste tot acolo unde putea câ tiga ceva.

Odat a trecut printr-o mare primejdie din partea armatei de ocupa ie. Pe mun ii înal i i împ duri i ai Eubeii, se afla i ac iona armata r zvr ti ilor. Iacov nu s-a amestecat. Cu toate acestea, în 1943 germanii l-au luat ostatic i pe el i pe al i s teni, fiind pu i pe represalii. Satul s-a r sculat, dar n-au putut face nimic. I-au b gat într-un camion mare i i-au dus într-un alt sat, mai mare, Strofilia. Toate ar tau c va urma un mare r u. Cei prin i se rugau lui Dumnezeu s se izb veasc . Cei ce îl tiau pe Iacov - i to i îl cuno teau - îl priveau ca i cum l-ar implora: “Roag -te, P rinte Iacov, f ceva...“. i fire te, Iacov s-a rugat mult, pentru el i pentru ceilal i.

Acolo, la Strofilia, cu armele îndreptate spre ei, i-au dus într-un loc mare, închis, ca s -i controleze mai u or. în jurul lor au pus mitraliere. Acum nimeni nu se mai îndoia c va urma executarea lor. Dar de îndat ce au aranjat toate mitralierele, germanii au primit o în tiin are, s-a întâmplat ceva care i-a f cut s - i adune lucrurile i s -i lase pe cei captivi liberi. S-a întors i

Iacov acas ; atunci avea 23 de ani. Dar pe întreg parcursul drumului nu încet s spun tuturor: “Sfânta Treime ne-a izb vit! Sfânta Treime ne-a izb vit!“ Se rugase fierbinte Prea Sfintei Treimi pentru izb virea tuturor.

În anii de dup ocupa ie - mii de metanii

Din 1945, când a început r zboiul civil, al doilea r zboi al r zvr ti ilor cum îl numim, familia Tsaliki a cunoscut noi greut i. Iacov avea orientarea sa, mintea sa fiind zi i noapte la rug ciune i nevoint , în timp ce mâinile i picioarele nu-i conteneau la treburile satului. Alerga ascult tor la s pat, la udat, la secerat, la plantat, la toate. Muncea mult, dar câ tiga pu in i uneori nu g sea de lucru, c ci lumea era foarte s rac .

Înainte de a se termina cu ocupa ia, Iacov a avut parte de o bucurie care l-a f cut nespus de fericit. O camer - din cele dou unde locuiau m tu ile lui - i-au dat-o lui Iacov. tiau cât o dorea. Era înspre r s rit i d dea spre drumul de tar care vara era plin de praf, iar iarna de mult noroi. Dar nu-i nimic. Mare bucurie, a adar.

A f cut din ea o chilie de c lug r. Ba mai mult, o bisericu . Candela, c tuia, analogul unde s pun c r ile sfinte i s cânte, icoane vechi din Libisi, altele de hârtie, cruciuli e de lemn ce le *f cea* el însu i... chiar si o r sut ieftin , vopsit în negru, era ag at într-un cui.

Nu numai rudele i vecinii, ci tot satul tia de chilia lui Iacov. i este adev rat c sentimentele oamenilor simpli erau amestecate.

Recuno teau leg tura lui profund cu Dumnezeu i cu Sfin ii, dar îl considerau i ca pe cineva din cealalt lume. Nu-l puneau la socoteal cu ceilal i b rba i. i mersul lui îi deruta. El era pu in cam înalt i eap n, dar mergea ca i cum n-ar c lca pe p mânt. Era ceva ciudat, ce l-a avut pân acum când a adormit, îl vedeai c merge prin curtea mân stirii sau prin gr din   i î i d dea impresia c nu calc pe p mânt. i asta, independent de

faptul c totdeauna era foarte slab - îi distingeai oasele din spate i prin ras .

A adar îl g seai ori la treab , ori în Biseric , ori în chilie rugându-se. Câteodat st tea seara cu m tu ile lui pe zidul de p mânt de lâng cas . Se ducea i vreo vecin , dar tiau c acolo nu exist vorb rie goal i glume. Se discutau numai lucruri serioase i adesea Iacov le povestea din Vie ile Sfin ilor. Ori se sf tuiau cum s preg teasc biserica pentru Liturghia de duminic , pentru hram, pentru S pt mâna Mare, pentru Vinerea Mare i înviere.

Într-un an, când P rintele Dimitrie a fost bolnav, n-a putut face Prohodul în satul lor. Ca s nu r mân f r slujb , Iacov, cu ajutorul femeilor, a preg tit i a împodobit Sfântul Epitaf. Apoi a sunat clopotul. Seara, cu mult solemnitate i rânduial au cântat Prohodul i to i au fost foarte mi ca i, îns , dup aceea, la o or înaintat a venit un preot din alt sat i înaintea tuturor l-a certat cu asprime pe Iacov. L-a jignit tare pentru c a procedat astfel. Acela i-a plecat capul, a f cut metanii i a cerut iertare f r a se îndrept i.

În acela i timp, Iacov avea grij i de iconostasele[9] laturii aceleia. Erau candele care aveau nevoie de untdelemn, lucru rar i foarte scump atunci. Satul lor avea numai pin i r in , nici o pic tur de untdelemn. Se nevoia s procure pu in untdelemn i-l vedeau c odat cu amurgul disp rea. Se întorcea târziu, dup ce aprindea câte candele putea. i cum îl vedeau c se întoarce nu încetau cu imput rile, b rba ii cu voce tare, iar femeile i fetele cu voce mai potolit .

Dar unii, i mai ales ni te femei, se mâhneau c cei mai mul i îi f ceau repro uri i-l dispre uiau pe Iacov. Ace tia pu ini îl vedeau uneori pe Iacov stând ore întregi în genunchi acolo, la bisericu a Sfintei Parascheva. îl vedeau f când nenum rate metanii în c m ru a lui, c ci printr-o cr p tur se vedea pu in înl untru.

---

[9] Loc de închinăciune realizat din zidărie având o icoană şi o candelă înăuntru.

Desigur c nici ace tia pu ini nu în elegeau multe din via a lui Iacov, dar sim eau în sufletul lor c acest b rbat tân r are în el ceva cu totul diferit, are ceva sfânt... este mai presus de p mânt... i îl simpatizau mult, de i ei erau pu ini. O vecin de aceea i vârst cu el n-a mai r bdat odat când îl jigneau i a strigat sup rat :

- Ve i vedea c într-o zi ne vom închina la Iacov.

i vecinii lui, acum oameni foarte b trâni, î i aduc aminte acestea, i chiar acea copil de atunci. Pe mul i dintre ei i-am întâlnit în repetate rânduri în Farakla. Am mers acolo s scriem amintirile i impresiile cons tenilor lui, dintre care unii într-adev r îl cinstiser mult... iar acum cu to ii.

În anii de dup ocupa ie, pân în 1947 când s-a dus în armat , Iacov era foarte epuizat. Dar nu atât de munca zilnic de pe ogoare i de micile construc ii, i nici din mâncarea putin i rea din acele vremuri grele. Ci îndeosebi de multele metanii i din postul cel aspru.

Multe ceasuri din noapte, var i iarn , o lumini mic ardea m chilia lui Iacov. Se ruga i f cea multe sute i sute de metanii. Totdeauna trecea de o mie. Ajungea la dou mii, da, la dou mii i câteodat f cea i mai mult. A a lupta împotriva ispitelor tinere ii. Mi c rile necuvenite ale sufletului, patimile s-au potolit. S-a f cut în întregime o m tase sub ire, o oglind curat la care ajungea i în care se reflecta energia dumnezeiasc , în l untrul lui curat se descoperea adev rul i tr ia clipe de fericire nespus , pe care n-ar fi schimbat-o cu nimic.

Toate acestea erau sfinte i dumnezee ti! Dar dimi-nea a, luminându-se de ziu , trebuia s înceap lucrul al turi de rudele sau de cons tenii s i, care nu tiau cât s-a ostenit în cursul nop ii i cât de pu in a dormit. A adar, diminea a se scula împreun cu ceilal i i lucra împreun cu ei f r s le explice vreodat ceva sau s li se justifice pentru marea oboseal de care era cuprins. i mul i erau cei care credeau c Iacov nu se num r printre cei mai buni lucr tori.

De aceea unii îl vedeau oarecum mai prejos decât ceilal i. Apoi era i marea lui pruden i rezerv care îl mic ora în ochii celorlal i, îl ironizau? Nu spunea nimic, îl oc rau? Nu r spundea împotriv .

într-o noapte de var s-a dus la ogorul lor cu bostani ca să-l ude pentru c ogorul lor avea rândul la ap . Tot atunci s-a dus i cons teanul lui, Gheorghe, de o vârst mijlocie, i a pus apa la ogorul lui. Peste pu in, v zând c nu curge apa la ulucul lui, vine Gheorghe cu chip s lbatec i amenin tor. Iacov i-a explicat lini tit i smerit c acum ogorul lor este la rând i s-ar usca dac nu-l uda. Atunci acela l-a oc rât cu asprime. Dar Iacov la fiecare ocar îi r spunde: “mul umesc, b die Gheorghe“, “mul umesc, b die Gheorghe“, “mul umesc, b die Gheorghe“. Episodul s-a f cut cunoscut i cuvintele “mul umesc, b die Gheorghe“, au r mas în sat proverbiale.

A a se purtau cu el de cele mai multe ori, dar tot la el sc pau de bolile cele grele. i Iacov nu s-a lep dat niciodat , în vremea aceea citea rug ciuni i se ruga pentru mul i, printre care era i Gheorghe Anagnostopoulos. Era bolnav grav i s-a f cut bine cu rug ciunea lui Iacov.

În ace ti ani, pân în 1947, Iacov lucra mult i cu osteneal , dar nu pentru sine. El însu i hot râse mai demult. Avea s devin monah, nici nu mai discuta despre asta. Avea îns pe Tasula, pe sora lui, cu 20 de luni mai mic decât el. Murind fericita lui mam , pe ea a încredin at-o lui Dumnezeu i lui în zilele cernite ale anului 1942. Mai era i tat l lor, Stavros, de la care Iacov a mo tenit bun tatea. Dar Stavros a sl bit, se vedea c nu o va mai duce mult, precum a i fost. A murit în 1949. i a murit mai mult din oc. S-au aflat ni te tic lo i care, de i era atât de epuizat, l-au amenin at, l-au înfrico at noaptea c îl vor omorî. i bietul de el n-a mai putut r bda mai mult.

A adar Iacov trebuia s fac orice putea spre a agonisi pu in zestre ca s se m rite Tasula. S rmana de ea era i pu in boln vicioas , foarte sensibil i s-a ag at de Iacov, a teptând ocrotire numai de la el. Dar i el o iubea într-adev r mult pe sora lui mai mic . i dovad este c datorit ei a întârziat s se fac monah, precum vom vedea i precum a spus-o însu i fericitul stare . Dar aici trebuie sa consemn m i al i doi factori care l-au întârziat. Mai întâi condi iile epocii: r zboi, ocupa ie, r zboi civil, lipsa monahismului adev rat în zon ... Apoi judecata lui Dumnezeu, care a socotit c viitorul S u Cuvios trebuia s tr iasc mul i ani - 30 în afara m n stirii, ca s cunoasc bine lumea i lumea să-l cunoasc bine pe el. Astfel a putut societatea cea suspicioas s -I cunoasc pe viitorul Cuvios, iar el s cunoasc bine ispitele i patimile ei.

Soldatul “p rinte“ Iacov

Ar fi trebuit s mearg în armat în 1941. Dar a început r zboiul, neorânduielile, ocupa ia, r zboiul r zvr ti ilor... si nu l-a chemat decât abia în 1947, când Iacov era deja de 27 de ani. S-a prezentat la Voios. Instruc ie de baz , avansare cu examene. Cu toate c terminase numai coala primar , a reu it foarte bine i l-au trimis la Pireu, la Centrul de Aprovizionare i Transporturi. Astfel, f r s-o cear , a evitat luptele de la Qrammos i Bitsi*.

Dar i aici a avut lupte. Trebuia s lupte cu ironiile i batjocora solda ilor, nu pentru c îl urau, c ci în dormitor solda ii nu se adunau pentru a face ceva. “P rinte Iacov“, încoace, “p rinte Iacov“, încolo... i desigur acestea erau cele mai mici.

Prima lun a fost i ceva mai grea. De îndat ce intra în dormitor, solda ii c utau s se distreze. i “p rintele Iacov“ li se p rea subiectul cel mai potrivit, nu le r spundea, zâmbea pu in si se ducea la patul s u. în tot cazul, cu cât venea mai târziu în dormitor, cu atât auzea mai pu ine ironii.

Sfâr indu-se luna, lucrurile s-au schimbat cumva. Primul soldat care s-a îmboln vit a avut lâng el pe Iacov, care-i d dea ap , câte o aspirin , medicamentul la ora cuvenit , i-i cump ra câte ceva de afar ... La fel s-a petrecut i cu urm torul soldat bolnav. Se îngrijea de ei cu o r bdare de mam . Iar aceasta se vedea mai mult sâmb ta i duminica, când to i disp reau i putinii bolnavi ai Centrului de Aprovizionare i Transporturi r mâneau f r ajutor i înso itori.

i avea nevoie de putini bani, care îi erau absolut necesari. Pentru c atunci când avea liber, duminica dis-de-dimineat se ducea la biseric , unde d dea p rintelui pomelnicul cu numele celor “vii“ i al celor “adormi i“ ca s -i pomeneasc la Proscomidie. Dar trebuia s pun i o drahm . De unde s-o afle, cine s i-o dea? Apoi venea miercurea, venea vinerea, ce s m nânce? în cazanul unit ii toate erau cel pu in cu untdelemn. El nu voia s strice postul acestor zile. Mici untdelemn nu- i îng duia. Mama lui n-a mâncat niciodat untdelemn miercurea i vinerea.

La fel, ba chiar i mai greu era în Postul Ma terii Domnului i în cel al Pa telui. riu tia ce s fac , unde s afle putini bani ca s dea p rintelui ceva i s -i r mân i lui s cumpere putin halva, s poat trece miercurile i vinerile.

L-a luminat Dumnezeu pe s rmanul soldat ascet i a ie it în pia . i-a luat pâinea militar ce i se d dea în unitate i st tea s-o vând . De fiecare dat se g sea cineva s-o ia cu jum tate de pre . Astfel aduna de dou ori pe s pt mân pu ine drahme. D dea p rintelui i îi r mânea i lui pentru pu in halva. Desigur, nu avea destul pâine, îi revenea acum foarte putin , dar se sim ea minunat c î i inea postul.

Mai mult sau mai pu in militarii le vedeau pe toate acestea i desigur c ele îi deranjau. Totdeauna îl nec jeau, dar odat cu trecerea timpului, tot mai pu in. S-ar putea spune c începuser să-l simpatizeze, ba chiar să-l iubeasc . i într-adev r, pe omul acesta dac îl cuno teai î i venea greau s nu-l simpatizezi. Poate nu l-ai fi urmat, n-ai fi f cut ce a f cut el - c ci asta era i foarte greu - dar totodeauna î i trezea simpatie. Trebuia s te st pâneasc satana ca să-l ur ti pe Iacov, pe acel b rbat slab i eap n, cu fa a luminat i inima curat . i inima lui curat o vedeai întotdeauna prin fa a lui luminat i îngereasc . Este caracteristic episodul când un erudit filolog a spus înaintea lui Iacov:

- E b iat bun Iacov, dar l-a înnebunit Biserica.

i a primit imediat r spunsul:

- Biserica îi lumineaz pe oameni, nu-i înnebune te.

Subofi erii i ofi erii vedeau i auzeau cele despre Iacov, dar de unde timp s se ocupe de el. nu s-a întâmplat acela i lucru cu comandantul unit ii, cu locotenent-colonelul Policarp Zois. Acesta de cum s-a în tiin at de cele despre Iacov l-a i chemat în biroul lui. Acolo l-a v zut i l-a ascultat cu aten ie. Era vineri. Cazanul avea carne cu vinete. “Soldat, du-te i m nânc “, i-a ordonat ofi erul. A refuzat st ruitor. “Dar, nu te temi?“ - l-a întrebat ofi erul.

- Nu m tem de cei ce n-au putere s -mi ia sufletul, nu vrea asta Hristos al meu.

F când pe mâniosul, Zois l-a întrebat:

- De unde le-ai înv at pe acestea?

i a primit r spunsul:

- Acum m-a luminat Duhul Sfânt.

Dup aceea Zois l-a luat i s-au dus într-un local s m nânce de post. Din ziua urm toare l-a luat în serviciul s u personal, îl trimetea la treburi i mai ales acas la el, ca s evite ironiile solda ilor. Iar într-o zi i-a chemat pe to i solda ii i le-a vorbit cu asprime. Le-a spus s nu î i mai bat joc de Iacov Tsaliki numindu-l “p rinte“, pentru c Iacov “prin cele ce le face este într-adev r p rinte i într-o zi va deveni i p rinte“.

Locotenet-colonelul acesta era poate primul om care în mod serios i con tient l-a numit pe Iacov “p rinte“, Iacov le asculta pe toate cu capul plecat, ro u de emo ie c un om atât de important s-a ocupat cu s racul copil de refugiat, c o “persoan oficial “ (precum zicea întotdeauna stare ul) i-a f cut atâta cinste.

Spre marea fericire a lui Iacov s-a întâmplat ca so ia lui Zois i mama ei s fie ni te femei foarte evlavioase. Mergeau regulat la

Biseric , ajutau bisericile... Astfel Iacov a devenit împreun - lucr torul lor. F ceau t mâie împreun , îngrijea bisericu e mici, mergea la privegherile bisericilor mai mici, f ceau singuri privegheri... totdeauna cu Iacov. El pleca din Pireu cu bilet de voie de la locotenent-colonel i urca în Atena. Casa lui Zois era în zona Fix.

Urca în Atena cu autobuzul. Din fericire atunci solda ii nu pl teau bilet. Nu cuno tea zona i drumul, îns a doua i a treia oar a observat c pe tot parcursul drumului, uneori foarte aproape de drum erau biserici mari i mici.

A v zut i închin ciuni. i-a f cut probleme i s-a mâhnit:

- Este ru inos s trec pe lâng biserici i s nu m închin la sfin i.

A doua zi, la prima biseric pe care deja a reperat-o de la fereastra autobuzului, a coborât s se închine. A luat acela i autobuz i mai sus a coborât din nou. încet-încet a descoperit atâtea biserici, bisericu e i închin ciuni în toat zona, încât nu se putea s te închini la ele i s folose ti i autobuzul. Astfel a hot rât s porneasc foarte devreme din Pireu pe jos, ca s se poat închina la toate bisericile. A ajuns desigur la Fix obosit, dar se închinase la to i sfin ii i sfintele.. Aceasta îi era îndea-juns, oboseala trecea...

Dar, fire te, atâta mers pe jos i mai ales în fiecare zi a l sat semne. Acestea se vor descoperi mai târziu, atunci când, ca monah, va face nevointe trupe ti i duhovnice ti înc mai grele.

Acolo, în casa lui Zois, i s-a dat prilejul s i citeasc pu in, c r i biserice ti i religioase. Arareori mai citea rug ciuni cuiva, în Hena lucra atunci m tu a lui, Sevas-tia, sora mamei lui, la casa unui judec tor, Efeti. Acesta, de i era un om bun, a fost atras de o femeie. Mare tulburare în familie, diavolul i-a întors pe to i pe dos.

Mâhnit , m tu a lui l-a chemat într-o zi pe nepot.

- Hai, m i Iacove, hai s le cite ti o rug ciune, pentru c nu sunt oameni r i... M mâhnesc mult pentru st pâna mea...

Iacov s-a dus cu bro ura lui în casa lui Efeti, a citit ni te rug ciuni, s-a rugat i a plecat. La amiaz , când femeia lui Efeti s-a culcat pu in, între somn i trezvie a v zut un înfrico tor câine negru. Ie ea, spunea ea, din casa ei spunând dezn d jduit: “M-a alungat ciob na ul acela!“

Familia s-a eliberat de diavol i Efeti s-a întors la femeia sa.

Unele ca acestea se întâmplau i cu al ii. Astfel familia Zois era încredin at de harismele duhovnice ti ale soldatului “p rinte“ Iacov. îl iubeau i-l cinsteau atât de mult, încât i-au f cut diferite propuneri s r mân în Atena împreun cu ei. Cu câteva luni de a se elibera, la începutul lui 1949, Zois i-a propus, dac voia, să-l înfieze, c ci nu avea copii. I-a f g duit înc s -i fac i o bisericu pe mo ia lui, în jude ul Irachio. I-au mai f g duit c se va îngriji să-l hirotonească preot la biserica Sfântul Panteleimon din cartierul Fix.

Iacov i-a ar tat prin toate recuno tin a sa pentru ofertele familiei Zois, dar r spunsul lui a fost statornic:

- Eu am alt menire, domnule locotenent-colonel.

i desigur nu spunea minciuni, deoarece de mic copil dorea din adâncul inimii lui s mearg la m n stire i uneori spunea:

- Eu m voi face c lug r.

Lucr tor pentru sora lui, Anastasia

1949, în anul în care s-a liberat din *armat , a* •murit i tat l lui, bunul Stavros Tsaliki. A plecat i el de copil din Marasia Rodosului cu tat l s u, Iacov. S-a dus la Libisi s se înavu easc . i s-a procopsit, dar turcii le-au d râmat pe toate. A plecat din cele de aici descurajat de lume, dar plin de credin   în Dumnezeu. i-a dat sufletul în mizerabilul spital de la cap tul Ambelokipului[10]. Era bolnav de inim , dar nu tia. L-au înfrico at unii noaptea i a fost ocat. L-au adus în Atena i s-a sfâr it la 9 februarie 1949, înainte de a se libera din armat Iacov i cel lalt fiu al lui, Gheorghe. Fiica lui. Anastasia, a r mas singur în sat. Cu toate acestea ea va avea un ocrotitor, pe fratele ei, Iacov.

Peste pu in i Iacov s-a întors în sat, în Farakla. S r cia i catastrofele r zboiului civil împ r eau. i sora lui era nec s torit . Trebuia s-o ajute s se c s toreasc , c ci f g duise aceasta mamei sale în ziua când ea i-a dat sufletul. Desigur era i cel lalt frate, Gheorghe. Acesta deja avea obliga iile lui, î i întemeiase familie în Atena.

A adar Iacov s-a pus pe treab oriunde g sea. Fiumai s câ tige ceva bani. A lucrat pe ogoare, la o fabric în Manetudi, la o fabric de igl din Atena i la minele de magneziu ale lui Lambrinidi, din inutul lor. La mine mergea cu sandale de lemn în fiecare diminea   înainte de a se lumina, împreun cu al i s teni. Iarna era mai întuneric i ineau o lamp cu acetilen , ca s vad c rarea spre Canalele Adânci.

---

[10] Cartier din Atena.

Pe drum, mergând împreun cu cons tenii lui la munc , nu vorbea mult, dar când se ivea vreun prilej, le vorbea despre Biseric , despre Sfin i, despre credin . Ceilal i nu erau prea aten i, îns socoteau ceva foarte firesc ca Iacov s le vorbeasc a a. Precum mergeau împreun , a a se i întorceau împreun de la mine. într-o zi, la întoarcere, într-o dup amiaz , Iacov a g sit într-un pârâu sec un craniu, un cap de om. Bunurile r zboiului civil! A luat craniul, -a sp lat i i-a oprit pe to i s stea acolo pe loc ca s -i cânte nefericitului craniu de om slujba de înmormântare. L-au îngropat to i împreun   i a a au continuat s mearg spre satul lor, cu “p rintele“ Iacov lini tit c   i-a f cut datoria fat de semenul s u omorât i lipsit de slujb .

Bisericile i oamenii i-au reg sit protectorul

De îndat ce s-a întors în sat din armat , trebui s fac i o alt treab . S se îngrijeasc de biserica satului, de bisericu ele i închin ciunile din împrejurimi. Erau p r site de 2 ani i jum tate, de cât timp a lipsit Iacov. Oriunde ar fi lucrat, tot mai apuca s fac ceva i pentru casele Sfin ilor, pentru biserici. P rintele Tudose îmb trânise, Iacov trebuia să-l ajute mai mult. Oamenii tiau asta i cereau totul de la Iacov. într-o zi, în 1950, i-au cerut s citeasc o rug ciune pentru o demonizat . S-a lep dat spunând c nu este preot. Rudele bolnavei au insistat i a fost nevoit s mearg în biseric s -i citeasc i s se roage. Pe când citea vede în gaura cheii de la u din ii lungi ai diavolului, care îi spunea:

- Cum o s ie i o s te aranjez eu. în untru nu pot intra c este Acela.

Când bolnava a ie it din biseric , a c zut la p mânt i diavolul a ie it din ea ca o capr .

Iacov, de cum l-a v zut pe p rintele Tudose c vine cu calul de la Tsuka (ast zi Izvorul T m duirii), a alergat să-l ajute s coboare, i-a s rutat rasa, i-a luat epitrahilul si l-a lipit cu evlavie de fruntea sa în timp ce din inim spuse cu dorire:

- Ah, P rinte, m va învrednici i pe mine vreodat Dumnezeu...

H-a îndr znit s termine fraza nici m car în sinea sa, deoarece se referea la liturghisirea preotului. Pentru preo i avea un respect adânc. i l-a avut, pân Ia adormirea lui, într-o asemenea m sur încât urzea mii de chipuri ca s poat s ruta mâna preo ilor i a diaconilor ce se m rturiseau la el. Considera aceasta o binecuvântare aparte.

Fericitul stare a ajuns pân acolo încât atunci când se m rturisea, s ruta papucii i picioarele duhovnicului s u. Pentru c la m rturisire st tea în genunchi i în vremea când îi citea rug ciunea de iertare totdeauna c dea pe brânci, la p mânt. Cei ce îl m rturiseau se sim eau foarte stingheri i de extrema lui smerenie.

Când ajungea p rintele, biserica Sfântul Gheorghe era preg tit . Dis-de-diminea era la stran . Iar vocea lui acum se maturizase mult. Dobândise mult profunzime i o m re ie cuvioas . Nu tia muzic , dar melodia lui simpl i calitatea de neimitat a vocii lui era o desf tare. Mi-a f cut mare impresie atunci când oarecari cons teni de-ai lui, la întrebarea mea: cum se *auzea* vocea lui Iacov atunci? - mi-au spus:

- Ca i cum ar fi cântat foarte frumos zece oameni împreun , umplea Biserica...

i într-adev r, f r s aib o voce puternic , umplea Biserica de o atmosfer dumnezeiasc ; i asta pân în ziua adormirii lui, precum a cântat în diminea a si în dup amiaza acelei zile de 21 noiembrie 1991.

La marile s rb tori i în S pt mâna Mare, mai ales, nu ie ea aproape deloc din biseric . F cea privegheri i singur. Cu o lumânare aprins înaintea lui cânta sau citea în picioare la analog sau cu picioarele încruci ate pe vine. St tea a a pân diminea a când suna clopotul s se adune lumea. Rar ceda în privegherile sale i l sa să-l ia pu in somnul. De atunci Iacov s-a f cut un silitor înfrico tor. Omul acesta care ceda la sl biciunile oamenilor, care i copiilor ce îi vorbeau urât le spunea “mul umesc“, c ruia i femeile îi luau rândul la ci meaua de ap , acest om f r trup, cum îl considerau mul i, lupta ca un leu cu trupul i cu patimile lui, cu gândurile nedumnezee ti i cu diavolii.

Ascundea înl untrul lui o nevoint f r m sur , care sp rgea stâncile i încovoia fierul. De aceea nu l-au putut în elege

semenii lui, clericii, cânt re ii, oamenii simpli, pentru c se nevoia mult mai presus de m sur . Statura lui era înalt , m sura sa era dintr-o voin puternic i o dumnezeiasc putere, care îl ridica la o în l ime ame itoare. Oamenii îl pierdeau din ochi. De aceea mul i nu-l puteau suferi. Primeau îns u or facerile lui de bine. Orice r u li se întâmpla, uitau pe p rintele i alergau la “p rintele Iacov“. S le citeasc rug ciuni, s se roage pentru ei.

De altfel am spus c p rintele Tudose îmb trânise, avea parkenson i alte chinuri. Atât de mult c zuse, încât odat , înainte ca fiul s u Teodor s devin preot, litur-ghisea i când a ie it s împ rt easc lumea, mâinile lui tremurau înfrico tor. A chemat pe Iacov. Acesta cu o mi c toare fric de Dumnezeu a apucat Sfântul Potir i a împ rt it lumea. To i considerau aceasta firesc pentru Iacov, c ci numai el avea fric i cutremur în orice f cea. În aceea i vreme a fost nevoit aproape s s vâr- easc si Taina Sfântului Botez. Familia Tsioni l-a chemat pe p rintele Tudose si pe p rintele Constantin Kehriotis s le boteze pe micul Stavros. Primul preot nu vedea si tremura tare, iar al doilea era surd si vedea pu in. L-au silit pe Iacov s citeasc exorcismele, s continue slujba Botezului, s spun rug ciunile i s boteze pe copil în colimvitr . Aceia mai spuneau din când în când câte ceva. Pe toate le-a f cut Iacov.

Pleac la M n stirea Cuviosului David. Dezam girea lui.

A dat Dumnezeu i chinurile sale din afara mân stirii p reau s se sfâr easc . Sora lui Anastasia s-a m ritat. i în luna noiembrie a anului 1951 a îndreptat prora spre m n stirea Cuviosului David din Eubeea.

M n stirea aceasta, întemeiat de Cuviosul David în secolul al aisprezecelea, se afl mai sus de Satul Rovies de la malul m rii, sus în masivul muntos al muntelui Xiros. Se afl la în l imea de 500 m. în partea de sud se înalt vârful Kabalaris, iar în partea de nord se afl un torent mare, pe malul c ruia se afl micul sat Drimonas.

De mic copil auzise de m n stirea aceasta i de Cuviosul David. Tot inutul, de la m n stire i pân la Aidipso îl avea de ocrotitor pe Cuviosul David. Iar la pomenirea lui, la 1 noiembrie, to i mergeau pe jos s -i aprind lumânarea lor i s se roage. Astfel au înv at i refugia ii libisioti de la localnici.
Desigur, din când în când trecea prin mintea tân rului Iacov i Sfântul Mormânt de la Ierusalim. Era îns ceva foarte îndep rtat, de nerealizat pentru el. S rac cum era, nu putea c l tori s cunoasc Sfintele Locuri. i î i aducea aminte totdeauna de cele ce i le spunea mama lui. C acolo s-au nevoit str mo ii lui... Dimitrie si Ilie s-au f cut p zitori ai Sfântului Mormânt, îns acum, de zece ani i mai mult, mintea lui alerga numai la Cuviosul David.

A adar a pornit din Farakla înainte de a se lumina de ziu . A mers pe drumuri i c r ri umbroase. Pân la Limni drumul era suportabil. De acolo înainte erau c r ri foarte anevoioase. A

ajuns cu pu in mai înainte de amiaz . Apropiindu-se l-a cuprins dezn dejdea i plânsul. Capre i oi aflate peste tot ornau intrarea mân stirii i împrejurimile ei. P r sire i nep sare. Ciobanii st pâneau locul i în untru i înafar . Unii dintre ei dormeau deja cu familiile lor în untrul mân stirii în ni te chilii mizerabile. Piimic nu era la locul lui. Cl dirile le folosiser mai demult r zvr ti ii ca spital i nu mai fuseser îngrijite deloc. Cei trei monahi care tr iau acolo p reau a fi resemna i cu mizerabilul sc z mânt al m n stirii. Tr iau idioritmic. Fiecare se îngrijea de sine, de mâncarea, de îmbr c mintea sa... Cât despre slujbe... stare dezn d jduit ! Numai b trânul Eftimie avea o sim ire de calitatea sa. Pentru cei doi monahi, Antim i Macarie... ploua în alt parte.

Ace ti doi monahi i ciobanii, precum i al i mul i factori, s-au îngrijit cum să-l descurajeze pe Iacov. To i au s rit pe el i s-au purtat urât cu el. Iacov nu ceruse lux, dar l-au pus într-o chilie mizerabil , cu acoperi ul spartei u a cr pat . I-au vorbit urât; l-au dispre uit; nu-i d deau mâncare, îi spuneau în fat : “pleac “. Iar tân rul egumen Nicodim Tomos, care abia luase egumenia, nu putea face mare lucru pentru c locuia permanent în Limni, unde era si preot slujitor.

Astfel, într-o zi de iarn , când venise i sora lui, Anastasia, să-l vad , l-au silit s se întoarc în satul s u.

Aceea, desigur, îl voia pe fratele ei al turi de ea. îi spunea s se c lug reasc acas la ei sau undeva pe aproape, Iacov le auzea pe toate, le vedea pe toate, dar sufletul lui nu avea odihn .

Casa de la Farakla nu-l mai înc pea, îl sufoca. M n stirea devenise o pe ter de incon tien i; îl alungaser ca s nu-l omoare. Pentru Iacov nu se întrevedea nici o ie ire. Cu toate acestea trebuia s o afle.

Sim ea aceasta înl untrul s u, c trebuia s se g seasc o solu ie. Altfel, ce noim va avea chemarea pe care a s dit-o Dumnezeu în inima lui? Dac chemarea pentru monahism era

atât de sigur i de adânc , trebuia s hot rasc ceva, fie i cu pre ul oric rei jertfe din partea sa. în fata lui avea chilia casei care îl sufoca i m n stirea murdar , unde îl amenin aser chiar să-l omoare.
S-a rugat ore nesfâr ite i multe nop i în ir. A f cut mii de metanii. A postit mai presus de om. O s pt mân întreag n-a b gat în gur nici o firimitur . Dormea pe p mânt, lucru cu care s-a obi nuit. A privegheat de multe ori i în bisericu a Sfintei Parascheva. în cele din-urm a luat hot rârea cea eroic . Pe toate le-a nesocotit. Fie pe ter de incon tien i, fie i iad m n stirea:

- Trebuie s m duc, c ci acolo m vrea Dumnezeu!

Se întoarce la M n stirea Cuviosului David. Antim face totul ca să-l alunge. Prin r bdare fl biruie te pe satana

De cu noapte i f r s spun ceva cuiva, a plecat din satul s u pe jos spre M n stirea Cuviosului David. Era 15 iulie 1952. A ajuns înainte de amiaz . A b tut la poart si un monah necunoscut i-a deschis. S-a dus în biseric . S-a închinat la icoane. A îngenunchiat i la icoana Cuviosului David din catapeteasm . A stat acolo vreme îndelungat . Apoi î i ridic ochii c tre icoan . A r mas uimit i pentru o clip s-a pierdut. A luat aminte mai bine i s-a încredin at: monahul necunoscut, care mai înainte îi deschisese poarta m n stirii avea exact chipul Cuviosului David a a cum este el înf i at în icoana lui. Semn c însu i Cuviosul David l-a chemat s se c lug reasc i s slujeasc în m n stirea lui.

Iacov a tâlcuit corect semnul i i-a f g duit Cuviosului s r mân acolo orice s-ar întâmpla, oricâte ar fi nevoit s sufere. i desigur s-au petrecut multe i a suferit nenum rate... Dar a f cut r bdare i Dumnezeu I-a r spl tit cu îmbel ugare.

L-au pus într-o chilie ruinat , aflat deasupra ci melei de azi a m n stirii. Era var i acum nu r cea pentru c acoperi ul era stricat i u a spart . El putea s sufere i c ldura i frigul, i s r cia i lipsa, dar ceea ce nu putea suferi acest s rac - dar totdeauna curat - era murd ria, puricii i p duchii. Locul era plin de murd rie i din pricin c beciurile erau pe timpul nop ii staule pentru capre i oi.

Fratele Iacov v zând acestea a încercat s cure e cumva chilia sa i cele dimprejur, în aceast lucrare a reu it. Ceea ce n-a

reu it a fost cu monahul Antim i cu ciobanii. I-au declarat un r zboi înfrico tor i periculos. Aceasta deoarece prin prezenta lui Iacov, egumenul Nicodim avea proba c m n stirea func ioneaz ; c se fac slujbele - Sfânta Liturghie se f cea foarte rar în duminici; c cineva cânt în biseric . i f cându-se slujbele, de i numai cu Iacov i cu Eftimie, ciobanii trebuiau s plece din m n stire. Acum p rintele Nicodim putea insista în privin a asta. Dar Antim i ciobanii tiau pricina cea adev rat , care le stricase atmosfera nenorocit a m n stirii. Pricina era Iacov i pentru aceasta îl oc rau, îl batjocoreau, îi aruncau în fat lucruri murdare, puneau i pe al ii să-l amenin e c îl vor omorî.

La începutul lui septembrie, v zând c Iacov le rabd pe toate, i-au pierdut r bdarea i s-au s lb ticit. Au ajuns la solu ia crimei. Au dat un cu it unui cioban tân r ca s -l loveasc pe ascuns pe Iacov. Din fericire ciobanul s-a r zgândit. Astfel s-a izb vit i Iacov, s-a izb vit i copilul de cioban de pedeapsa cea ve nic .

Aceast nereu it a adus o lini te temporar . Lucrurile s-au potolit oarecum. i era trebuin de lini te, ca m n stirea s se adune pu in, Iacov trebuia s alerge în toate direc iile. i în untrul i în afara m n stirii. Nu l-a v zut nimeni vreodat stând i odihnindu-se. Zidea, s pa, m tura, sem na, uda, t ia lemne, avea grij de cele dou bost n rii, pentru sine i pentru milostenie.

La noile provoc ri ale lui Antim, care s-a folosit pân i de o femeie nemernic , a â toare si neru inat , inten ionând să-l descurajeze si s -l fac s plece din m n stire, nefericitul încep tor protest , spunându-i doar atât:

- Îmi pare r u pentru Sfin ia Ta, p rinte Antim, îmi pare r u... Piu te gânde ti cel pu in cât r u po i face unui tân r de 32 de ani? Cui î i vei da sufletul?

Dar acela î i cânta melodia lui. Continua chiar i în biseric s - i bat joc de Iacov, pentru c r mânea statornic în a- i continua slujba împreun cu b trânul Eftimie.

Pe atunci m n stirea era de o s r cie lucie, unic . Nu c lca om în ea, ba nici m car o lumânare nu aprindea cineva vreodat , numai la 6 august i la 1 noiembrie, când era pr znuirea Sfântului, mergeau cre tinii, în cealalt vreme r mânea în s r cia i tic lo ia ei material   i duhovniceasc .

Cea mai mare parte din igl era spart . Acoperi urile, cele mai multe, pr p dite, îngr dirile stricate, în timpul ocupa iei, germanii au ajuns pân acolo c au vrut s -i dea foc, drept represalii c o folosiser r zvr ti ii. Atunci a ie it înainte monahul Eftimie i le-a spus:

- Omorâți-m pe mine i l sa i m n stirea. Germanii s-au minunat de devotamentul i de eroismul monahului i au cru at m n stirea.

Ni te bostani, pe care îi udau cu apa adunat de la în l ime în cistern , apar ineau monahilor. Fiecare din ei cultiva într-un loc ro iile, vinetele, ardeii lui..., mânca el i vindea ranilor din împrejurimi ceea ce r mânea.

Cu banii pe care îi adunau a a î i cump rau o hain , înc l minte sau alimente pentru iarn . M n stirea le d dea untdelemnul, s punul, pu in grâu i ceva legume.

Desigur în felul acesta nu se putea întemeia o via   de ob te, s se pun în lucrare via a ob teasc . Hot rârea din anul precedent, de a transforma m n stirea într-o chinovie cu via   de ob te a r mas pe hârtie. Cu atât mai mult cu cât egumenul Micodim locuia permanent la Limni i venea numai din când în când în m n stire.

Monah i econom

Cum îns , prin prezenta lui Iacob, toate au luat un alt drum. P rintele Nicodim a în eles foarte bine c odat cu venirea tân rului încep tor începe o nou epoc . Pentru aceasta se îngriji s -l fac monah cât mai repede, deoarece devotamentul lui Iacov era exemplar. Tunderea lui în monahism s-a f cut la 31 noiembrie seara. Iar a doua zi l-a f cut economul m n stirii, i-a încredin at toate responsabilit ile... cheile magaziei i ale por ii, c r ile m n stirii... toate. Pentru c a fost presat nu numai de devotamentul i de virtutiile lui, dar i pentru c numai el î i putea asuma eficient aceste responsabilit i.

Când P rintele Antim i colaboratorii lui, ciobanii, au v zut toate acestea, s-au f cut fiare. H-a r mas lucru urât si jignire pe care s nu le fi folosit împotriva lui Iacov... desigur, dup ce pleca p rintele Micodim la Limni. Egumenul acesta cu toate c nu tia mult carte era un om capabil, se impunea credincio ilor i predica foarte impresionant în biserica sa din Limni. De i nu st tea în m n stire ca s se îngrijeasc de ea, s lucreze si el însu i, s atrag lume, din fericire iubea totu i m n stirea i f cea tot ce putea pentru reînnoirea ei, de i de departe, în tot cazul, cea mai mare vrednicie a sa se afl în faptul c a încredin at aproape toat r spunderea monahului Iacov i avea încredere în el în toate cele pe care i le încredin ase.

În îndatoririle sale, tân rul monah Iacov era neprih nit. i cu cât ceilal i îl oc rau mai mult, cu atât el se purta mai politicos si mai smerit. Le vorbea frumos, le d dea mai multe alimente, a a

cum a spus egumenul, ca i cum nu i-ar fi spus niciodat vreun cuvânt r u.

Pe cât a putut a pus rânduial în m n stire. Eftimie încerca s -l urmeze. Macarie Karakalinos era lene i atras de neîndreptatul Antim, care totdeauna se împotrivea la tot ceea ce f cea Iacov. îndeosebi îl înt râta respectul i moralitatea lui, insistenta de a face toate slujbele, chiar i când ceilal i îl l sau singur.

Atunci când egumenul, de i rar, urca la m n stire, cei doi perver i îl cleveteau pe Iacov în tot felul. Spuneau minciuni, c nu le d alimente, c se poart cu ei cu trufie. Dar cele mai multe se f ceau atunci când egumenul lipsea.

N v lirile lui Antim împotriva lui Iacov nu aveau nici sfâr it, nici m sur . Ziceai c Dumnezeu a îng duit satanei s -l ispiteasc pe Iacov, ca să-l arate campion al r bd rii i al smereniei. i desigur l-a ar tat campion, dar semnele l sate de lupta sa erau multe. S rmanul Iacov s-a umplut de boli i de r ni. Dar toate acestea erau pentru trup, c ci nici una n-a atins sufletul Iui, nici una n-a sup rat duhul lui. Acolo n-a reu it nimic satana, c ci s-a lovit de r bdarea si de smerenia lui.

Preot al Celui Prea înalt

În m n stire nu exista preot ca s liturghiseasc regulat. P rintele Micodim a în tiin at pe mitropolitul Halkidei, pe bunul episcop Grigorie despre noul monah i despre virtu ile lui i s-a hot rât s -l hirotoneasc , Iacov auzea acestea cu mare dorire i cu mult fric . Sufletul lui plângea cugetând la m re ia preo iei. Plângea îns si de dorin i de fric , îi venea s îmbr i eze preo ia i s moar pentru ea, dar se cutremura i îl cuprindea panica, acum, când se apropia vremea.

La 17 decembrie a coborât la Halkida. A doua zi Mitropolitul l-a hirotonit diacon în bisericu a Sfintei Var-vara. L-a chemat de cu sear i i-a explicat.

- Vino, fiul meu, Iacove. Tu nu tii mult carte, dar e ti evlavios i de aceea te hirotonesc...

La 19 decembrie, în ziua urm toare, în paraclisul Episcopiei i-a dat i preo ia. Dup aceea a vorbit Mitropolitul. A vorbit i a rostit cuvinte ciudate, despre cuvio ii i sfin ii Bisericii. Celor putini, care erau de fat , le-a gr it despre virtu ile noului preot Iacov, care st tea cu capul plecat. Iar lui însu i i-a spus un cuvânt proorocesc:

- i tu, fiul meu, te vei sfin i. S continui cu puterea lui Dumnezeu i Biserica te va proclama sfânt. Aceste cuvinte înfrico toare au trecut pe deasupra capetelor si nimeni nu p rea s ia aminte la ele. Dar b trânul episcop Grigorie tia ce spunea, ce i-a pus Sfântul Duh ca s spun . Preotul cel tân r a f cut otpustul i a împ r it anafor . Prima a luat sora lui

Anastasia, a a precum i-a spus mama lui în clipa mor ii. Dup aceea Mitropolitul i-a cerut lui Iacov s fac aghiazm în locuin a lui i în locuin a surorii sale. Iacov ov i, se ru ina... dar a f cut ascultare i l-a "sfin it" pe episcopul s u.

În aceea i zi a pornit spre m n stirea metaniei sale, pe care, în ciuda halului în care se afla, nu o va p r si niciodat .

De cum s-a întors în m n stire a început s slujeasc zilnic. F cea toate slujbele, vecenia, Pavecerni a, miezo-noptica. Utrenia, Ceasurile si apoi Liturghia... de obicei numai cu bunul Eftimie. Slujea Liturghia de 3-4 ori pe s pt mân , pentru c în duminici avea porunc de la mitropolit s liturghiseasc în s tule ele Damnia, Paliohori, Kalamoudi i Drimona.

Toate acestea erau bune i pl cute lui Dumnezeu, îns pentru satana ran .

Când satana a v zut Liturghia f cându-se atât de des în m n stire, s-a s lb ticit i mai mult. Antim si prietenii lui lucrau mai dur. i cu cât încerca Iacov s -i îmblânzeasc , cu atât mai s lbatici se f ceau. Era în toiul iernii i tân rul preot se sim ea încol it de miile de ispite.

Oare st tea el într-o chilie suportabil , ca s se protejeze de ploaie i z pad ? Chilia lui era mai rea decât toate, de i era economul i preotul m n stirii. Du umeaua era cr pat , iar dedesubt puneau caprele m n stirii. Dormea pu in, dar i pu inul acela devenea primejdios. Prima dat când a nins mult, sculându-se dup pu inul lui somn, avea z pad pe spate de sus pân jos. Sufla vântul si prin cr p tur b ga z pad . Astfel i s-a albit tot spatele. i pentru a st rui In nevoin nu aprindea întotdeauna focul, nici înc l minte bun nu avea pentru iarn . Femeia colonelului Zois i-a trimis ni te cizme militare vechi. Dar i acestea, purtate mereu, s-au ros si în loc de talp , p rintele lacob le-a pus cauciuc de la ro ile de ma in aruncate.

De nesuportat si primejdioas devenea situa ia duminicile diminea a, înainte de a se lumina de ziu , pe ploaie, pe

ghea , prin mult z pad , uneori pân la genunchi trebuia s plece cu catârul Haido s liturghiseasc în s tule e, în untrul m n stirii purta orice zdren e avea. Punea pe deasupra o cerg g urit . Dar acolo unde mergea trebuia s fie îmbr cat cuviincios. Iar hainele lui cele bune erau sub iri. N-avea haine bune groase, de aceea tremura de frig i adesea se îmboln vea. So ia lui Zois a aflat de asta i i-a trimis o manta militar veche a b rbatului ei, pe care a vopsit-o în negru i i-a f cut ceva ca s par ras . Astfel se mai proteja oarecum. Dar pe toate acestea, mai mult sau mai pu in, g sea un mod oarecare pentru a le înfrunta. Dar cu ispitele, lucrurile erau mult mai grele.

Noi nevointe ascetice

La începutul lui 1953, dup ce s-a topit z pada de prin împrejurimi, s-a dus s caute i a aflat pe tera Cuviosului David. Bucuria îi era de nedescris. în inima sa i se s dise adânc dorin a de a-l imita pe Cuviosul David. Desigur, pe cât va putea.

Acela a tr it atâ ia ani în pustie, în tov r ia s lb ticiunilor, în mica lui pe ter   i eu - se gândea Iacov - s nu merg? i a tept s m lini tesc de ispite în m n stire?

A tept s sporesc în ascultare i smerenie...

Din primele luni ale lui 1953, i-a sporit nevoin a sa. Cu cât mai mult prin nevoin a î i mic ora voin a trupului, cu atât mai u or sporea în ascultare i smerenie. i vedea ca pe cât mai mult avea aceste virtu i, cu atât inima i mintea i se deschideau spre Dumnezeu. P rintele Iacov n-a citit opere teologice i niptice adânci ale Sfin ilor P rin i ai Bisericii. Mu tia deloc de Filocalie. Lua aminte îns mult la cele scrise în c r ile liturgice. Cu trecerea anilor le în elegea mai bine f r s studieze greaca veche. Penticostarul, Triodul... le sorbea în adev ratul sens al cuvântului. Dar cartea care i se potrivea cel mai bine era Penticostarul. Bucuria i triumful învierii din troparele lui intrau în inima p rintelui Iacov. i au fost clipe când îi venea s zboare. Inima lui era inundat atât de mult de bucurie încât se sim ea u or, gata s zboare la în l ime. Pân acum când a adormit, spunea adesea:

- Inima mea îmi este gr din ... Eu, p rintele meu, sunt bucuros... vezi, p rintele meu, acum când te-ai m rturisit cât e ti de fericit i de bucuros? Eu mereu sunt a a...

Postul Mare l-a aflat cu multe treburi i obliga ii în m n stire, nimeni nu lucra, nimeni nu se interesa de ceva. Trebuia s fie prezent peste tot: în gr din , la animale, la bazinul de ap , la cur enie, la lemne... peste tot. i slujbele, pe toate el le f cea. Bunul Eftimie numai îl urma. i fiindc egumenul lipsea, orice str in ar fi venit întreba de P rintele Iacov. îns treburile erau treburi i nevointa, nevoin .

A postit trei zile - abstinen de la orice fel de mâncare i de la ap - dup care a continuat cu mâncare uscat . Punea linte i bob la înmuiat. Le mânca împreun cu pu in pâine i ap . Asta era mâncarea lui.

Noaptea avea alte nevoin e, alt ascez . Dup pavecerni mai lucra câteva ore. Apoi mergea la chilie. Aici era marea aren , aria[11] de marmur a mor ii i a lui Digheni[12]. Aici se lupt satana cu omul lui Dumnezeu. i copilul de refugiat s-a luptat cu arma smereniei. i Iacov s-a luptat cu satana i l-a biruit, pentru c a iubit mult pe Dumnezeu.

În chiliu a sa avea un pat de lemn, pe care era pus o zdrean . Dar nu dormea pe el. A citit de demult despre dormitul pe jos al pustnicilor. I-a imitat. Dormea i el pe jos, atâta cât dormea.

De cu sear chiliuta era luminat cu o lumânare. O punea înaintea lui, în mijlocul chiliei, lua epitrahilul, se a eza jos în genunchi pe picioarele încruci ate, i începea cititul. De obicei începea cu Paraclisele Maicii Domnului, al Cuviosului David i al Sfântului Zilei. Acestea totdeauna. Mai citea i altele, câte putea. Apoi Psaltirea. O citea toat pe durata nop ii, în fiecare noapte. F cea i metanii. i noaptea i ziua. Trecea totdeauna de o mie i ajungea pân la trei mii, potrivit cu ziua, cu anotimpul i ispitele.

---

[11] Loc unde se treiera, care era de obicei de form rotund placat cu lespezi de marmur .

[12] Erou bizantin grec.

Nop ile, la lumina lumân rilor, a tr it cele mai înfrico- toare i mai dulci experien e pe care le poate tr i omul. Diavolii îl luptau cu turbare. F ceau totul ca s -i ia mintea i inima de la Domnul. Uneori reu eau. Adesea intrau în chilie i-l turburau cu strig te, zgomote i chipuri s lbatece. Acela însp imântat ridica în sus înaintea sa Crucea de lemn i Dumnezeu îl ajuta i diavolii disp reau. i atletul î i lua plata sa. Erau nop i în care, când priveghea i îl ruga pe Dumnezeu s -l elibereze de gânduri, s -l umple de dragoste pentru El, sim ea în el o adiere dulce, r cori- toare, care îl lini tea aducându-i o pace de nedescris. O desf tare îl cuprindea cu totul, desf tare pe care o putea da numai Dumnezeu. Era oarece din fericirea împ r iei cerurilor.

Le-a tr it pe acestea si era de 33 de ani, la anii lui Hristos. Vorbea foarte pu in despre astfel de feluri de experien e fericitul Stare , dar mai spunea câte ceva cuiva.

Gr dina i s r cia M n stirii

În martie trebuia s preg teasc gr dina. Se topea z pada i s pa locul. Monahii vechi nu se puteau obi nui cu via a de ob te. Fiecare avea gr dina lui i fiecare î i preg tea mâncarea singur. P rintele Iacov i-a preg tit-o de pu ine ori, pentru c mânca foarte pu in i nu tia nimic din cele ale buc t riei, de aceea se între inea numai cu verde uri i pu ine legume. Evita sistematic mânc rurile ce f ceau pl cere. Niciodat n-a mâncat unt, dulciuri, paste f inoase, creme i alte produse pl cute. Atunci când în timpul postului, în ultimii lui ani, îi duceam kouaker deoarece îl durea stomacul i trebuia s ia medicamente pentru bolile lui, nu voia s -l m nânce, spunând:

- Sfin ii no tri mâncau lucruri atât de pl cute?

Rar, câteodat duminica, mânca pu in sup de pas re. Dac -l sileau, punea în gur o buc ic mic de carne. i asta din dreapt socoteal , ca s nu se ru ineze ceilal i care mâncau.

În gr dini a pe care o preg tea cu sârguin si dragoste punea ro ii, vinete, bame[13], ardei, precum i ceap i cartofi. Dar pe toate acestea nu le consuma el. Le vindea pentru oarecari pu ine drahme, la jum tate de pre , la rani si ciobani. Pu inii bani îi d dea pân la ultimul b nu stare ului Nicodim. i acela se mira cum de poate Iacov s -i dea bani, cât vreme el nu avea haine si înc l minte s se încal e, si nu-i r mâneau s - i cumpere alimentele necesare sau alte lucruri de nevoie. Cu

[13] Legumă.

gr dini a aceasta s-au întâmplat si multe lucruri comice. Unii s teni mergeau noaptea sau când lipsea el i-i furau ceap , ro ii, bame sau altele. Câteodat îi prindea i în loc s -i pedepseasc sau s -i denun e, îi ruga s -i lase i lui ceva, s nu i le ia pe toate.

i este adev rat c P rintele Nicodim d ruia ace ti pu ini bani pentru nevoile m n stirii. Odat cu ocupa ia i cu r zboiul r zvr ti ilor, m n stirea a fost golit de toate. Mu numai c nu avea p turi i mobil simpl , dar nici m car câteva cu ite i furculi e. Când venea cineva, trebuiau s caute mult prin chilii ca s afle un scaun, o furculi ...

În asemenea paragin a aflat m n stirea fericitul stare . i nu este deloc ciudat faptul c p rintele Nicodim, ca egumen, a dat porunc p rintelui lacob s nu dea nimic din m n stire, nici cel mai mic lucru, nici la vreun str in, nici la vreo rudenie. Ba i mai mult, deoarece pentru o perioad de timp cumnatul p rintelui Iacov, so ul surorii lui. Anastasia, a lucrat mai târziu în m n stire, P rintele nicodim, temându-se ca nu cumva P rintele Iacov s -i dea untdelemn i-a spus ap sat:

- Untdelemnul îl avem pentru Sfin i (=pentru candele) nu pentru cutare!

P rintele Iacov inea cu scump tate porunca stare ului. Trebuia s fac ascultare des vâr it . Dup aceea îns au venit momente în care l-a durut insuportabil deoarece trebuia s o fac .

O stea coboar   i îl conduce Pe tera Cuviosului David

A reu it s afle pe tera Cuviosului David. O durere adânc l-a cuprins la gândul s pustniceasc i el acolo. Dar m n stirea nu avea oameni ca s se poat între ine. Dac pleca i el, desigur c s-ar fi distrus, în vara anului 1953 a pornit iar i spre Pe ter în timpul zilei. A ie it pe poarta sudic a m n stirii i a cotit imediat la dreapta. A luat-o pe c rarea ce mergea al turi de apeductul de ap , ce vine din bazinul ce este în laturea r s ritean a unui vârf plantat al muntelui Xiros numit Kabalaris. C rarea aceea - fie iarn fie var - este o desf tare, înainte de a ajunge la bazinul de ap a luat-o pu in la dreapta i a urcat prin p durea deas de platani, pini i brazi, pân la castanul cel mare. F r s - i dea r gaz s r sufle a intrat pe drumul obi nit i a urcat la stânga spre eaua de deal pe care este pus Crucea de lemn. De pe în l ime a privit înapoi spre c rare, împrejur erau mun ii i marea. Erau frumoase, foarte frumoase. Dar nu avea timp.

A coborât, a trecut râule ul, a l sat drumul i a luat-o la dreapta pe c rarea spre Libadaki. O întindere de teren arabil cu ogoarele m n stirii. A luat-o iar i la dreapta i peste pu in a ap rut în dreapta lui “Sendonaki“*. Z rindu-l a fost impresionat. “Sendonaki“ era o stânc abrupt de 150-180m în l ime, având în partea de jos copaci, aflat fat în fat cu Pe tera, care este cam cu 200 m mai jos. Deodat i-a venit dorin a s urce, acolo sus, deoarece acolo, precum spune tradi ia, urca i Cuviosul David. întindea pe vârful stâncii un cearceaf mic, pe care i-l d -

duse mama lui, îngenunchea pe el i se ruga pentru patria lui, Lokrida. într-adev r, de cum ajungi acolo ai înainte o priveli te încânt toare, de basm. înaintea ta i mai jos se întind coaste, h i uri i vârfuri plantate. Dup aceea ochiul se rostogole te în marea de un albastru închis a Eubeii. i dup ce se satur de întinderea nesfâr it a m rii, urc s vad p mântul Lokridei, al Akritei i a Levantelor, patria Cuviosului David.

P rintele Iacov a r mas acolo numai pu ine minute. Ai fi zis c se temea ca nu cumva s fie prea atras de frumuse ea locului, i printr-o nostalgie romantic s nu- i neglijeze cumva asceza. A coborât repede i a luat-o pe c rarea ce ducea pogorând c tre Pe tera care ar ta ca o stânc ciudat . Sau mai degrab erau dou stânci care au c zut una peste alta formând o mare despic tur i l sând o parte mic deschis spre N-V. Deci aici în untru pustnicea Cuviosul David. P rintele Iacov a îngenunchiat, a aprins lumânarea i s-a rugat mult timp. Dar trebuia s se întoarc pentru Vecernie. i-a f cut Cruce, a cerut ajutorul Cuviosului i s-a întors. Drumul este cam de 3 km.

În m n stire toate sporeau neîncetat. Cu adev rat au sporit toate cele bune f cute de P rintele Iacov cu rug ciunea i cu mâna lui. Dar s-au m rit i problemele create de monahii nemonahi.

Toamna r zboiul si ispitele satanei s-au înt rit. Se f cea mai s lbatic v zându-i pe p rintele Iacov smerit si statornic. S-a pus colosul diavolesc s surpe colosul cel sfânt al smereniei; pe p rintele Iacov. Neînchipuite greut i l-au ajuns pe s rmanul P rinte. Fiu le ajungea c îl oc rau i îl smereau înaintea lumii, ci îl cleveteau si la stare , când acela venea câteodat la mân stire. în general acesta avea încredere în p rintele Iacov, dar uneori se pleca clevetirilor i îl canonisea greu. Antim i Macarie îl cleveteau cu m iestrie pe p rintele Iacov, iar el nu voia s explice în am nunt cum stau lucrurile de fiecare dat . De aceea f cea imediat metanie si cerea iertare, de i nu era vinovat.

Ca s biruiasc ispitele, dar i ca s -l imite pe Cuviosul David, s-a hot rât s se roage în timpul nop ilor în Pe ter , atunci când nu ploua mult i când nu era mult z pad .

F cea, deci. Vecernia în mân stire, iar dup ce se înnopta ceilal i monahi se retr geau. Cheile le avea el însu i, nimeni nu putea ie i sau intra. i-a luat toiagul, a încuiat por ile m n stirii si a ie it prin partea dinspre sud. Felinar, lantern nu erau atunci, precum spunea el însu i... s r cie mare. Mergea pe c rarea de pe lâng apeductul cu ap . S-a silit s urce spre castani. Nu era lun i era greu s afle c rarea. C dea i se scula. Câteodat intra si pe drum, unde era mai u or. Când mai apoi a luat-o la dreapta, spre cealalt c rare, s-a r t cit. Nu mai tia unde merge. S-a încurcat în rugi, s-a zgâriat s-a lovit, s-a pierdut în v ioag .

Din fire era fricos, precum spunea el însu i. Iar acum, în toiul nop ii, s-a temut mult, foarte mult. Atunci s-a rugat.

-Dumnezeul meu, lumineaz -mi calea ca s ajung la Pe ter .

EI însu i povestea aceste peripe ii nocturne si continu :

- i Bunul Dumnezeu a ascultat cererea mea. Din multele stele ale cerului mi-a dat si mie una. Ea mergea înainte si îmi lumina calea. Eu mergeam în urm . i a a am ajuns la Pe ter . Acolo m-am rugat. i iar i steaua mergând înainte îmi lumin calea pân la poarta m - n stirii. P rin ii dormeau du i i n-au observat nimic din toate acestea.

Mergerea sa astfel în fiecare noapte era chinuitoare, dar i plin de har. Steaua nu se ar ta întotdeauna ca să-l pov uiasc . Numai atunci când era absolut nevoie, adic atunci când se pierdea în p dure prin v ioage si nu mai afla c rarea. Atunci era mult mai greu s umbli pe acolo decât este ast zi, pentru c acum p durile s-au r rit mult si c r rile s-au b t torit mai mult. Dar i ast zi, dac merge cineva noaptea spre Pe ter , n-o poate afla.

P rintele Iacov apropiindu-se de Pe ter era cuprins de fric . Cum va intra i cum va r mâne pe timpul nop ii în pe tera pustie. De aceea, înainte de a intra a cerut si un alt har de la Cuviosul David:

-Sfinte David, dac vrei, vino si te roag împreun cu mine; dar s vii într-un chip cunoscut ca s nu m înfrico ez.

 i intrând a sim it al turi de el pe egumenul Micodim. A aprins dou lumân ri. Au îngenunchiat. Au citit paraclise. Au citit toat Psaltirea, au tras la a e* si f cându-se ziu s-au ridicat. Atunci a plecat mai întâi Nicodim i a disp rut. Era Cuviosul David, care a stat cu el în chipul egumenului Nicodim, ca s nu se înfrico eze.

Înainte de a sosi vremea pentru începerea Slujbei, P rintele Iacov era deja în m n stire, î i arunc putin ap pe fat   i sun clopotul. F cea slujba pân târziu i mai întotdeauna liturghisea de trei patru ori pe s pt mân . Fiemonahii monahi se sculau abia atunci pentru micul dejun. P rintele imediat începea treburile cele multe ale m n stirii neapucând s se odihneasc deloc.

Iar când avea s se lupte cu multele i grelele ispite nu mânca nimic, îndestulându-se cu Sfânta împ rt anie i cu anafor . Adic a f cut ceea ce f cuse timp de mai mul i ani i Cuviosul David, pe care îl avea de model i ap r tor. Din mâncarea cea simpl gusta numai sâmb ta la amiaza i duminica. i sâmb ta nu totdeauna. Cum de rezista într-un astfel de post cu atât de mult munc , numai Dumnezeu o tie. i a tiut-o i i-a socotit-o Dumnezeu ca o d ruire. Vede i, l-a voit pe Iacov, atletul cel ales.... ceva mai mult, l-a voit campion. De aceea a îng duit Satanei s -l ispiteasc mult pe Iacov, iubitul Lui, c ruia, în acela i timp îi d dea putere nem surat s -i poat sta împotriv . Adic Dumnezeu i-a dat mult dragoste de Dumnezeu.

i pe tera îl avea întotdeauna pe Iacov, înafar de nop ile cu ploaie i z pad . Când era lun g sea c rarea. Altfel cobora din cer steaua pe care i-o h r zise Dumnezeu. Toate mergeau bine, dar diavolul nu se lini tea. Astfel, într-o noapte la pe ter i s-a ar tat diavolul în chip de scorpioni. P rintele Iacov st tea în genunchi pe p mânt, cu lumânarea aprins înaintea lui i citea cu aten ie.

De la paraclise trecuse la Psaltire, în noaptea aceasta rug ciunea lui ie ea altfel. Dup aceea a început cu “Doamne, lisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, miluie -te-m pe mine, p c tosul!“ A sim it o nespus desf tare l untric , o veselie... i exact în clipa aceasta s-a declan at ofensiva. Pe tera s-a umplut de scorpioni, mii, nenum ra i, care se aflau în jurul lui, înainte, înapoi, oriunde ai privi. i-a ridicat mâinile în sus; nenum ra i scorpioni st teau spânzura i ca ciorchinii de stânc . R zboinicul Iacov s-a însp imântat, s-a pierdut, dar numai pentru câteva secunde. “Sunt diavoli“, s-a gândit... Imediat s-a umplut de o putere necunoscut   i le-a poruncit:

- Pân aici! Acolo s sta i. S nu v mai apropia i!

i luând o pietricic a trasat un cerc în jurul lui în care scorpionii nu aveau voie s intre. Apoi i-a continuat f r fric rug ciunea sa i în tot cursul nop ii, pân la ziu , nici un scorpion n-a trecut peste cerc. A dat porunc   i diavolilor, semn c înl untrul lui s-a z mislit împ r ia cerurilor, desigur pu in, dar marea minune s-a s vâr it. Dumnezeu i-a dat st pânire, adic i-a h r zit s foloseasc uneori, în parte, puterea dumnezeiasc , facerile de bine ale lui Dumnezeu. Astfel lucreaz El cu i prin sfin ii S i.

Experien e dumnezeie ti în Pe ter

Era istovit de muncile obositoare din fiecare zi.

S pat, m turat, la lemne cu securea cea mare, sp lat... pentru toate trebuia s se îngrijeasc singur. Mu exista om c ruia s -i fie mil de el, neavând mân de ajutor de nic ieri. Iar egumenul, atunci când urca singur la m n stire, le voia pe toate des vâr ite. Cu toate acestea P rintele Iacov nu s-a împu inat cu sufletul. Lucra ca un supraom, postea ca un înger i asculta ca un rob netrebnic.

Chiar i pe jum tate mort încuia m n stirea i apuca pe c rarea spre Pe ter . Suia cu atâta osteneal de ziceai c era Golgota. în toamna anului 1954, pe când urca l-a atacat un câine negru sinistru. Era s lbatec i pricinuia fric ; deoarece era lun l-a v zut bine. S lb ticia lui l-a f cut imediat s în eleag c era diavolul preschimbat, ca s nu-l lase s se roage. A scos imediat Crucea de lemn i a îndreptat-o spre câine, care a disp rut. Mai sus, în timp ce mergea a auzit în jurul lui zgomote puternice, un cronc nit sinistru i altele. Toate ale Satanei.

A ajuns la Pe ter i a început citirea paracliselor. Vremea trecea. S-a terminat o lumânare, a aprins o alta i dup aceea alta. A citit i Psaltirea în întregime. Acum spunea rug ciunea cu metaniile... i a c zut - a a cum era - în genunchi la p mânt l-a luat pu in somnul. Atunci îl v zu clar pe Cuviosul David în chipul lui Nicodim, spu-nându-i cu bun tate:

- Stai, e ti obosit, odihneste-te pu in...

Peste pu in î i deschise ochii i v zu pe cineva ie ind din Pe ter .

Înainte de a se lumina de ziu s-a întors în m n stire i era plin de bucurie c Sfântul s u a stat lâng el. Se sim ea foarte mul umit c nu s-a mâniat Cuviosul David pentru mo iala lui.

- Sfântul este atât de m rinimos - cugeta el. Oare cum va fi Domnul nostru. Dar cine sunt eu, care îndr znesc s cer mil ?... un nimic... întin aerul, mâhnesc pe Sfântul i pe Domnul meu... oare ce voi p i la judecat , ce voi r spunde?... gândi apoi. i acestea le spunea pân la fericita lui adormire. Cine? Cel ce a dat porunc Satanei i cerea poruncitor de la Cuviosul David i de la Sfântul Ioan Rusul s fac cutare bine i un altul.

Întorcându-se, a deschis poarta m n stirii i a intrat. Monahii "dormeau". A sunat clopotul i înainte de r s ritul soarelui era gata. A pus samarul pe catâr. Era duminic diminea a i trebuia s .mearg în sat s liturghi-seasc . i-a pus c r ile în desag , i-a împ turit cu grij ve mintele în boccea, le-a luat la sub ioar   i a ie it din curte. A tras catârul lâng un dâmb, s-a suit pe samar i a pornit spre locul unde avea s liturghisesc . Terminând acolo treb uia s urce i la Drimona, un s tule aflat mai sus de m n stire.

Acolo avea s s vâr easc o cununie. S-a dus i terminând slujbele i-a luat animalul cugetând s se întoarc la m n stire. Atunci un cioban bine f cut îi spune: "Vom merge împreun , P rinte". Acela se lep da, nu vedea pricina pentru care s se osteneasc voinicul, îns deoarece acela a insistat. P rintele Iacov a cedat.

Pe drum au vorbit despre diferite lucruri. De îndat ce au ajuns la pârâul cel mare, pu in mai jos de m n stire, voinicul s-a oprit spunând: "Ei, de acum du-te, P rinte!" P rintele Iacov insist atunci ca s afle pricina. Nu cumva tân rul voia s se spovedeasc , nu cumva voia s cear ceva de la p rintele? Dar nimic din toate acestea. Tân rul voise numai să-l apere pe P rintele Iacov. I-a explicat c ceilal i ciobani i s teni se înteleseser să-l bat pe p rintele Iacov. Pe monahul care, prin prezen a sa nu-i l sa s devin

st pâni pe m n stire. Pe monahul care slujea în fiecare zi în m n stire i din pricina c ruia se îndr cise un alt monah. L-ar fi lovit înainte de a începe sui ul spre M n stire, la pârâu, c ci acolo nimeni nu i-ar fi putut vedea i auzi.

Cu sfântul cap al Cuviosului David

Nu avea numai evlavie la Cuviosul David. Se încredin ase lui i avea în el o încredere f r margini, în Biseric , îi lua capul atunci când lipseau sau credea c lipsesc ceilal i, îl punea jos înaintea lui i, fie în genunchi, fie cu des vâr ire pe brânci i se ruga. Se ruga la Sfânt s -i dea smerenie i ascultare, pentru care se ruga cu lacrimi fierbin i, îl ruga pentru m n stire i pentru ceilal i, pentru monahi i pentru to i cei care îi ceruser ajutorul Sfântului.

Din când în când, atunci cânt oamenii cereau. P rintele Iacov se ducea cu capul Cuviosului David în satele Eubeii de nord. Când într-o parte, când în alta. i oamenii alergau s se închine. Mai l sau i ceva drahme... pu ine, dar foarte folositoare pentru m n stire. P rintele Iacov nu folosea nici una pentru sine. i erau zile când de diminea   pân sear mânca numai un cartof mic. Se întâmpla, mai ales iarna, s a tepte dac nu cumva va veni cineva din Limni s aduc pu in pâine, fiu se mâhnea pentru sine, c ci astfel avea prilej s posteasc mai mult. Dar când era i cu cineva din m n stire trebuia s -i dea ceva de mâncare.

A adar î i punea singura ras bun pe care o avea, înc l mintea cârpit , desaga din p r de capr cu sfântul cap i se ducea. Toamna sau prim vara nu avea umbrel , c ci costa mult. Despre a doua ras ... nici nu înc pea discu ie, înc l minte bun … de unde s se g seasc ?

În 1955, la începutul prim verii i-a f cut Cruce i s-a dus pe jos la Sp tari i uca (ast zi Izvorul T m duirii). Trebuia s mearg cale de cinci ceasuri. Satele le cuno tea, c ci ca mirean

lucrase acolo ca zidar cu tat l s u. Pe când se apropiase de sat vremea s-a schimbat. Trebuia s apuce înaintea ploii, dar iat c l-a apucat ea. Cinstitul cap se primejduia s se vat me din pricina apei... Era ierosilie* s îl plou . Iar el, cum s stea ud de ploaie, cu capul, ca s se închine s tenii la el? Trebuia s mearg în vreo cas , s - i scoat rasa i dulama, dar să-l vad oamenii astfel, una ca aceasta o resim ea ca un blestem i o catastrof .

Au c zut primele pic turi i dinspre sud se apropia o negur . A gr bit pasul pe cât a putut strângând sfântul cap în bra e. I-a vorbit sfântului precum a tiut. Ploaia s-a înte it dar pe el nu îl uda. Mergea îndoit din mijloc, cu capul în bra e i gr bit, în jurul lui lumea se pr p dea de furtuna cea înfrico toare. Ziceai c s-au deschis cerurile. Un metru în jurul lui (da, un metru înainte, înapoi, la dreapta i la stânga) nu c dea nici o pic tur . A ajuns în sat i alerg la biseric uscat... el i sfântul cap!

A doua zi dup -amiaz trebuia s se întoarc . A a teptat pe unul i pe altul s se închine si a întârziat. Ca s ajung mai devreme, a luat-o pe c r ri. A trecut de Damnia i a urcat ajungând la pârâul mare - sau a a credea el - care era mai jos de m n stire. Era întuneric, nu î i vedea nici nasul. A pierdut c rarea i nu mai tia unde merge. A strâns cu putere sfântul cap în bra e, i i-a spus ce i-a spus. A venit o lumin înaintea lui i l-a dus pe c rarea cea bun pân la m n stire.

Ie ind cu capul Cuviosului David i întorcându-se avea astfel de semne minunate. Alt dat , Cuviosul i-a ar tat bun voin a sa deschizându-i poarta m n stirii. Se întorcea noaptea cu sfântul cap i apropiindu-se de poart , monahul Eftimie i-a deschis înainte ca el s bat . I-a f cut închin ciune i s-a dus s pun sfântul cap în Biseric . A ie it i a urcat la chilia p rintelui Eftimie, care a r mas uimit. Hu tia deloc c venise p rintele Iacov i fire te, nu îi deschisese poarta. I-o deschisese Cuviosul David în chipul lui Eftimie.

Apari ia Cuviosului în chipul unui alt monah devenise un lucru foarte obi nuit; doar o ceruse odinioar însu i p rintele Iacov ca s nu se înfrico eze.

A dus capul Cuviosului David i în locurile lui natale, în Livanates. îl cobora în d sag pân la Rovies, satul de lâng mare. Ca s nu-l vad ciobanii i s tenii intra într-un desi i observa pe marea Eubeii când va veni de dincolo, din Livanates, barca s îl ia. De cum o vedea c se apropie se ducea repede la cheiul mic i s rea în barc .

În anul acela inutul suferea de o secet îndelungat . Oamenii b rcii, care îl cuno teau pe p rintele Iacov, se rugau i ei pentru ploaie. P rintele Iacov i-a ascultat i apoi s-a a ezat într-un cap t al b rcii, care de acum se apropia de Livanates. Atunci p rintele Iacov inând desaga cu capul în bra e îi spuse Cuviosului:

- P rinte, iat au venit s tenii t i pentru secet . Te rog, ca acum când vom merge s bubuie ti. Ia aminte s nu m ru inezi. Te vei face i tu de râs, m voi face i eu.

Numai ce au ie it pe uscat i imediat a început s tune. Dup treizeci de ani de la acestea spunea:

- Eu, fratele meu, le spun la urechea Sfântului i el ia leg tur cu Hristos.

Explica ia aceasta cuprinde teologia a mii de teologi, deoarece putere f c toare de minuni, har dumnezeiesc i energii necreate are numai Dumnezeu. Iar El le d de obicei prin cei mai ale i ai S i, prin Sfin ii care, fiindc L-au iubit des vâr it i s-au cur it prin tot felul de nevointe au c p tat harisma îndr znelii înaintea Lui.

Adic acestora li s-au h r zit privilegiul s cear orice de la Dumnezeu i Dumnezeu s -i “asculte“, s le împlineasc cererile.

Ofensivele Satanei îl lovesc f r mil

Arta pe care o are Satana a întrebuintat-o lucrând prin ispite ca să-l abat pe p rintele Iacov. H-a l sat ispit nefolosit . Dar n-a reu it, c ci P rintele Iacov spunea i iar i spunea:

- Pentru tine. Cuvioase al meu David, le voi suferi pe toate.

A în eles c pe toate le f cea satana ca să-l alunge din m n stire. Orice s-ar fi întâmplat, se nevoia s fac r bdare i s r mân smerit. tia c smerenia i r bdarea îl vor mântui. i nu numai atât. Presim ea c aceste virtu i “îl vor îmbog i într-o zi“. Acestea le spunea i spre sfâr itul vie ii sale.

Astfel stând lucrurile satana a fost nevoit s joace i cartea sa cea mai eficace, i o juca înc adesea. Trimetea pe ucenicii lui, diavolii, să-l atace trupe te pe P rintele Iacov.

În octombrie 1954 egumenul Nicodim a mers în m -n stire pentru dou zile. A dat îndrum ri tuturor, a v zut ce a s vâr it P rintele laob i a plecat diminea a, dup Sfânta Liturghie. P rintele Iacov a început de îndat treburile pentru cur irea bisericii. i o cur a cu mult aten ie, pentru c , precum spunea, acolo locuiau Hristos i Cuviosul David. Dup aceea, cu pu in înainte de ora 11, a luat scara ca s se urce în camera oficial , în chilia cea bun în care dormea p rintele riicodim atunci când venea în m n stire i care se afla deasupra buc t riei.

A adar a intrat în chilie i a început s-o m ture. Era obosit i mijlocul îl durea tare. Când a ajuns lâng pat cu maturatul, s-a gândit s se întind câteva minute pentru a- i odihni pu in

mijlocul. S-a întins într-adev r i, f r s adoarm , a v zut intrând pe u un diavol sinistru, cu chip de mongol i foarte aspru. L-a atacat într-o frac iune de secund i imediat au intrat i al i diavoli.

P rintele Iacov a în eles, dar era târziu. A vrut s - i fac cruce, dar diavolul cel s lbatec i cu mân puternic l-a lovit tare peste bra . A încercat din nou... dar acela i-a mai dat o lovitur i mai puternic , în chinul lui a încercat s o cheme pe Maica Domnului, începând cuvintele, la Ma, diavolii au început s -l loveasc cu pumnii în gur . L-au lovit mult, i-au b tut joc de el pentru c nu li se putea împotrivi, îi spuneau amenin tori: "noi i-am f cut atunci aceea..., noi ti-am f cut cealalt , noi te-am prins de gât i nu puteai spune Evanghelia în zilele trecute..." L-au înjurat, l-au înfrico at i mai ales l-au b tut peste mâini, peste gur , peste piept, l-au tras de barb ...

La un moment dat, dup o lovitur puternic peste bra , mâna i-a fost azvârlit , lipindu-i-se de frunte i buzele lui au apucat s opteasc : "Maica Domnului". Atâta a trebuit, c ci diavolii au disp rut imediat. Dar p rintele Iacov era într-un hal de nedescris. L-au zdrobit. Avea o durere înfrico toare, nu avea putere s strige tare. A r mas acolo pentru pu in timp, c ci nu se putea mi ca din loc. Avea nevoie de ajutor, dar nu ap rea nimeni. A încercat s coboare de pe pat. S-a târât i a c zut jos. Mâinile îl dureau i nu le putea folosi. S-a târât cu mult osteneal mult vreme. A ajuns la scar i de acolo s-a rostogolit, Când l-au v zut to i s-au înfrico at i s-au minunat. Era vân t i umflat. L-au luat, dar îl durea peste tot. P rintele Eftimie l-a ajutat mult. I-a pus cataplasme, îl trat prin metode practice... Folosea i alifii. A suferit mult timp. Au trebuit s treac 6 luni ca s se fac bine. Dar bine complet nu s-a mai f cut niciodat . F lcile l-au durut - atunci când se schimba timpul i când era mult umezeal - pân la adormirea sa.

Aceia i tactic a repetat-o satana i în alte prilejuri. Unui astfel de atac l-a supus în 1958, care a fost la fel de groaznic. Diavolii l-au atacat sub chipul înfrico tor al unei matahale de om, s lbatic i negru. Era la muzeul vechi, acolo unde acum este chilia monahilor Pavel i Efrem. Cel negru mai întâi, apoi diavolii cei mai mici care îl înso eau dup el, l-au lovit în fat i peste mâini, ca s nu poat face Cruce i s nu o poat chema pe Maica Domnului. L-au oc rât urât i i-au f g duit c niciodat nu îl vor l sa lini tit.

R ul f cut de diavoli, zgomotul i strig tele lor se *auzeau* pân jos, de i pu in. Doi monahi din buc t rie, care au auzit zgomotul, nu i-au închipuit c se întâmpl a a ceva în chiliile de sus. P rintele Iacov s-a târât anevoie fiind zdrobit i pe jum tate le inat. A stat acolo mult timp, pân când din întâmplare l-au aflat. Când i-a revenit, li s-a plâns:

- Fra ilor, n-ati auzit ca s veni i s m ajuta i. M-au distrus diavolii...

Iar i cataplasme, iar i frectii i semnele au r mas pe el luni de zile.

În anul acela, 1958, a avut i o alt încercare mare. La începutul lui ianuarie a murit sora lui, Anastasia. O iubea mult i pentru ea întârziase s intre în m n stire. L sase si doi orfani, pe M ria si pe David. Era boln vicioas si s rac . Grav bolnav au luat-o cu un catâr din Farakla si au dus-o la Atena. Nu s-a mai întors.... nici moart . Aceast moarte s-a f cut pricin de durere i plâns pentru p rintele Iacov, ca dup o sor dup trup. Acest eveniment dureros el l-a schimbat în cuptor de galvanizare duhovniceasc , într-un nou mod de cur ire, în ciuda dragostei ce i-o purta i a binecuvânt rii ce o primise de la egumen, i-a impus sie i s n-o viziteze în ultimele ei zile, la spital, nici s-o vad moart .

O iubise mult pe sora sa, de aceea a voit ca virtutea monahal a dep rt rii de lume i de rudenii s st pâneasc

înl untrul lui cu des vâr ire, în acest moment critic a încercat s rup , ca monah, dependen a de persoanele înrudite iubite. Dar se interesa i se ruga neîncetat pentru mântuirea sufletului lor. i a sim it o odihn i o mângâiere nespuse atunci când Dumnezeu i-a descoperit c sora sa Anastasia se afl - plin de negr it veselie - “în cortul ceresc al Sfântului Ioan Rusul“. Toate acestea se descriu în chip minunat în scrisoarea de r spuns a stare ului adresat prietenului lui, preotului Teodor Teodosiu. (P rintele Teodor este fiul p rintelui Dimitrie Teodosiu, care ca preot de mir avea responsabilitatea duhovniceasc i peste satul Farkala, unde l-a cunoscut pe micul Iacov). Deoarece con inutul scrisorii are un stil caracteristic pentru felul cum gândea i tr ia stare ul, i deoarece descrie ni te vedenii i descoperiri, o ad ug m întreag cu ortografia ei, îndreptând numai punctua ia:

Sfânta M n stire a Cuviosului, 10 martie 1958

Cine ne desparte de dragostea lui Hristos?

Cucernice i prea iubite al meu P rinte Teodore, închin ciune, î i s rut mâna cu mult evlavie i respect. Am primit cinstita i sfânta ta scrisoare i î i mul umesc cu c ldur pentru toate cuvintele tale de mângâiere, care sunt ca un balsam pentru sufletul meu îndurerat, precum î i mul umesc i pentru rug ciunile tale f cute pentru sora mea. i eu, de asemenea, cucernice al meu p rinte, înalt rug ciuni pentru to i cei care au plecat din aceast viat vremelnic i mai ales pentru neuitatul p rinte Di-mitrie, pe care atât de mult l-am iubit de mic copil. P rinte Teodore, m-am mâhnit ca un om pentru sora mea, dar lucrul cel îmbucur tor este c smerita Tasia s-a învrednicit s se veseleasc în corturile cele iubite ale Cuviosului Ioan Rusul. P rintele meu, în descoperire i în vedenie am v zut-o pe sora mea în corturile cere ti ale Sfântului Ioan Rusu. P rintele meu, tremur cu totul de cele ce î i scriu: n-a avut greut i nici la suire, nici la judecat . A fost înso it de Cuviosul David i de Sfântul Ioan Rusul. Viu este Domnul Dumnezeu. Acum nu mai m mâhnesc, deoarece mi s-a poruncit s nu mai plâng, ci s m bucur pentru ea, c ci s-a învrednicit de c m rile cere ti. Sfin ii P rin i î i aduc respectele lor. Harul Cuviosului David s te umbreasc totdeauna i s te înt reasc . Respectele mele preotesei i lui Dimitraki. în mod deosebit stare ei. P rinte Teodore, cre tinul pleac din viata cea de art de acum i ajunge la limanurile cere ti, unde nu îl deranjeaz valurile i nu are loc nici un naufragiu. Acolo nu exist du mani i prigoane.

Mâhnirile, durerile i primejdiile nu au intrare, întâlnindu-se acolo cu persoane iubite i alese, descoper în aproapele chipul Mântuitorului i locuie te împreun cu El în patria Sa ve nic   i în preasl vita cas a P rintelui S u. Desigur, ca oameni ne mâhnim deoarece a plecat de lâng noi o persoan iubit . Doar i Domnul a l crimat atunci când s-a apropiat de Laz r. Voi face r bdare pentru dragostea Domnului meu i a Cuviosului David.

S m ier i pentru cele neserioase scrise de mine, dar îl tiu pe Cuviosul meu p rinte Teodor cât m iube te i nu m va lua în nume de r u. V-am obosit, p rintele meu, dar credin a este vie i toate sunt sfinte. Cu mult dragoste, evlavie i respect î i s rut sfântul cap cu s rutare sfânt .

Smeritul rob al Domnului, † Iacov

Porunca arhanghelilor

În 1961 egumenul Nicodim i ieromonahul Iacov au hot rât s zideasc o bisericu în cinstea Sfin ilor Arhangheli Mihail i Gavril. Egumenul a ales locul i a pus ru i ca semne. Apoi el a plecat la Limni i în noaptea aceea i-a ap rut P rintelui Iacov un ofi er înalt, blond i frumos, cu o sabie de aur, care i-a spus:

- P rinte, sunt arhanghelul Mihail. Nu doresc ca bise rica mea s se zideasc în locul acela ce s-a însmenat cu ru i, ci aici unde î i voi ar ta.

S-a plecat i a mutat ru ii mai încolo. Diminea a p rintele Iacov s-a dus i a aflat ru ii muta i. Paraclisul urma s se zideasc provizoriu din lut i paie, deoarece nu existau mijloace necesare, în noaptea urm toare s-au ar tat p rintelui Iacov doi ofi eri cu s bii de aur i i-au spus:

- Suntem arhanghelii Mihail i Gavriil. S -i spui stare ului c noi nu voim ca s se zideasc din lut i paie casa noastr , ci din nisip, var i lemne. Iar pe acoperi cu igl .

Dar aceste materiale nu existau sus în munte. Era s r cie mare i nu exista nici un drum bun pentru a fi transportate. P rintele Iacov i-a întrebat despre acestea i aceia i-au r spuns:

- P rinte, nu te mâhni, c ci noi ne vom îngriji de aceasta. La noapte va ploua i râul va aduce mult nisip. Materialele de construc ie vor fi d ruite de cre tinii evlavio i.

i toate s-au f cut a a cum au spus mai înainte i cu ajutor minunat.

Emana ia haric   nu se poate ascunde

În 1962 preotul satului Izvorul T m duirii, despre care am pomenit mai înainte, s-a dus să-l vad la m n stire. Era fiul preotului Dimitrie, care liturghisea mai demult i în Farkla. Se cuno teau din anii adolescentei lor i p rintele Iacov putea vorbi liber. I-a vorbit despre câteva din ispitele lui i mai ales i-a povestit despre atacurile Satanei, precum i despre unele experien e sfinte ale sale. I-a m rturisit temerile i îndoielile sale.

- Cum s le spun, P rintele meu? Unii spun c am p it ceva, c sunt bolnav... Deoarece spunea diavolul celorlal i diavoli: "Rupeti-i mâna cu care face cruce!" i cele pe care le v d pe sfântul cap, în Sfântul Altar... Cuviosul David este viu... îmi vor spune c am ceva...?

 i încet-încet i-a povestit, uneori descoperit, alteori cu jum t i de cuvinte, descoperirile i interven iile Cuviosului David. La un moment dat nu s-a putut ab ine.

- M mâhnesc, suf r, p rinte Teodore, o s plec... Stau pentru Cuviosul. Am venit un copil de refugiat i nu i-am adus nimic, i-am dat inima mea... Vezi acum unde am ajuns...!

Fericitul stare Iacov le spunea, dar de la începutul anului 1960 au început s se m reasc mult dou lucruri pe fata lui. Amândou în acela i timp. Sporirea lui duhovniceasc , ce îi aducea emana ia, i extenuarea organismului s u. Amândou mergeau una al turi de cealalt .

Acum noaptea nu mai avea lupta diavolilor, ci lupta Sfin ilor i a lui Dumnezeu. Mu pentru c s-au asprit cu totul ispitele. Ci avea

atât de fierbinte dragoste si afierosire fa de Sfin i i de Dumnezeu, încât s-a umplut în întregime i se rev rsa înafar . în mintea i inima sa n-a r mas nici un col i or gol în care s se încuibe ispita. Aceast dragoste a sa îl înc lzea i îl absorbea atât de mult încât uita de boala sa trupeasc i de înfrico toa-rea oboseal . A devenit cu totul duh. Vorbea cu Sfin ii, în jurul lui zburau îngerii, în întreaga lui fiin st pânea bucuria. Fericirea împ r iei cerurilor era în parte aici, în chilia vasului ales, adic în inima i în mintea p rintelui Iacov.

Atunci când un monah l-a silit mult s -i spun despre aceste experien e dincolo de jum t ile de cuvinte i de subîn elesuri, i-a spus cu o veselie smerit :

- În seara asta, fiule, m-am aflat i am împreun liturghisit cu sfin ii i cu îngerii! La jertfelnice care nu se pot descrie.

i fa a lui devenea lumin . Iar monahul a întrebat cu naivitate: “Cum se face asta?“ Iar fericitul stare i-a r spuns:

- P rintele meu, nu întreba, acestea sunt chestiuni duhovnice ti.

Monahul îns a insistat i stare ul a cedat cu o condi ie:

- P rintele meu, s nu spui nimic.

Atunci când voi muri, s spui c “un oarecare stare mi-a spus c liturghisea în timpul nop ilor, c tr ia împreuna si împreun -liturghisea în fiecare zi cu Sfânta Treime“. (Adic sim irea prezentei dumnezeie ti).

- Ai v zut, p rintele meu, ce fericire avem noi monahii i mai ales clericii?

Din acestea poate în elege oricine de ce nu se temea de moarte. Dimpotriv , o a tepta în fiecare zi, în fiecare ceas i în fiecare clip . Unii se sminteau când îl auzeau foarte des cântând slujba înmormânt rii în ceasurile în care f cea diferite treburi. Obi nuia i altceva, ca s se familiarizeze cu moartea. Se culca la p mânt, î i încruci a mâinile i începea slujba înmormânt rii. Câteodat , vrând s foloseasc pe câte unul, îi spunea:

- Vino s -ti cânt un cântecel! -   i cânta tropare din slujba înmormânt rii.

Mi c toare erau   i experien ele lui în biseric , în timpul Sfintei Liturghii, nespuse   i minunate erau cele ce le vedea   i le tr ia. F cea proscornidia   i adeseori vedea starea duhovniceasc   a mor ilor pe care îi pomenea. Prin u a altarului pe jum tate deschis îl vedeau înaintea proscomidiei stând la în l ime, neatingând podeaua. De data aceea a uitat s-o pomeneasc   pe mama lui, care i-a ap rut dojenindu-l:

- Iacove al meu, tuturor le-ai dat darurile lor, iar mie ast zi nu mi-ai dat.

Povestea c   la fel se întâmpla   i cu Macarie[14] al Ciprului. Terminând proscornidia   i întorcându-se s   mearg   la Sfânta Mas , îl vede c   st   la dreapta lui, cu palmele una în alta, a a cum se împ rt   e te preotul cu Trupul Domnului, în pomenirea   i rug ciunea pentru cei adormi i era foarte meticulos. Pomenea pe foarte mul i.   i pe monahul Antim, care îl chinuise atâta. Odat   l-a rugat pe Dumnezeu s -i arate unde s-a dus Antim dup   moartea sa. L-a v zut într-o noapte într-un subsol nenorocit   i întunecat   i foarte mâhnit. L-a heretisit, iar Antim i-a spus:

- Sunt aici... Atunci când m   pomene ti trece o raz   de soare   i v d pu in.

Toate se f ceau într-un mod simplu   i clar. în vremea heruvicului fericitul liturghisitor de multe ori nu se afla singur în altar, îngeri de fa   slavosloveau pe Dumnezeu, înveseleau atmosfera, împreun -lucrau cu liturghisitorul, aripile lor atingeau liturghisitorul   i el le vedea chipul lor tineresc... Iese, face ie irea cea Mare. O c lug rit   ce era de fat , îl vede c   se mi c   prin aer, c   intr   în altar f r   s   calce pe du umea. S-a minunat   i i-a f cut Cruce. S-a pierdut, pentru prima dat   a v zut o minune. Când s-a terminat Liturghia   i c lug rita s-a dus s   ia binecu-vântare/ i s   plece, îi spune cu naivitate:

---

[14] Arhiepiscop al Ciprului si conducător al națiunii (n.t.).

- Ast zi, Liturghia a fost altfel.

Aceea a prins curaj i i-a deschis gura s descrie cum l-a v zut la Intrarea cea Mare. Dar stare ul a apucat mai înainte i i-a spus s tac , s nu spun nim nui nimic.

Mai târziu explica datoriile diacone ti. Ca să-l fac atent pe diacon, i-a vorbit despre experien ele i vedeniile lui cu o adânc evlavie:

- Ah, p rintele meu, dac a i vedea ce se petrece în timpul heruvicului, când protul cite te rug ciunea, a i fugi cu to ii... îngerii urc i coboar nev zut i de multe ori simt aripile lor cum m lovesc peste umeri.

În vremea Sfintei Liturghii, a heruvicului i mai ales a epiclezei str lucea i emana cur ie, fericire i m re ie. Da, acest ieromonah înjosit, care din 1960 i dup aceea tr ise i lucrase totdeauna cuprins de câte o boal grea, acesta f cea mi c ri m re e, dar nu teatrale. Avea un mod de a oficia împ r tesc. i fiecare sim ea c aceast m re ie iese din respectul nem rginit ce îl vea fat de Taina Euharistiei. i ceva mai mult: aceasta i se impunea în mod firesc din prezenta îngerilor i arhanghelilor “distin i“ i a sfin ilor în altar. A spus c de multe ori a v zut pe Sfânta Mas :

- Îngerii i arhanghelii, fiule, Un Trupul Domnului.

Toate acestea s-au f cut foarte repede pricina unei emana ii care a început mic , dar statornic în persoana p rintelui Iacov. Acolo unde liturghisea în c tune - i oriunde mergea cu capul Cuviosului David, fie c voiau, fie c nu voiau, cre tinii se entuziasmau. Ceva li se transmitea, ceva îi inspira, de i nu spunea nici un cuvânt. Aceast fat lin i plin de dragoste, fruntea lui luminat , ochii care înveseleau pe om i vocea lui impun toare i mângâietoare... toate uimeau pe oameni. Trebuia s fie cineva de piatr sau lipsit de orice sim mânt ca s nu simt c monahul acesta are ceva deosebit.

i acest altceva nu putea fi decât ceva dumnezeiesc, deoarece i insufla dragoste i aducea pace în jurul lui.

Într-adev r, când st teai lâng el, de vorbea sau nu vorbea, f r s sim i te lini teai, î i transmitea blânde e i pace l untric . Darul acesta îl au numai oamenii lui Dumnezeu, vasele cele alese ale Lui, cei ce îl iubesc mult i îl slujesc cu d ruire.

Fericitul Iacov într-adev r a slujit pe Dumnezeu cu des vâr it d ruire. L-a slujit cu patim în aspectul cel mai înalt al slujirii, ca liturghisitor. nimic mai înalt, nimic mai sfânt, nimic mai dulce! Dar totodat nimic mai înfrico tor decât Sfânta Liturghie. Se scula cu temperatur , cu b t i neregulate ale inimii, cu o strângere puternic în piept, cu o flebit înfrico toare... dar liturghisea. Mai ales în ultimii ani, când avusese mereu probleme cu inima - i din 1986 i-au pus aparat de reglat b t ile inimii - se preg tea de foarte devreme în chilie si a tepta s - i revin ca s coboare în biseric . i îl ruga pe Cuviosul David nu ca să-l vindce, ci să-l ajute s stea în picioare ca s liturghiseasc . Da, numai s liturghiseasc ... si apoi s vin orice ar voi Dumnezeu... numai s apuce s liturghi seasc . Atâta râvn pentru liturghisire avea fericitul. Se mai întâmpla din pricina bolilor lui i deoarece spovedea pân la orele 3 diminea a, s gândeasc uneori:

- Ast zi n-o s reu esc, nu voi putea suporta i oamenii mei cei buni au venit de departe la Sfânta Liturghie.

Atunci îi ap reau Sfin ii i-i spuneau. Iacove, noi am venit de departe i tu nu liturghise ti?

Peste pu in timp începea i pe m sur ce înainta Slujba se sim ea mai bine. Iar atunci când intra în Liturghie de multe ori nu mai avea sim mântul c este bolnav. La sfâr it, o spunea el însu i, devenea atât de u or încât credea c zboar . Totdeauna se îmbr ca cu un ve mânt ieftin, niciodat n-a avut i n-a dat bani pentru un ve mânt preo esc mai bun. Numai în anii de pe urm a avut ve minte bune, daruri ale fiilor lui duhovnice ti. Dar i din

acestea purta din când în când câte unul, atunci când avea lume i la s rb tori.

Închin torii de atunci erau cei mai ferici i oameni. Atunci p rintele Iacov, datorit putinilor închin tori putea s -i vad mai mult i s -i asculte în tihn . Apoi erau anii - din 1960 - în care bunul episcop Grigorie al Halkidei trimetea vara la m n stire copii, studen i la Teologie i al ii. To i ace tia au cunoscut nem surata dragoste dumnezeiasc a p rintelui Iacov, pe care si l-au f cut p rintele lor duhovnicesc i pe care îl respectau i iubeau f r m sur . Aceasta voia i bunul episcop Grigorie, care a cunoscut sau a b nuit harismele duhovnice ti ale p rintelui Iacov cel cu putin tiin de carte. De altfel nu i-a spus la hirotonia sa, c într-o zi Biserica îl va proclama sfânt?

Dar nu to i aveau sentimentele b trânului episcop. Vedeau cum lumea - tineri, b trâni, rani, oameni de tiin , me te ugari - îl cinsteau i îl respectau pe p rintele Iacov i îl invidiau. Egumenul Hicodim, cu toate c se afla rar în m n stire, devenea aspru când vedea c i se s rut cu atâta evlavie i încredere mâna p rintelui Iacov, care la urma urmei era i liturghisitor i duhovnic.
Fericitul p rinte Iacov lua aminte atât de mult la virtutea monahal a ascult rii încât el însu i spunea ca o sfânt laud :

- Niciodat n-am trecut cu vederea porunca p rintelui Nicodim, nici prin gând nu mi-a trecut s nu-l ascult.

La fel putea spune i despre virtutea neagoniselii. Era îns u oar i mic în ochii lui i de aceea nu vorbea despre ea. Vorbea i realiza îns despre cea a milosteniei. Prea s rac i gol a tr it i tot astfel a închis ochii. De i în ultimii ani a avut multe, niciodat n-a inut nimic pentru el. începând din 1960 m n stirea a început s aib ceva posibilit i. i el însu i primea atunci salariu de preot slujitor. Dar nu-i r mânea nici o drahm . De atunci a început milostenia lui proverbial . Mai întâi sute, apoi mii au fost milui i cu sume mari i mai ales cu trimiteri de bani regulate. Pân a ajunge egumen, totdeauna îl întreba pe p rintele

riicodim dac s dea ceva de la m n stire. Dup ce, în 1975 a devenit egumen i s-au oferit mul i bani, i d dea milioane la s raci i mai ales la bolnavi. Lumea îi ducea sau îi trimetea i el îi împ r ea acolo unde trebuia. Numai de 2-3 ori l-au în elat ni te mici excroci i le-a dat bani. Dar nu s-a mâhnit, c ci foarte repede i-au trimis cu mult mai mul i pentru s racii i bolnavii lui.

Înmul irea prescurei i a pastei f inoase

În august 1963 au venit la m n stire 75 de livana i[15].

Au lucrat de bun voie pentru bazinul de ap al m n stirii. Mul i livanati din Livanates, patria Cuviosului David, au pus f g duin   s ofere ceva m n stirii compatriotului lor în bani sau munc . A a au ajuns atunci ace ti 75 de b rba i s lucreze la bazin, în m n stire se mai aflau 15 ca s ajute. P rintele Iacov coordona în general lucr rile, dar era i singurul care trebuia s se îngrijeasc de mâncarea i g zduirea acestor oameni buni.

A folosit orice exista i nu exista în magazie. Dar într-o bun zi s-au terminat alimentele. Bani nu avea. A c utat pe toate rafturile, prin toate col urile. A reu it s afle 2 ocale i jum tate de paste f inoase, iar ca pâine numai o jum tate de prescur . I-a dat i b trânul Eftimie o jum tate de pâine. Cantit   i de glum pentru circa 100 oameni care lucrau toat ziua cu mâinile.

Se mâhnea i nu tia ce s fac . L-a cuprins dezn -dejdea i aproape plângea c trebuia s lase lumea fl mând . Deodat lu crati a cea mare de pe foc, arunc în ea pastele f inoase, puse pâinea al turi i a a cum era se duse în biseric . S-a oprit înaintea icoanei Cuviosului David i i-a spus:

- Sfinte al meu, ace ti oameni lucreaz pentru m n stirea ta. Se întorc obosi i i fl mânzi. Nu am altceva s le dau ca s m nânce, f r numai dou ocale si jum tate de paste f inoase cu pu in untdelemn, o jum tate de prescur   i o jum tate de

[15] săteni din Livanates.

pâine (si le ar t Sfântului). Te rog s le binecuvintezi, ca s mânc m i s ne satur m.

A f cut mâncarea în acea crati , apoi lua din ea i nu se mai termina. S-au s turat cu to ii si a prisosit o jum tate de cratit . Asta au v zut-o mul i, între care i egumenul de acum, p rintele Kiril. Mul i ani dup aceea, eviden iind minunea Cuviosului David, p rintele Iacov spunea:

- Fratele meu, repetarea minunii cu cele cinci pâini.

Cel prea milostiv a l sat fl mânzi pe orfanii surorii salei

În primi ani milostenia nu era u or de f cut. Pân în 1975 nici lumea nu-i d dea destui bani i nici el nu putea milui u or f r binecuvântare. i atunci când nu putea milui se mâhnea, îl vedeai i sufletului t u i se f cea mil de el. Pe acel chip luminos i totdeauna încurajator ap rea o mâhnire adânc ce î i înduio a inima. Suferea mult. Odat , în 1965, la 6 august, a tr it mâhnirea cea mai zguduitoare a vie ii lui.

Sora lui. Anastasia, de care se îngrijise i pe care o iubise mult, a l sat în 1958 doi orfani mici, David i M ria. St teau în Farakla. S r cie mare. Copila ii nu aveau bunuri materiale i nici mam ... Mâncarea, o h inu , înc l mintea... fiind micu i, le puteau uita. îns c ldura, îmbr i rile i afec iunea mamei cum s le uite? Tat l lor s-a rec s torit. Copila ii au auzit de la vecini c vor merge la praznicul Schimb rii la Fat , la Cuviosul David. Inimile le s ltau de bucurie. Auziser c bunul lor unchi este monah acolo. F r a sta mult pe gânduri i f r s aib sim mântul distantei au spus c merg i ei. Dar trebuia s mearg pe jos cel pu in ase ore. Mâncare nu exista s ia cu ei, nici înc l minte nu aveau s pun în picioare pentru drumurile de munte. Aveau în inimile lor numai dorin a de a-l vedea pe unchiul lor. i o n dejde adânc c vor afla ceva despre mama lor de la sfântul lor unchi.

La 5 august, pu in dup amiaz au pornit vecinii, în urma lor i cei doi fr iori. Drumurile erau nesfâr ite, rele, abrupte, râuri, p duri... Copiii au obosit, au fl mânzit, îi dureau picioru ele; dar mergeau la unchiul... i au continuat, într-un târziu au ajuns. Unchiul lor avea toate grijile i nici nu l-au putut

vedea, noaptea nu s-a îngrijit nimeni de copii. S-au a ezat undeva într-un col , au închis ochii i au adormit de oboseal . Au adormit fl mânzi.

Diminea a i-a trezit zgomotul închin torilor. N-au intrat decât câ iva pa i în biseric ; nu aveau nici h inu e bune, erau descul i, înainte de *amiaz* s-a terminat Sfânta Liturghie. A teptau s ias unchiul lor. A ie it ultimul. S-au apropiat de el i i-au s rutat mâna. Acela i-a v zut i i s-a bucurat inima, dar repede o mâhnire adânc a întunecat fa a sa f cându-l asem n tor cu un mort. A prins curaj, i-a ridicat mâna i le mângâia c p oarele... s rmanii descul i ai surorii sale. N-avea nici o drahm ca s le dea... nici m car o prescur . Nu trebuia s ia nimic din ale m n stirii. S-a strâns i s-a topit întru el inima sensibilului ascet care tr ia numai pentru dragoste i miluise pe mul i. Fa a lui luminoas devenise palid .

Avea porunc aspr de la egumen s nu dea nimic din m n stire la rude. Sfânt e virtutea ascult rii, iar el era un monah adev rat i trebuia s o in . Dou lacrimi numai n-a putut ine. Le-a mângâiat capetele cu mâna tremurând i le-a spus: “Drum bun, copiii mei!“

Copila ii au fost cuprin i de o dezn dejde cumplit ... Tr znetul de ar fi c zut peste ei, nu s-ar fi mâhnit atât de mult. i-au plecat capetele..., lumea se pr bu ise. S-au dus mai încolo... cu to ii mâncau câte ceva i se preg teau pentru drumul de întoarcere spre satele lor. nepo ii cei orfani ai unchiului sfânt nu aveau nici anafor s - i pun în gur .

Peste pu in vecinii lor din Farakla au pornit; trebuia s -i urmeze i orfanii fl mânzi, pentru c singuri nu tiau drumul. Mergeau i ei în urm . Coborând spre pârâu, i-a v zut din întâmplare un monah tân r, p rintele Kiril, egumenul de azi a M n stirii. Le-a vorbit, a v zut în ce hal sunt i a în eles. Le-a g sit o prescur s m nânce, s li se înt reasc picioru ele lor. Cineva le-a dat câteva drahme. A dat 20 drahme lui David i 5

M riei. Copila ii s-au întors rup i de oboseal , îi a teptau durerile vie ii de orfan din Farakla. Cum ar fi putut în elege atunci s rmanii copii s r cia i ascultarea unchiului lor? Ar fi putut în elege aceasta numai dac ar fi fost mari, capabili s -l cerceteze bine, ca s se conving c ceea ce s-a întâmplat n-a fost din nep sare.

Cât despre el însu i, fericitul cu atât mai mult n-a uitat mucenicia sa din ziua aceea. C avusese înaintea lui pe micii orfani ai sorei lui i nu-i ajutase.

Dup 20 de ani i mai bine, spunea i iar i spunea nepoatei sale M ria, copilita fl mând i orfan din 1965:

- Ah, M ria mea, dac ai tii cât m-a durut atunci!

Bolile l-au marcat devreme

Munca aspr , slujba îndelungat i privegherea de fiecare zi din chilie i-au f cut efectul. inea i post aspru, care adesea l-a adus într-o stare de mare sl biciune trupeasc . Astfel epuizarea organismului lui a înaintat mult. Lucru care în mod normal trebuia s se întâmple înc mai devreme. Dar nu voia s - i mic oreze nevoin a cu nici un pre . Cu cât puterile lui duhovnice ti înfloreau, cu atât insista în nevoin a aspr . De altfel, scopul nevointei era exact acesta, s -si men in puterile lui duhovnice ti libere de înrâurirea patimilor, a ispitelor i a materiei, astfel încât ele s se îndrepte neîmpiedicate spre Dumnezeu i s fie sfin ite de El.

Cu toate acestea trupul a cedat. Din 1956 îl durea în chip de nesuferit mijlocul. Despre durerea din picioare nu spunea nimic deoarece o r bda. Dar cu mijlocul era cu neputin de suferit. i cum s nu-l doar dac 22 de ore din 24 nu-l odihnea? E de mirare dac se întindea 2 ore în timpul nop ii. Atunci când îl durea tare se odihnea vreme de dou ore. La fel i atunci când nu liturghisea. Deoarece dac avea s liturghisease i aceasta se întâmpla s fie în ajunul unei s rb tori mari - na terea Domnului, Boboteaz   i altele - atunci nu dormea deloc. Mici m car în ultimii lui ani, atunci când avea i aritmia inimii.

Mergea fratele lâng el i-i spunea:

- P rinte, te-ai obosit, hai s te odihne ti pu in... Iar acela-i r spundea:

- Du-te, p rintele meu, eu voi r mâne aici. E mare noaptea aceasta, nu sunt obosit.

Diminea a, când se sculau cu to ii, îl g seau înc în genunchi, cu epitrahilul de gât rugându-se.

În astfel de zile, dup priveghere de toat noaptea, cobora în biseric f r s vorbeasc cu cineva. Nici el nu voia s i se vorbeasc , c ci se afla altundeva, tr ia în alt lume!

A adar pentru mijlocul lui trebuia un medic. I-au f cut 80 de injec ii, dar r ul continua, t m duire nu se întrez rea. Se âra în adev ratul sens al cuvântului la treburi i la slujbe. La amiaz n-a mai rezistat i a c zut pe patul de lemn, pe scânduri. Acolo i-a ap rut Cuviosul David în chipul p rintelui Spiridon, aghioritul pe care îl g zduiau în m n stire. P rintele Spiridon l-a ajutat s se ridice i i-a spus: “Sprijine te-ti mijlocul de mijlocul meu cel îmb trânit“. L-a ajutat s se sprijine. Atunci Sfântul i-a întors mâinile sale înapoi i l-a apucat pe p rintele Iacov de mijloc; s-a auzit o trosnitur . Asta a fost. Durerea a disp rut. Iar Sfântul l-a întrebat:

- Cine sunt?

- P rintele Spiridon, i-a r spuns el. Atunci sfântul a spus:

- Nu! M tii, dar nu vrei s -mi spui numele. i stai i în casa mea.

A deschis u a i I-a v zut pe Sfântul ie ind i coborând sc rile.

În 1964 a p it multe din pricina amigdalitelor lui. îl durea îngrozitor i-i c dea puroi în rinichi. De multe ori îl cuprindeau dureri insuportabile în timpul Sfintei Liturghii i se înnegrea cu totul. Dar niciodat nu s-a întâmplat s întrerup Sfânta Liturghie. Oricât suferea, îns tot o termina.

În 1962 s-a milostivit Dumnezeu de el i a trimis în m n stire un monah bun, pe Chirii. Acesta, care ast zi este egumenul m n stirii, l-a îngrijit si l-a ajutat pe cât a putut pe p rintele Iacov, nevoitorul cel bolnav, ale c rui chinuri nu aveau sfâr it.

În 1967 l-au g sit altele. A f cut o opera ie grea: hernie i apendicit , ad ugându-se ni te probleme de prostat . A suferit mult ne tiind ce are. La spital nu voia s mearg . Se învine ea,

se încovriga i se zvârcolea de durere. P rintele Chirii l-a g sit într-o situa ie dezn d jduit . Nu se putea mi ca, se târa.

Mergea pu in, apoi c dea i se âra de-a bu ilea. A p it o criz înfrico toare i l-au dus în nesim ire la spitalul din Halkida. Acolo au crezut c are o apendicita simpl . Dup mii de rug min i ale medicilor i ale cleri cilor a primit s i se fac opera ie. Dar lep darea lui se datora faptului c nu voia s - i scoat hainele i doctori? s -i vad trupul gol. Considera asta o des vâr it înjosire.

- P rin ilor, voi deveni teatru. Nici un om nu m-a v zut vreodat gol.

i într-adev r, a fost atât de curat i lua aminte atât de mult s nu- i vad trupul, încât el însu i “niciodat nu i-a întins mâna s - i apuce trupul s u“, precum spunee egumenul i bunul cunosc tor Nicodim. Chiar i pe pruncii pe care îi botezase atâ ia ani la rând, nu-i privise niciodat , î i inea ochii în sus i m rturisea cu sfânt simplitate i fal :

- N-am v zut niciodat cum sunt organele copiilor.

I-au spus, deci, minciuni, c nu-i vor scoate hainele, c îi vor face o gaur în ciulama. A a a primit s i se fac opera ia, în ziua de 4 octombrie a tepta în salonul mic pentru opera ie. Erau de fat arhimandri ii Nicodim, Policarp, Vasile i înc cineva. P rintele Iacov s-a rugat mult i, printre altele, a spus, precum a povestit dup aceea:

- Cuvioase David, dac vrei s m întorc în m n stire, vino i f -mă bine...

Intr-un sfert de or trebuie s fii aici... i dac vii, treci te rog i ia-l i pe cuviosul Ioan. Este în drumul t u, te vei întoarce la dreapta pe o str du strâmt i-l vei afla.

Peste câteva minute - spunea cu o voce solemn - a venit cuviosul David (transpirat pentru c îi ceruse s vin foarte repede) i cuviosul Ioan. Au stat în u i dând bine e i-au spus cu cuvinte i gesturi:

- Eu sunt b trânul David i al turi (ar tând cu mâna) este cuviosul Ioan M rturisitorul. Fiu ne-ai chemat? Am venit, nu te nelini ti, te vei face bine!

Imediat a în eles c clericii de fat n-au heretisit pe cei doi Sfin i i a protestat:

- P rin ilor, nu v ridica i în picioare? Fiu heretisiti? Aceia au r mas uimi i. Iar Micodim a spus limpede:

- S-a terminat, s-a pierdut p rintele Iacov...

L-au luat în chirurgie, l-au adormit i apoi i-au scos rasa, dulama i celelalte, înainte de a prinde bine anestezia a v zut c se deschide u a i intr cei doi Sfin i. Chirurgul Spiridon Kaloheris l-a deschis i a r mas tr snit. Nu era o simpl apendicit , ci o situa ie complicat   i periculoas . Bolnavul ar fi trebuit s moar . N-avea de ales. A hot rât s porneasc fie ce o fi. A fost bine. Opera ia multipl a reu it, i nevoitorul s-a întors la chilia sa. Cine mergea să-l vad , îi spunea: "ce chirurg bun este domnul Kaloheris", i se ruga pentru s n tatea lui. Atunci Cuviosul Ioan i-a pierdut r bdarea i noaptea i s-a ar tat mânios:

- Iacove, ce îl tot lauzi mereu pe medic? Eu te-am f cut bine, eu am avut porunc s te operez. Ce putea face medicul singur?

Dup câteva zile medicul Kaloheris s-a dus la m n stire să-l vad pe p rintele Iacov, c ruia i-a m rturisit c în timpul grelei opera ii:

- Am sim it c cineva îmi conducea mâna. i am sim mântul c n-am f cut eu opera ia...

Lucrul de zi i de noapte, de mân   i duhovnicesc, i-a pricinuit de asemenea o situa ie grav la picioare. A f cut o flebit grav , îl durea înfrico tor i nu mai putea merge.

În 1974 l-au dus la spitalul NIMITS pentru opera ie. A primit, pentru c tâlcuia încerc rile opera iilor ca o favoare special a lui Dumnezeu i spunea:

- A îng duit Dumnezeu s merg la spitale de atâtea ori i s fac opera ii, ca s m smeresc.

De data aceasta a stat în chirurgie ase ore i mai mult. Chirurgul Kordellis G. a trebuit s fac t ieturi foarte mari, deoarece avea multe vene putrede.

Acolo, în salonul spitalului, în timpul convalescentei i-a ap rut Prea Sfânta n sc toare de Dumnezeu ca s -I înt reasc , precum a povestit vizitatorului i fiului s u duhovnicesc, P rintele Pavel:

- Ieri, fiul meu, la un moment dat a intrat o oarecare femeie îmbr cat ca o infirmier . inea i un copila în bra ele ei. “Ce faci, p rintele meu?“ - rn-a întrebat.

“Ce s fac, doamn , sunt bolnav i m mâhnesc c am plecat din m n stirea mea“, între timp, fiule, m-am întrebat: “aici infirmierele î i aduc i pe copiii lor la spital?“ Atunci aceea mi-a zâmbit i mi-a spus: “Nu te teme, te vei face bine!“ Am întrebat-o: “Cine sunte i Domnia Voastr , Doamna mea?“ Atunci aceea iar mi-a zâmbit f r s -mi spun nimic altceva. Eu m-am întors spre bolnavul de al turi ca să-l întreb dac nu cumva tia cine este Doamna aceea. Dar acela plin de uimire mi-a zis: “Despre care Doamn vorbi i?“ M-am întors i n-am v zut pe nimeni. Atunci am în eles, fiule, c a fost Maica Domnului. S-a întors la m n stire, dar nu mai putea lucra mult. Multe ceasuri din zi st tea în genunchi i m rturisea. C ci pân la sfâr itul vie ii sale cele mai multe spovedanii le-a primit stând în genunchi.

“Acestea sunt lucrurile lui Dumnezeu“

Deoarece p rintele Iacov era preot slujitor i al celor trei s tule e, trebuia s mearg   i acolo în Duminici i în alte câteva zile, atunci când îl chema nevoia. i trebuie s mearg cu catârul pe frig, pe z pad , pe gheat , prin ar i a soarelui... riu de pu ine ori odinioar catârul s u îl chinuise, lovind cu copita i enervân-du-se. Odat , în timp de iarn cu z pad , animalul s-a poticnit în p dure i l-a aruncat pe jos pe p rintele Iacov, care s-a lovit r u pierzându- i ni te m nu i de lân groase, pe care i le trimisese doamna Zois pentru anotimpul rece. Deoarece totdeauna era epuizat de nevoin , a r cit tare, i-au înlemnit mâinile încât era cât pe ce s nu mai poat s liturghiseasc .

De multe ori mergea prin sate pentru diferite pricini, f r s ia catârul. Odat se întorcea de la Damnia fiind înc rcat cu destule kilograme. Cu doi kilometri înainte de a ajunge la m n stire a trecut un taxi cu un c l tor care îl cuno tea pe p rintele Iacov i de aceea i-a propus oferului s îl ia i pe el. Dar oferul a r spuns:

- Las -i, c lug rii n-au nevoie!

Au continuat i de cum au ajuns la m n stire au b tut i le-a deschis însu i p rintele Iacov. Taximetristul i c l torul s-au pierdut. Cel dintâi i-a cerut iertare.

Unele ca acestea erau foarte obi nuite, dar s mai povestim un caz. O mam care avea copila ul bolnav i venea cu h inu ele lui la p rintele Iacov s i le “citeasc “, le-a adus în 1970 cu taxiul lui Atanasie Barbouzu. Iarn , noroaie, înc nu era f cut drumul cel mare si taxiul a r mas în noroi, exact la intersec ia unde o ia drumul spre Pe tera Cuviosului David. Au coborât i au vrut s continue drumul pe jos, când a ap rut paratele Iacov cu catârul mergând spre Damnia ca s împ rt easc pe cineva

aflat pe moarte la o distant de cel pu in 6-7 km de m n stire. Mama a vrut s -i vorbeasc p rintelui Iacov, dar acela i-a ar tat “Sfintele“ (Sfânta împ rt anie), i-a spus s - i fac Cruce i s mearg la m n stire unde se va întoarce si el. Mama i taximetristul au mers pe jos 10-15 minute i au ajuns. Au intrat în biseric , s-au închinat i, uimi i, îl v d pe p rintele Iacov c iese din altar.

- P rinte, Iacov, nu te-am v zut cu pu in înainte pe drum?

- Da, fiule.

- Nu te duceai la Damnia s împ rt e ti pe un bolnav de moarte?

- Da, fiule.

- i cum de te-ai dus i te-ai întors a a de repede?

- Fiul meu, acestea sunt lucrurile lui Dumnezeu. (Faptul acesta l-a povestit taximetristul înaintea episcopului).

i “lucrurile“ lui Dumnezeu nu le-a discutat. Le primea a a cum veneau. La fel credea despre nevoint i despre post. îi erau cu des vâr ire clare i dumnezeie ti i le recomanda cu c ldur f r s dea multe explica ii. Spunea numai despre post c este prima porunc pe care a dat-o Dumnezeu omului. De aceea, atunci când Mitropolitul Nicolae - prin enciclica sa c tre plin tatea credincio ilor - a redus Postul Mare, a încercat o mare am r ciune i nu i-a ascuns nemul umirea sa. Astfel de ac iuni, precum si când se treceau cu vederea câteodat impedimentele pentru preo ie, îl f ceau s spun :

- Episcopii au ag at Pidalionul în smochin (nu-l pun în lucrare).

S-a mâhnit mult atunci când un episcop a hirotonit întru preot pe unul c ruia stare ul nu-i d duse recomandare, c ci avea impediment. inând cu scump tate legile monahismului i nevoindu-se cu o asprime f r seam n, i s-a dat de la Dumnezeu îndr zneal fat de sfin i i mai ales fat de Cuviosul David, dar

 i fat de cuviosul Ioan Rusul. Vorbea cu ei cu simplitate i direct. Cerea una i alta f r   ov ial   i ocoli uri. Odat s-a mâniat i l-a “înfrico at“ pe Cuviosul David. Asta s-a întâmplat în 1972, când un oarecare viclean din Robies a t iat câ iva m slini, din putinii pe care îi avea m n stirea, pentru soba lui. Datorit despropiet ririlor îi r m seser m n stirii numai o livad cu câ iva m slini i p rintele Iacov s-a mâhnit. Mai greu îi era pentru faptul c trebuia s alerge la politie, la procuror, deoarece egumenul îl l sase responsabil în m n stire. Avea atâtea probleme... procese îi mai lipseau. S-a tulburat foarte mult. Fiu s-a gândit nici o clip , ci coborând în biseric , s-a dus înaintea icoanei Cuviosului David i i-a spus:

- Eu, Sfinte al meu, livezile, casele i celelalte ale mele le-am l sat i am venit aici din dragoste ca s -ti slujesc ie. tii cât te iubesc si te cinstesc. Livezile sunt ale tale. i totu i, tu nu te interesezi de ele i merge oricine i taie. Nu pot alerga la politie. Pân dup amiaz s -mi aduci pe cel ce ti-a t iat m slinii. Altfel, o s te închid. B trâne, In cutie i nu te voi mai t mâia i nici nu- i voi mai aprinde candela!

 i cuviosul David “s-a conformat“. Dup amiaz , înainte de a începe Vecernia, vede c intr un oarecare ran. P rintele Iacov a în eles c acela era autorul, dar a a teptat. La sfâr itul Vecerniei ranul a m rturisit i apoi a urmat restabilirea lucrurilor.

Trei ani mai târziu s-a întâmplat iar i ceva asem n tor, în timp ce p rin ii se preg teau pentru Vecernie au observat c un ho deschisese pangarul furând banii.

Atunci stare ul s-a dus foarte mâhnit la icoana Cuviosului David i i-a spus:

- Dac nu-mi vei afla pe cel care a furat banii pân ce va începe Vecernia, s nu a tep i s te t mâiez i s fac Vecernia.

Peste pu in timp Cuviosul David l-a adus pe ho . A intrat plângând i, c zând în genunchi a cerut iertare.

Cuviosul David nu umai c -l asculta pe p rintele Iacov, ci îl   i comp timea, precum se vede din p   ania egumenului riicodim. Cu pu in înainte de a i se lua egumenia, p rintele riicodim mergând la m n stire l-a aflat pe p rintele Iacov liturghisind i l-a întrebat: “Ce faci, p rinte Iacove?“

- Ce s   fac, P rinte, sunt bolnav, sunt la p mânt   a r spuns acela.

P rintele Nicodim n-a ar tat în elegere, ci i-a spus ironic:

- Ei, Sfin ia ta întotdeauna e ti bolnav. Ce ai?

A doua zi diminea a p rintele Nicodim s-a sculat cu picioarele foarte umflate. A în eles ce s-a întâmplat si de cum l-a v zut în curte pe p rintele Iacov i-a spus cu repro   i c in   :

- Ei, P rinte Iacove, am spus i eu un cuvânt i a fost nevoie s   mi-1 întorci?

Cu toate acestea Cuviosul n-a împiedicat pe Satana, care din când în când îl ataca. Astfel c   acela i diavol sinistru, cu chip de mongol, l-a atacat iar i pe p rintele Iacov noaptea, l-a b tut cumplit si nimeni n-a auzit atunci când a cerut ajutor din chilia sa. Diavolul l-a i înfrico at spunându-i:

- Unde o s   mai scapi, ciol nosule? Acum nu mai scapi din mâinile mele!

Diminea a, plin de vân t i   i zdrobit s-a plâns:

- Unde a i fost P rin ilor? nu m-ati auzit când am cerut ajutor?

La egumenie

Începând mai ales din 1970 emana ia duhovniceasc a ieromonahului Iacov deveni direct propor ional cu chinurile lui. Chinurile erau f r sfâr it, dar i emanarea duhovniceasc era f r limite.

Se vorbea despre el nu numai în zon , dar i în toat Eubeea. îl cuno teau mul i din capital i din împrejurimi i mergeau să-l vad , să-l asculte i s se m rturiseasc , îns atunci când, pu in mai târziu, în 1972, s-a pus problema unui nou egumen, n-a fost socotit potrivit de c tre Nicolae, mitropolitul de atunci al Halchidei.

Au trecut trei ani. marele nostru nevoitor f cea ascultare des vâr it i fat de noul egumen, tân rul ieromonah de atunci Hristodul, acum egumenul marii m n stiri Cotlomu iu din Sfântul Munte. Avea atâtea virtu i i Dumnezeu i-a d ruit atâtea harisme extraordinare, încât nu i-a fost greu s se supun tân rului egumen. Dimpotriv , îl iubea mult - de altfel îl cuno tea de mic copil i îl spovedea.

Dup trei ani s-a pus iar i problema egumeniei, noul mitropolit Hrisostom s-a orientat atunci foarte bine asupra p rintelui Iacov, care ov ia i d dea înapoi, în cele din urm s-a plecat i de la 25 iunie 1975 a fost pus "în sfe nic", a devenit egumen.

Noi responsabilit i, multe dureri, dar i mai mare emana ie duhovniceasc . Refacerea m n stirii, care deja începuse sub p rintele Hicodim cu p rintele Iacov ca puternic stimulator, acum înainta în salturi. A purtat de grij m n stirii i la tot inutul înconjur tor. De aceea în groaznicii ani 1978-79, când au ars foarte multe p duri din Grecia, el ie ea la miezul nop ii din

m n stire, uneori singur, alteori cu monahii i f cea mereu Paraclise, ca s se izb vească locul de blestemul incendiilor.

Dar mai mult decât de cl diri - pe care le voia bune i solide, dar foarte simple i c lug re ti - se interesa de viata l untric a ob tii. Lucrul acesta îl durea mai mult. Cu to ii erau numai trei monahi, în ciuda emana iei lui duhovnice ti, în ciuda minunilor ce le f cea, nu avea monahi tineri. Mul i tineri ce doreau s devin monahi îi cereau sfatul i se m rturiseau aici, dar se duceau în alt parte i se închinoviau.

Un egumen tân r, care în acea vreme s-a dus la el ca s -l cunoasc i s -i cear sfat, l-a întrebat:

- P rinte, cum de nu ai mai mul i monahi, de vreme ce atâ ia interesa i de viata duhovniceasc trec pe la Sfin ia Voastr ?

La care stare ul a r spuns f r greutate:

- P rinte, se vede treaba c eu tiu bine numai primele slove. Pe cele adânci nu le cunosc...

i într-adev r au trecut 12 ani pân s vad un monah tân r. A a teptat pân în 1987. Dar asta nu se datora faptului c el nu tia “slovele cele adânci“. Un harismatic, un v z tor de Dumnezeu la care alergau pentru sfat o mul ime de monahi din diferite m n stiri, tie bine “slovele“ monahismului, felul cum s îl introduc stare ul pe ucenic în duhul i în atmosfera vie ii monahale, în alt parte era pricina - sau mai degrab princinile - i este greu s se cerceteze discern mântul stare ului Iacov i judecata lui Dumnezeu în acest caz. De aceea, s l s m chestiunea aceasta.

A adar erau pu ini monahi, dar slujbele se f ceau normal, virtu ile monahale se vedeau i pe fete. i asta a ar tat-o satana egumenului într-o zi la amiaza în felul lui propriu. De i poarta era închis a ap rut deodat în curte o b trân urât având aram în nas.

Stare ul i-a spus:

- Vino s te închini. De unde îmi vii? Stai i te odihne te o zi.

- Ce spui? Aici nu stau nici o jum tate de ceas   a r spuns b trâna. Aici liturghisiti în fiecare zi, v ruga i... M duc la m n stirea (cutare); o s încurc lucrurile acolo vreo s pt mân   i dup aceea m duc în alt parte.

- “Fiu cumva e ti satana? - i egumenul îndreapt Crucea de lemn înspre ea. Satana în chipul b trânei a disp rut imediat, dar nu s-a descurajat. A doua zi, în chilia sa, în clipa când se preg tea s înceap rug ciunea sa cea de multe ceasuri i punea t mâie în c tuie, cuviosul a v zut un schelet înfrico tor înaintea lui.

Stare ul a luat icoana Maicii Domnului a pus-o deasupra lui i a disp rut. Aceasta s-a întâmplat de mai multe ori. Alt dat Satana a luat chipul unui ap mare i urât, care s-a repezit să-l loveasc pe stare în fat .

Dar satana avea i alt mod de a ac iona, mult mai eficace. Punea oameni s calce în picioare putinele livezi ale m n stirii, sau să-l nedrept easc în alt chip. A a a procedat i de data aceasta. Stare ul s-a împu inat cu sufletul. Satana a în eles lucrul acesta, i s-a ar tat i i-a spus:

- Eu o s   i-o fac, bre... o s te sugrum. Pi-o s te las s te lini te ti, mâine vei lua i o hârtie.

Stare ul i-a pierdut curajul. A doua zi într-adev r i-a venit cita ie pentru tribunal. M ria, nepoata lui l-a aflat într-o stare îngrozitoare, în zadar a încercat să-l încurajeze. Au coborât din chilie ca s mearg în buc t rie s bea o cafea. Trecând pe dinaintea u ii centrale a bisericii, stare ul s-a întors c tre dreapta i a intrat în biseric . M ria l-a urmat, curioas , oprindu-se la pangar. Stare ul a înaintat spre catapeteasm , i s-a oprit înaintea icoanei Cuviosului David. De acolo M ria l-a auzit zicând:

- De ce stai, sfinte al meu, Davide? Tu stai în icoan i-l la i pe Iacov s le scoat la cap t singur... Cu Iacov s-a terminat, nu mai poate, nu- i mai face nimic. Coboar i le rânduie te...

Stare ul a spus i altele pe acest ton aspru, dar M ria s-a înfrico at i a ie it, nemaiauzindu-le pe celelalte.

A v zut i a atins Sângele cel Prea Sfânt al Domnului

Minunea cea mai mare i mai minunat , pe care i-a oferit-o Dumnezeu, s-a s vâr it în diminea a zilei de 22 noiembrie 1975. A fost atât de mi cat de aceast minune, încât imediat a consemnat-o într-o însemnare pe care am aflat-o în caietul s u. însemnarea începe cu data de mai sus i cuprinde exact urm toarele cuvinte:

“În 22 noiembrie, într-o zi de sâmb t diminea a, la Sfânta Proscomidie, dup pomenire, în vremea când acopeream Sfintele Daruri, am v zut real, m rturisesc întru sfin enie, o p rticic de sânge uscat. Am atins-o i pe degetul meu a r mas sânge. Chemând pe unul din fra ii Sfintei M n stiri, pe p rintele Serafim, i-am spus toate i el mi-a spus: “P rinte, noi nu vedem, dar Sfin ia Ta ai v zut ce este?“ i eu i-am r spuns c m închin i cred c este însu i Dumnezeu de fat .

i am spus: “Doamne miluie te!“ de trei ori“.
† Arhim. Iacov

Dragostea lui pentru Domnul era nem rginit , ne-vointa îi era peste m sur . Dar i darurile lui Dumnezeu erau covâr itoare. A v zut şi a atins însu i Sângele Cel Prea Sfânt al Domnului. Slav ie, Doamne! Minunat este puterea Ta, minuna i sunt i cei ale i ai T i. Noi nevrednicii, î i mul umim pentru ei.

"Niciodat n-am dorit s am ceva al meu...; sunt p mânt i cenu "

În a doua jum tate a lunii mai a anului 1977, a fost iar i grav bolnav. A f cut r bdare, dar r ul continu . S-a temut c i se apropie sfâr itul i la 23 mai a scris fra ilor m n stirii o însemnare, pe care am aflat-o în caietul lui. Textul este simplu. Dar el descoper adânca cuviosie a monahului neagonisitor. Cuprinde exact urm toarele:

„Sfânta M n stire a Cuviosului David, 23 mai 1977"

Cuvio i P rin i Chirii i Serafim, v cer binecuvânt rile voastre cele sfinte.

P rin ii mei sfin i, s lua i aminte de Sfânta M n stire a Cuviosului P rintelui nostru David. Tot ce exist în Sfânta M n stire, muzeu etc. apar in Cuviosului Stare David. i înl untrul chiliei Cuviosului Stare , în care stau din 1952, orice exist apar in Sfântului Stare David, c r i, bani etc. Eu niciodat n-am dorit s am ceva al meu, ci numai datorit bolii mele, pentru nevoile mele, am avut aceste lucruri, niciodat nu m-am gândit la ceva ca să-l doresc i să-l am al meu, cunoscând c sunt p mânt i cenu .

S lua i aminte la toate; s ave i dragoste între voi, deoarece dragostea acoper mul ime de p cate, i din dragoste pentru noi S-a r stignit Domnul nostru Iisus Hristos.

Dac avem dragoste între noi, atunci suntem fii ai lui Dumnezeu. Dac v-am mâhnit cândva, ca un om, s m ierta i i harul Domnului s fie cu voi.

V s rut cu s rutare sfânt .

Cel mai neînsemnat între ieromonahi, P. Iacov

Convorbire cu cuvio ii David i Ioan Rusul

In anul 1977 p rintele Ioan Bernezos, de la satul Iprocopi din Eubeia i-a cerut s se roage, pentru c în ciuda tuturor încerc rilor n-a putut afla ap , i toate s-au uscat. Era în timpul r scoalei organizate pentru p durile lui Beker, atunci când mul i s-au întors i împotriva p rintelui Ioan. Atunci p rintele Iacov i-a f g duit urm toarele:

-M voi duce imediat s fac rug ciune la Sfântul David, ca s afli ap . Voi spune Cuviosului s vin acolo, s ia i pe dumnezeiescul Ioan (Rusul) i precum a lovit cu toiagul s u i a scos ap în m n stirea sa, a a va lovi ca s scoat ap i pentru bunul nostru preot.

Degrab s-a aflat ap i atunci când p rintele Ioan a sunat la telefon s -i mul umeasc , înainte de a spune ceva, stare ul l-a în tiin at.

- P rintele meu, dup ce m-am rugat fierbinte cuviosul David mi-a spus: Pleac -i capul, coboar -i privirea. i, f cându-mi semn c voi afla ap , ad ug : înainteaz !

Este ciudat c se sim ea diferit pentru al i sfin i i mai ales pentru Cuviosul Ioan Rusul, pe care-l chema în ajutor împreun cu Cuviosul David. Atunci când îi chema pe amândoi d dea impresia c pentru Cuviosul Ioan, era mai absolut necesar ca - fiind mai tân r - s alerge mai repede, deoarece Cuviosul David era mai b trân. Cu cuviosul Ioan nu devenea niciodat poruncitor, precum cu cuviosul David. Se ru ina chiar s liturghiseasc la Biserica Cuviosului Ioan de la Procopi. îi spuneau:

- P rinte Iacove, veni i s liturghisi i la Cuviosul Ioan.

Dar acela r spundea:

- Eu, cel din p mânt, nu sunt vrednic s m aflu înaintea dumnezeiescului Ioan.

i totdeauna când pronun a numele Cuviosului Ioan, c ruia adeseori îi spunea “dumnezeiescul Ioan“, i “M rturisitorul“ la cuvintele 'dumnezeiesc“ i “m rturisitorul“ vocea lui lua un ton de m re ie solemn , ca i cum ar vedea pe sfântul înaintea lui i l-ar proclama împ rat.

Pe cuviosul Ioan nu numai c îl ruga s alerge la nevoile credincio ilor, dar îl i vedea viu afar de racla lui, gr bindu-se spre ajutorarea lor. în 1986 p rintele Iacov povestea cum sfântul Ioan lucreaz viu în afar raclei lui. A a cum st team al turi de el l-am întrebat cu glas sc zut:

- Sfin ia Voastr l-ati v zut afar ? De unde ti i aceasta?

Stare ul i-a continuat nara iunea, deoarece la discu ie erau de fat i al ii. Aceia i întrebare i-am pus-o înc de dou ori, cu glas potolit, ca s nu aud ceilal i. Atunci, dezarmat, a r spuns, dar f r s schimbe ritmul:

- Deoarece îl vezi diminea a, când vine de unde a fost i intr în racla lui! Sunt ceasuri în care nu se afl în racl .

Minunea aceasta c Sfântul Ioan uneori nu se afl în racla sa, au adeverit-o i al ii, precum i preotul responsabil al Bisericii. Cuviosul Ioan l-a învrednicit pe fericitul stare de discu ii clare i ziditoare cu el. Ba ceva înc i mai mult, stare ul îl vedea întreg i viu pe Sfânt, cu care discuta, întorcându-se de la consulta ii medicale, trecea, ca întotdeauna s se; închine sfântului Ioan. Odat îngenunche la racla Cuviosului si peste pu in îl v zu pe Sfântul c îi spune, precum a povestit însu i stare ul mai apoi:

- Acum am o treab si trebuie s plec. Tu s nu prime ti s faci vecernia pân ce m voi întoarce.

Când s-a întors Sfântul i-a spus:

- Crezi c binecuvintez pe to i cei care vin aici? Iat , pe aceast femeie care s-a închinat acum cu copiii ei n-am binecuvântat-o:

- De ce? - a întrebat p rintele Iacov.

- Pentru c î i blesteam copiii.

... sunt numai bucurie... privesc la fetele voastre

Marea lui sup rare de la sfâr itul anilor '80 era mic orarea puterilor lui trupe ti. i se mâhnea c nu mai putea lucra mult cu mâinile i nu mai rezista s se roage 23 de ore din 24. Dar cu toate acestea lucra 20 de ore, mai ales duhovncie te. Unul din duhovnice tii lucr tori era i arhimandritul Pavel. A arat spiritual toat Eubeia i mai departe, iar pe cei care aveau de înfruntat probleme grele îi trimetea la stare ul Iacov. Acela îi primea pe oameni cu o nesfâr it dragoste, îi privea cu aten ie în ochi i în elegea cine are inten ie bun i cine a venit din curiozitate.

Odat nu s-a putut st pâni, pentru c avea înaintea lui numai oameni duhovnice ti i le-a spus:

-Fiilor, sunt numai bucurie. Eu m uit la fetele voastre; sunt curate. A a s fi i întotdeauna. Eu v d i înl untru. Un preot m-a întrebat odat : “Pe mine cum m vezi, p rinte Iacove?“ i era negru, fiilor, nu v pot spune. Am zâmbit i nu i-am spus preotului cum l-am v zut.

N-a f cut observa ii aspre nici mirenilor, nici clericilor. Discern mântul lui era nespus de mare, fapt care se vede i din împrejurarea urm toare. Un preot care mergea adesea la stare , l-a întrebat:

-P rinte, nu cumva v mâhnesc fiindc îmi tai p rul? Stare ul a r spuns “nu“ dar fire te, voia ca i el s tin cu t rie tradi ia. Mai târziu, acela i preot venind la Mân stire f r s mai aib p rul t iat. Atunci stare ul a g sit prilejul si i-a spus îndeosebi:

- P rintele meu, si înainte erai bun, dar acum e ti majestuos ca Melchisedec.

Fat de to i era politicos i sociabil, pe to i încerca s -i zideasc , s -i îmb rb teze, îns faf de cei cura i i bine inten iona i se

deschidea altfel. i cel mai mult fat de tineri. Fa de ei î i rev rsa bucuria si veselia sa, ce nu se putea descrie. Oamenii nu în elegeau lucrul acesta dar, f r s cerceteze mai mult, se predau i ei acestei bucurii i veselii. i adesea veselia se manifesta i altfel.

Atunci când înso ea închin tori bine inten iona i la biseric spre a cânta Paraclisul Cuviosului David, sau simplu, ca s -i binecuvânteze cu capul lui, din sfintele moa te ie ea o mireasm nespus . Asta s-a întâmplat si atunci când M n stirea a fost vizitat în aprilie 1983 de Facultatea de Teologie din Atena, condus de p rintele Gheorghe Eftimiu.

Sosea vremea ca închin torul s plece i atunci sim ea c las în urm persoana pe care o iubea mai mult decât pe oricare alta pe lume. De aceea pleca mâhnit. Acela îi petrecea i oamenii plecau cu curaj, cu mângâiere, cu n dejde... i mai ales cu dorin a s revin . O vizit la p rintele Iacov era pentru mul i un nou punct de plecare, de r scruce pentru via a lor de dup aceea.

Ieromonahul H. spunea c atunci când pleca de lâng el sim ea c pleac din rai. i ceea ce sim ea era un lucru foarte firesc, pentru c în fata acestui stare fericit se oglindea Dumnezeu. Mintea i inima sa erau s la al energiilor dumnezeie ti care se oglindeau si se ar tau în sfin ita lui fa . Acest fapt era de la sine în eles, v zând pe fa a lui atâta lumin i pace, blânde e i dragoste, în chipul acesta se descoperea i se sl vea Dumnezeu. Cu alte cuvinte în felul acesta închin torul gusta ceva din rai, ceva în mic din împ r ia lui Dumnezeu.

“Acesta a avut un mare dar înainte-v z tor... dar îl ascundea ca s nu fie sl vit...“

Mai ales acei care vizitau pentru prima dat M n stirea sufereau din când în când câte un oc. Ajungeau acolo ne tiu i de nimeni, dar îi chema pe nume sau le spunea greut ile ce le-au înfruntat pân a ajunge la m n stire. Cu toate acestea, cu harisma mai-înainte-vederii era foarte atent.

De i cuno tea adâncurile inimii celui cu care discuta, nu-i spunea nimic, î i ascundea harisma mai înainte vederii. i precum a spus P rintele Porfirie, la câteva zile dup adormirea p rintelui Iacov, fericitul i marele avv :

- Acesta (p rintele Iacov) avea un mare dar înainte v z tor, pe care îl ascundea cu grij , ca s nu fie sl vit. Este unul din Sfin ii cei mai mari ai secolului nostru.

Dar i în acest caz nu i-a lipsit discern mântul, în 1979 au venit la m n stire profesorii unui liceu, f r ca s - i anun e vizita lor. Ace tia aveau multe probleme între ei i de aceea au mers la stare . Stând la o cafea a venit i stare ul, care a început s le spun diferite lucruri i s le dea sfaturi concrete, care au constituit rezolv ri la problemele profesorilor, care fire te au r mas tr sni i. S-a comportat astfel, deoarece nimeni dintre ei nu îndr znea s vorbeasc înaintea celorlal i despre acele probleme.

La fel f cea atunci când judeca ceva esen ial la cei care se m rturiseau. Mul i veneau la m rturisire sl bi i duhovnice te, ov itori, ru ino i, ne tiutori. Acela îngenunchea i începea cu dib cie s -i spun ispitele, p catele, c derile, gândurile celui ce venise la m rturisire, care i el edea în genunchi, c ruia cu dragoste i asprime alin toare îi recomanda medicamentele duhovnice ti necesare. O spun mul i, chiar i monahi:

- Eu la m rturisire nu i-am spus nimic. Stare ul le-a spus pe toate i eu la fiecare din ele îmi mi c m capul.

i de i n-a mers nici pân la prima clas a gimnaziului* i nu tia despre psihologie i pedagogie, se adapta u or la planul corect al discu iei i la m sura în elegerii celui ce se m rturisea. Agricultorul îl sim ea ca fiind al s u, la fel i func ionarul. De asemenea profesorul universitar i înaltul judec tor, nu numai c nu avea greut i cu el, ci le crea sim mântul c stare ul, prin cuvintele pe care le spunea, se afla la nivelul lui. rt-a fost deloc întâmpl tor faptul c mul i profesori universitari i înal i demnitari i-au cerut sfatul i i-au m rturisit înaintea lui. La fel i foarte mul i clerici, duhovnici i ei, de asemenea epis-copi i patriarhi s-au plecat i s-au m rturisit la stare ul Iacov cel f r diplome. i to i au plecat u ura i, mângâia i, cu o nou îmb rb tare pentru nevoin a duhovniceasc .

De altfel avea atâta dorin s -i vad pe oameni venind la Sfânta Liturghie, încât, de cum distingea o poc in sincer , nu punea canoane aspre. Ar ta mare comp timire i îng duin fa de cei ce se m rturiseau, îns nu putea trece cu vederea începuturile de temelie.

Astfel în 1987 n-a îng duit unei tinere s se împ rt easc . Aceea a mers la un oarecare episcop care i-a spus s se împ rt easc . Dar de dou ori când tân ra a venit spre Sfânta împ rt anie, a descoperit ceva ciudat: de i i se d dea Sfânta împ rt anie cu linguri a, în gura ei nu intra nimic. S-a cutremurat, s-a poc it i a alergat s se m rturiseasc iar i la P rintele Iacov.

Ceva asem n tor, precum a povestit însu i p rintele Iacov, s-a întâmplat cu un ziarist, care voia s se împ rt easc , de i nu îi era de folos s o fac :

- în clipa când trebuia să-l împ rt esc am ov it... Sfinte al meu, Davide! Atunci de la sfânta linguri iese o str lucire de aur, trece pe deasupra capului meu i se duce la Sfânta Mas ...

Str lucirea aceasta, pe care “a v zut-o, - spunea el - i un monah, un om virtuos“, a însemnat c   Sfântul Duh n-a l sat ca Trupul i Sângele Domnului s intre în omul cel necurat. Persoana aceea, care avea o negreal pe fat , ar ta prin aceasta c are o oarecare leg tur cu vr jitoria, precum a explicat P rintele Iacov.

Împlinitor, iar nu doar cinstitor al canoanelor

A trecut de asemenea prin încerc ri atunci când i-au ut recomandare ca duhovnic pentru preo ie. Fiii lui duhovnice ti, care i-o cereau, nu erau îngreuia i prin c deri opritoare de preo ie. Acela îns sim ea o adânc team de a a ceva, adesea ov ia i îi l murea candidatului cât de înfrico toare este Taina preo iei. i amâna recomandarea... îl revedea pe candidat, spunân-du-i:

- Tu, fiul meu. Ie tii pe acestea, iart -m c ti le mai spun i eu... Nu este u or... s te faci... preot al Celui Prea înalt. Cum s -ti explic eu acestea...!

i proceda în felul acesta, întârziindu-l pe candidat, ca acela s con tientizeze sfin enia Tainei, iar el s dep easc frica ce îl st pânea.

Stare ul Iacov cel atât de aspru cu sine, ar ta mult în elegere pentru greut ile celorlal i. Ajungea astfel s dezlege la untdelemn miercurea i altele asemenea, cu explica ia c “sunt osteni i oamenii, au f cut atâta osteneal ca s vin s se închine Cuviosului. Fiu face nimic, pune-le unteldemn...“. Dar aceasta n-a f cut-o niciodat pentru sine. Atunci când st teau la mas s mânc m, în orice zi ar fi fost, stare ul se f cea numai c m nânc , îndat ce î i d dea seama c am observat c el cu adev rat nu m nânc , lua o f râmitur i o b ga în gur . Iar pu ina mâncare ce-o avea în farfuria sa r mânea aceia i. Sau se împu ina numai atunci când d dea o parte din ea vreunuia de al turi.

i ruga pe oaspe ii lui s m nânce bine i se bucura mult atunci când mâncau. De aceea adesea îi îndemna cu bun tate:

- M nânc , nu-l mâhni pe Domnul.

Totu i d dea o importan special postului i cump t rii, precum i mersului la Biseric . Recomanda oamenilor s mearg la

biseric i s se roage. La prima vedere se pare un lucru simplu ceea ce el recomanda drept canon sau condi ie de t m duire:

- S poste ti de toate trei zile, s te rogi, s te înfrânezi i s deschizi trei biserici (s dai s i se fac trei Liturghii).

Dar aceste lucruri foarte simple ascund o în elepciune teologic . Deoarece ele presupun o credin adânc în Dumnezeu i în mijlocirea sfin ilor i numai acela care o are se hot r te s pun în lucrare aceast nevoin aspr i s se supun ostenelilor i cheltuielilor. “Deschiderea Bisericii“ o recomanda pentru c tia bine cât putere sfin itoare i iert toare are Taina Euharistiei. i dac afla c un preot a luat mul i bani pentru astfel de Liturghii, sau pentru 40 de liturghii, se mâhnea peste m sur i spunea credincio ilor:

- S lua i aminte unde v da i banii!

Dar pe preo ii care ajungeau la M n stire cu fiii lor duhovnice ti îi b ga în seam , îi cinstea i-i l uda în public, ca s aib autoritate fa de credincio i, încerca s le s rute mâna, chiar i celor mai tineri. Avea mul i fii duhovnice ti preo i i urzea mii de chipuri prin care s le s rute mâna.

Dojenea pe monahi în chip blând i-i introducea în duhul monahismului, ar tându-le dragoste i ajutându-i. Iar atunci când se întâmpla s - i neglijeze datoriile lor sau s - i sl beasc nevointa lor duhovniceas , nu-i mustra cu cuvinte aspre. Se purta cu ei tipiconal, nu-i privea direct în fat . Dar cu toate acestea monahii îl tiau plin de dragoste i simpatie i când îl vedeau în curte sau în biseric alergau s ia binecuvântare de la el; un cuvânt al s u, privirea sa mângâietoare erau o p rticic de rai. Când se purta cu ei tipiconal, când nu-i mângâia cu privirea sim eau adânc c pierd acel rai, pentru care au venit în M n stire. Asta îi cumin ea, se poc iau i începeau cu mai mult râvn nevointa duhovniceasc . Dac voia s devin mai concret, le spunea, chipurile, cu indiferent :

- P rin ilor, când eram mai tân r mergeam la bisericu e (adic la paraclisele M n stirii), le preg team, le cur m ca s fie gata la s rb torile lor... jertfeam din odihna mea...

i ei în elegeau c trebuie s fac ceva mai mult decât cele obi nuite, dac o cerea nevoia.

La Sfântul Ioan Rusul

Nu voia s ias din m n stire. Mai întâi deoarece ie ind, credea c iese din rai, se f cea un nou Adam izgonit, în al doilea rând, deoarece de acest rai pe care îl sim ea, era dator s aib grij continuu de el, i prin urmare trebuia s fie întotdeauna acolo.

i când pricepea c un monah avea de gând s mearg la cutare loc de închinare, sau la vreo m n stire în vizit , spunea, chipurile, cu indiferent , în trapez sau în particular:

- P rin ilor, am cunoscut un monah bun care n-a ie it deloc din m n stirea lui. i s-a sfin it.

Se gândea monahul s cear binecuvântare s mearg în Sfântul Munte? Stare ul i-o lua înainte:

- P rin ilor, voiam s merg în Sfântul Munte. Dar cum s merg... i aici este Sfântul Munte. De i fire te tia foarte bine c agita ia mân stirii Cuviosului David, cu atâ ia închin tori b rba i i femei, nu o are Sfântul Munte. Clericii, fiii lui duhovnice ti, îl chemau adesea s vin în enoriile lor sau în m n stirile lor, dar stare ul totdeauna se lep da spunând:

- Ce s face i cu mine? Eu sunt hoit i o s v întin i aerul.

Excep ie o constituia Biserica Sfântului Ioan Rusul. Dar ea era în drumul lui, spre i de la Halchida, unde trebuia s mearg din când în când din motive de s n tate sau pentru interesele m n stirii. Se oprea, a adar, totdeauna, s se închine la cuviosul Ioan.

Într-o amiaz întorcându-se de la Halchida a ajuns la Procopi. De aici a luat-o la stânga i s-a aflat lâng Biserica Cuviosului. A intrat cu evlavie, în pridvor a aprins o lumânare mare i a înaintat spre stânga în biserica pro-priu-zis . S-a apropiat cu

respect i veselie de racla Cuviosului i a îngenunchiat. A stat a a rugându-se mult timp. A teptau i ceilal i s se închine i se nec jeau pentru c întârzia. S-a ridicat, a s rutat sfintele moarte i a trecut de cealalt parte a raclei, în stânga, ca s nu împiedice pe închin tori. Acolo st tea în picioare i cu ochii a inti i la sfin itul cap al Cuviosului. Se bucura de priveli tea lui.

A a cum privea, a observat c sfintele moa te se mi cau, î i schimbau pozi ia, potrivit cu omul care se apropia s se închine. I s-a p rut ceva ciudat i a luat aminte mai bine la cest fapt. A luat îndr zneal   i a întrebat pe Cuviosul:

- Sfinte al meu, de ce pe unii îi la i s - i ating buzele i s te s rute, altora le sco i mâna, altora le dai mâna i te întorci s -i vezi, iar altora le dai mâna, te ui i la ei i le zâmbe ti? Iar de la al ii de ce î i întorci fa a i te scârbe ti de ei?

 i a primit imediat r spunsul Cuviosului:

- Iacove, nu trec to i pe dinaintea mea s se închine... Unii trec cu evlavie, al ii trec cu mâinile la spate... iar al ii vin din curiozitate..

Darul acesta l-a avut p rintele Iacov i alte da i. Adic vedea cum sfintele moa te luau o pozi ie de primire sau de respingere, potrivit cu evlavia i cu starea l untric a celui ce venea. Dar de fiecare dat când trecea s se închine, Cuviosul nu-l l sa pe p rintele Iacov f r vreun semn dumnezeiesc. Astfel, mult mai târziu, în 1990, când se întorcea de la ni te consulta ii medicale din Atena, s-a oprit la Biserica Cuviosului împreun cu nepotul s u Teodor. Era mult lume. A intrat, s-a apropiat de racl , a îngenuncheat i a r mas a a destule minute. Femeile care a teptau s se închine i-au pierdut r b-darea din pricina întârzierii p rintelui, care nu- i mai termina rug ciunea. Deodat , s-au tras înapoi înfrico ate spunând: “Trosnesc oasele, oasele Sfântului trosnesc“. P rintele Iacov a în eles nelini tea lor, s-a ridicat în picioare i le-a spus foarte firesc:

- Cre tinilor, Sfântul este viu, i-a schimbat doar pozi ia, nu v teme i!

Iubea mult i pe preotul Bisericii de aici i nu se sfia s se spovedeasc la tân rul p rinte Ioan, care era i preotul Cuviosului.

Îns totdeauna m rturisirea p rintelui Iacov devenea o experien mi c toare pentru duhovnicul ce o primea, în 1983 a cerut s se spovedeasc . Preotul, care era fiul lui duhovnicesc, n-a voit. A fost cuprins de fric s -l m rturiseasc pe stare ul s u, un ascet cuvios care el însu i m rturisea mii de oameni i sf tuia asce i de înalt virtute. Spunea c nu are nimic de spus unui duhovnic ascet, nu are experien ... Stare ul insist i inea epitrahilul spre a-l pune la gâtul preotului, de la care a cerut ascultare f r murmur. Astfel preotul a primit. Au îngenunchiat amândoi în fata icoanei Cuviosului David din catapeteasm i a început rev rsarea smereniei, care zguduia cet i i lumea întreag . Biserica a fost inundat de inima deschis i de mintea deschis a cuviosului ascet, care era i egumen cu responsabilit i, dar era i pov uitor duhovnicesc a mii de credincio i laici, monahi, preo i, episcopi i patriarhi. Ascetul pe toate le spunea f r re inere. i le spunea con tient, mai întâi Domnului, apoi Cuviosului David i în cele din urm preotului. Se m rturisea ca i cum dialoga cu Cuviosul David, având martor pe preot. Vorbeau în oapt amândoi cu-vio ii - a a sim ea preotul - i cuviosul cel ce se m rturisea se întorcea c tre Domnnul i ar ta Domnului c în cutare caz “am f cut a a precum mi-a spus Cuviosul David“, pentru cealalt situa ie “am f cut asta, precum mi-a ar tat cuviosul David...“ Descoperea preotului cuget ri, fapte i gânduri, dar ele erau ca o plângere con tient f cut Domnului, C ruia îi sublinia c le-a gândit sau le-a f cut cu îng duin a Cuviosului David. îl avea pe Cuviosul împreun r spunz tor i ajut tor înaintea lui Dumnezeu. Dar îl avea i de stare , de duhovnic. C ci la sfâr it i-a spus:

- Vezi, Sfinte P rinte (David), le spun înaintea bunului nostru preot...

“Bunul nostru preot“ nu avea i nu îndr znea s spun ceva cuviosului ce se m rturisea. Atunci acela c dea pe brânci, î i punea fruntea pe înc l mintea preotului i a tepta rug ciunea de iertare. Preotul se pierdea, se sim ea în aer, nu tia dac trebuia s citeasc rug ciunea de iertare. Stare ul a tepta alungit jos. F r s în eleag de ce, preotul citi sfâr itul rug ciunii i-l apuc pe stare ul s u ca să-l ridice de la p mânt.

Coltul chiliei sale cu patul de lemn. înainte de a se îmboln vi grav, pe scândurile patului avea numai o zdrean . i totu i pu inul timp în care dormea se culca pe du umea.

Rev rsarea de închin tori i de semne dumnezeie ti. Sufer , bine miresmuie te i “danseaz “

Dup 1980, câ iva ani au trecut greu în M n stire. Bolile stare ului, închin torii, alte încurc turi si ispite... paralel i întinderea faimei stare ului. Semn bun i minunat, dar i pretext s nu mai apuce s fac spovedaniile, s nu mai poat r spunde pu ine cuvinte la numeroasele scrisori. Au trecut a a cam cinci ani de zile.

De acum înainte toate au devenit mai grele, dar i mai minunate. Urcu ul ascetic al stare ului a devenit mai brusc, iar harismele lui mai impresionante. Picioarele îi erau umflate i negre. Flebita nu glumea. Umbla cu greutate. Ca i cum nu ajungeau acestea au venit i problemele inimii i ale respira iei. Sau mai degrab s-au intensificat. Insuficient cardiac , insuficient coronar , ce s vad i ce s vindece mai întâi tiin a.

A început, de nevoie, vizitele pe la spitale, înainte de a intra i de cum ie ea din ele st tea pu in timp la familia Teodor i M ria Mikeli. Amândoi îl aveau la mare evlavie, i-i purtau mult recuno tiint . Cu putini ani mai înainte. M ria, din pricina unei na teri grele, ar fi murit împreun cu pruncul. A salvat-o P rintele Iacov cu mult rug ciune, spre marea uimire a medicilor. F r s le spun despre problema lor a cunoscut-o i s-a rugat 48 de ore, zi i noapte, îl vedeau urcând în vârful muntelui cu Crucea i când l-au întrebat cum i ce, le-a r spuns:

- M duc acolo sus, fiule, ca s fiu mai aproape de El i ca s -L rog pentru M ria noastr . A doua zi a luat un taxi i s-a dus la Atena s -i citeasc . Stare ul a ajuns la timp i M ria cu

pruncul au fost salavati. Ea este M ria cea care, micu fiind, nu avusese s -i dea putin pâine i câteva drahme.

La fel i cu Teodor, care era inspector pe un vapor. La 15 august 1979 p rintele Iacov a spus:

- Dac nu s-ar pierde Teodor ast zi... trece o mare cump n ... m duc s fac Paraclisul.

într-adev r Teodor se primejduia. A c zut cu vasul în ni te stânci în Marea Ro ie. Cu toate c era inspector, a luat responsabilitatea vaporului i d dea mereu ordine, pe care, logic nu le controla, dar ie ir toate corecte. Sim ea c ascult de o oarecare putere. Astfel s-a salvat i el i ceilal i ai vasului.

În ceasurile i zilele petrecute în casa Mikeli tr ia ca un înger f r trup. Nu f cea zgomot, nu cerea nimic, nu deranja... nu cerea nici un pahar de ap ca s - i ia medicamentele. Îi pl cea cafeaua, dar o primea numai dac M ria insista mult, dup care îi mul umea mereu pân la amiaz . De i-ai fi oferit ceva cât de mic, ar ta o adânc recuno tin .

Teodor avea o icoan istoric   i f c toare de minuni. Aceast icoan o avea de la bunicul s u care atunci când a ie it cu numeroasa sa familie din M n stirea lui Arcadie din Creta, când grecii erau omorâ i de turci, a luat-o cu el. Punând icoana înaintea lor, turcii au orbit nu i-au v zut si a a au sc pat. La aceast icoan se ruga ceasuri nesfâr ite bunicul lor, pustnicul, stând în genunchi.

M ria îl ruga s stea pu in i in buc t rie, unde ea avea treburi, ca s nu fie singur. Dar stare ul se ru ina. Dup un timp a cedat i s-a dus. A g sit acolo un sc unel mic de lemn, l-a pus într-un col si st tea acolo ca un copil de refugiat cuminte i ruinos. Deoarece exista sc unelul, fotoliul era pentru el un lux care nu se potrive te monahului. Avea i la chilia lui un scaun nenorocit, dar nu st tea pe el niciodat . Dar în casa Mikelilor stare ul trebuia s stea cuviincios dac venea vreun oarecare str in. St tea pe marginea unei canapele. Cam cu dou luni

înainte[16] a mers la familia Mikeli doamna S.P. A întrebat unde st tea stare ul. I-au ar tat. S-a a ezat în acela i loc. Peste pu in timp a sim it o mireasm , a luat aminte mai bine, era o mireasm nespus . A prins curaj i a explicat ceea ce sim ea. So ii Mikeli au zâmbit i i-au confirmat nu numai aceasta, dar i-au spus i faptul c adeseori, atunci când stare ul era la ei i vorbea, din gura lui ie ea o mireasm dumnezeiasc . “Ne apropiam mai mult de el, chipurile din simplitate, dar de fapt ca s sim im mai mult acea mireasm . Acela pricepuse, se strângea de sfial i f cea pe ne tiutorul...“

La fel se întâmpla i cu hainele Iui, cu flaneaua lui. Oricât ar fi purtat-o, nu se murd rea. i nu numai atât. Mirosea pl cut. Ca s nu “se sl veasc “ îns , precum remarca i fericitul p rinte Porfirie, spunea monahilor care, în vremea bolii lui îi cereau s -i spele hainele:

- Le-am sp lat. P rinte, nu au nimic.

Adic inuse în ascuns nesp larea, când cea particular , când cea general , dar str lucea de cur enie. Iubea mult pe copila i, îi vedea ca pe ni te îngera i, i ruga pe M ria cu ging ie, nu cu vocea sa cea poruncitoare cunoscut nou :

- M ria, nu certa copila ii, nu pot...

Într-o diminea micul Constantin plângea. Nu voia s mearg la coal , înv toarea le-a ar tat dansul calama-tian* i le-a spus ca luni să-l tie. Cel mic nu l-a înv at i mama lui nu tia s -i arate aceasta practic. Cel mic nu ced . Stare ul a auzit plânsul i împotrivirea celui mic i a spus M riei:

- Bine, M ria, dar nu tii s dansezi?

i f r greutate a luat de mân pe cel mic i pe M ria i cântând “Un pahar de ap , doamn Vanghelia“, i-a înv at cu r bdare cum să-l danseze.

---

[16] Cartea s-a editat în 1993.

Dup ce a aranjat copiii, M ria a luat pe stare ca să-l duc cu autobuzul la spital pentru consulta ii. St teau pe scaune i cum privea stare ul afar vede doi tineri s rutându-se:

- Uite, M ria, ce fr iori iubitori sunt!
- P rinte, sunt o pereche...
- M i, m i... adev rat.... acolo a ajuns neru inarea.

Se uita iar i pe fereastr i se minuna de îmbr c mintea uniform i f r elegan a tinerilor. Erau to i cu pantaloni blugi i cu geac . Odat a spus unui grup de tineri ce venise la m n stire:

- Copiii meu, voi to i cump ra i de la acela i magazin, nu v c lca i h inu ele voastre?

Pustnicul cel atât de aspru i rupt de lume avea un sim estetic atât de dezvoltat, îi voia pe oameni c lca i, bine îmbr ca i, cu gust i cuviin , nu-i pl cea îmbr c mintea extravagant .

Au ajuns la spital. L-au v zut medicii. Cardiologul D. Kremastinos a cl tinat descurajator din cap. Era nevoie imediat de aparat pentru reglarea inimii. Iar starea lui general era nenorocit . Stare ul nu s-a mâhnit pentru boala lui grav i c în continuare va suferi mult mai mult. Ci se mâhnea peste m sur c va trebui s mai plece o dat ,.de dou ori din m n stire - a a credea - în timp ce a trebuit s plece de mai multe ori.

Ie ind din spital n-a stat nici o zi în casa familiei Mikeli. S-a dus imediat la m n stire. A f cut sta ie la Procopi ca s se închine la dumnezeiescul Ioan Rusul m rturisitorul i împreun lucr torul s u. îl trimetea împreun cu Cuviosul David acolo unde era mare nevoie ca s ajute, s stea de fa . niciodat nu putuse trece prin Procopi i s nu se abat pu in ca s se închine lupt torului cel prea viteaz din r zboiul cel nesfâr it împotriva r ului.

A ajuns la m n stire obosit. Zguduiturile ma inii pe drumul cel greu i plin de gropi de la Robies pân la m n stire i-au pricinuit probleme la inim . Pe lâng faptul c avusese nenorocul s i se fac r u în ma in . S-a închinat în biseric i urc în chiliu a sa.

Nu apuc bine s - i scoat rasa, c îi i b tur în u . Erau p rin ii unui copil dr g la de cinci ani. Copila ul nu vorbea. L-au dus mai întâi în Rusia i acum se întorceau din America, dar f r nici un rezultat. I-au explicat totul p rintelui Iacov i I-au rugat. Acela, f r uimire i mâhnire le-a spus:

- Dragii mei, acesta este un lucru simplu. S mergem (în biseric). Ruga i-v i voi i m voi ruga i eu. i copilul va vorbi.

A a s-a i f cut. S-au rugat i el a f cut peste copil semnul crucii cu capul Cuviosului David. Copilul a ie it s se joace în curte cu al i copila i i peste zece minute vorbea ca i cum nu s-a întâmplat nimic.

Ultima noapte la Pe ter

S-a întors la chilie i si-a îng duit putin odihn . Avea un motiv special s - i d ruiasc aceast putin odihn . L-a înfrico at medicul, spunându-i c altfel starea sa se va înr ut i. Mu tia dac mai târziu va mai reu i, de aceea în aceia i noapte a hot rât s mearg la Pe ter , acolo sus, unde se rugase ani întregi Cuviosul David. Mai înainte mergea i stare ul Iacov, dar acum era destul vreme de când încetase s mai mearg regulat. i a încetat deoarece l-au priceput. Un oarecare cioban l-a v zut pe când se întorcea de la Pe ter la m n stire înainte de a se lumina de ziu . A spus i altora. Din vorb în vorb s-au creat rele interpret ri. Apoi voia ca monahii s nu afle despre asta. nu voia s fie pricin de sminteal pentru rani i nici nu voia ca monahii s tie despre marea lui nevoin . A adar a preferat s înceteze mersul la Pe ter , în care tr ise cele mai încânt toare experien e ale vie ii sale.

Acum, n-a fost ca atunci, de demult. Avea o lantern s -i lumineze c rarea. Piu trebuia s mai cear de la Dumnezeu s -i trimit o stea ca s -i lumineze calea. A ajuns, dar înainte de a coborî spre Pe ter , a privit ca din întâmplare spre dreapta. Se vedea unghiul întunecat al stâncii i vârful “Sentonaki“ al Cuviosului, nici acum, dar nici alt dat nu va mai putea urca acolo, sus.

S-a umplut de nostalgie, aducându-si aminte de nop ile cu lun când urca acolo sus si se ruga cu ceasurile, singur cu stelele si cu Stare ul lui, cu Cuviosul David. Acum,

numai pân la Pe ter ... înc i asta era mult. în mod normal nu trebuia s mearg atât de mult, mai ales noaptea i pe c r ri primejdioase, în caz de ceva nici nu-l puteau g si. Se gândise c , poate era ultima oar când merge la Pe ter . i a fost ultima...

S-a rugat neîmpiedicat, nu l-au tulburat nici diavolii, nici inima. Se bucura în l untrul s u de pace. i când s-a umplut în întregime de ea, l-a r corit adierea duhovniceasc , care i-a îndulcit si ultima celul . A devenit în întregime har dumnezeiesc. Tr ia, zbura, respira, vorbea cu Cuviosul, îl cercetau îngerii cu aripi, cu chipurile lor copil re ti... slavoslovea împreun cu ei pe Dumnezeul Cel în Treime, Sfin ii l-au f cut p rta al lor, st tea cu strângere de inim împreun cu ei, cu to ii vedeau slava lui Dumnezeu... i ce n-a tr it în noaptea aceea, fie în trup, fie afar de trup, nu tia... nu- i putuse explica.

S nu vorbeasc despre cele ce v zuser

Ştia c diminea trebuia s se întoarc la Mân stire. A prins utrenia, dup ca e a Siturghisit el însu i. Dar în diminea a aceea a liturghisit oarecum altfel. Citea, spunea rug ciunile, spunea ecteniile cu voce tare i sim ea c o alt putere le spunea dinl untrul lui. Un oarecare altul, mare i dulce era prezent în inima lui, care vorbea i îl umplea de pl cere dumnezeiasc . A ajuns la heruvic. Atunci nu-si mai putea da seama dac ceea ce s vâr e te o face cu mâini trupe ti, cu buze... A f cut Ie irea cea Mare i doi din cei prezen i s-au cutremurat. Liturghisitorul înainta spre altar f r s calce pardoseala... mergea cu Sfintele la o jum tate de metru în l ime. A ie it s împ rt easc lumea, “cu fric de Dumnezeu, cu credin si cu dragoste s v apropia i...“. Lumea se apropia. O demonizat , c zut pe brânci de mult vreme, cu fruntea pe du umea, f r s ridice capul strig deodat din partea dreapt a bisericii:

- Unde te duci tu, proasto, s te împ rt e ti... cu îngera ii aceia... Tu, proasto, care ai dormit ieri cu cumnatul t u...

Atunci to i cei din biseric au v zut o tân r îmbr cat în negru, pe care demonizat n-a v zut-o, c pleac înfrico at din biseric exact în clipa când trebuia s-o împ rt easc p rintele Iacov.

S-a terminat Liturghia, s-a citit “Mul umirea“ i p rintele Iacov a ie it din altar. V zând acolo doi oameni de-ai lui a prins curaj i le-a spus:

- Ce liturghie frumoas a fost ast zi!...

Aceia îns i-au luat-o înainte i l-au întrebat de ceea ce au v zut la Intrarea cea Mare. Atunci a în eles i le-a f cut semn:

"Nu spune i nic ieri i nim nui nimic". Nu trebuia s vorbeasc , dar aceia au spus la una-dou persoane i acum spun tuturor.

i-a b ut cafeaua în trapez , închin torii s-au apropiat de el ca s aud ceva din gura lui, sau cel pu in s vad acea fa lin i pa nic . Erau mul i care mergeau numai i numai s -i vad fata, capul lui cel sfânt sprijinit pe un schelet. Abia se distingea de sub dulam i ras , de sub rasa cea str lucitor de curat ...

Am v zut vizitatori i închin tori care nu voiau s -l întrebe nimic, c rora le p rea r u chiar s -i cear s se roage pentru ei... Le ajungea numai să-l vad . Numai vocea lui s-o aud , dac astfel nu s-ar fi obosit... Pentru c vocea aceea nu era a lui. Nimeni n-ar fi garantat c vocea care cânta, care sf tuia era a nevoitorului s rac, în alt parte era i din alt parte venea harisma, darul lui Dumnezeu. Nevoitorul avea con tiin a c acesta era dar dumnezeiesc. O tia îns i diavolul i de multe ori a îndr znit s -l ispiteasc .

Cum s-a f cut asta i o comb tea stare ul? Era Joia Mare a anului 1989. A vrut s cânte un tropar din cele proprii ale acelei zile. i l-a cântat ca un înger, biserica a fost inundat de melodia sfânt i de mireasm dumnezeiasc . Cânt re ii i ceilal i credincio i n-au mai auzit ceva mai frumos, n-au mai tr it o astfel de psalmodie. i deodat stare ul s-a oprit pu in dup jum tatea troparului, pe care l-a continuat un altul. A doua zi diminea însu i acel cânt re l-a întrebat de ce s-a oprit din cântarea acelui tropar. Stare ul a explicat c l-a ispitit diavolul deoarece îl cânta atât de frumos.

“ i dac am citit-o bine, pentru Domnul meu am citit-o“

Dar nici în noaptea învierii nu l-a l sat diavolul. Era obosit peste m sur . Neregularitatea b t ilor inimii i presiunea din piept l-au doborât. P rintele Kiril s-a dus “s fac învierea“ la dou s tule e. L-au v zut pe P rintele Iacov c transpir   i se învine e te.

Va reu i s termine Liturghia învierii? în mod firesc lucrul se vedea cu neputin . i cu toate acestea a avut o d ruire în timpul Liturghiei care nu se poate descrie. Mâinile îi tremurau, picioarele - îl vedeai - nu-l mai ineau. St ruia s biruiasc firea. i a biruit-o, pentru c Liturghia trebuia s se s vâr easc . A ajuns la sfâr it. A ie it la “Cu fric de Dumnezeu, cu credin   i cu dragoste...“ Era un martiriu s tin Sfântul Potir... I-au pus un scaun. A început s împ rt easc lumea. Din fericire atunci a ajuns i P rintele Kiril, care a luat Sfântul Potir. Stare ul s-a întors i a c zut pe scaun pe jum tate mort. Acolo i-a revenit pu in. S-a ridicat i a terminat Liturghia. i nu numai atât. în ceasul acela, cu toat starea lui de martiriu, a voit s citeasc minunatul cuvânt - ce se roste te doar în acea noapte - al Sfântului Ioan Gur de Aur: “De este cineva binecredincios i iubitor de Dumnezeu...“ Pentru stare f r aceasta învierea n-ar fi fost complet . Trebuia s-o spun   i a spus-o. Dar acea pronun are, acea voce vestitoare a învierii, erai sigur c venea din cer si te învia, te umplea de triumful biruin ei, te umplea de Hristos Cel înviat, de i ie ea de pe buzele smeritului p rinte Iacov. Dup jum tate de or , pe când serveam prânzul pascal, doamna S.P., care tia bine arta dictiei, i-a spus mai de-o parte:

- P rinte Iacov, a i citit foarte frumos Rug ciunea Sfântului Ioan Gur de Aur.

Iar acela i-a r spuns cu glas sc zut:

- Da,   tiu. Dar m-a ispitit satana, îns   i-am spus   i eu: i dac   am citit-o bine, pentru Domnul meu am citit-o.

IMe întoarcem în 1986. Milostenia lui se întindea din ce în ce mai mult. Sub patul s u î i avea traista. Sacul de aur   i minunat, în el punea banii ce i se d deau, iar el la rândul s u lua bacnotele, le f cea mosora e   i punea pe fiecare câte o hârtiut   prins   cu elastic, pe care scria numele c ruia i se cuveneau. De multe ori d dea   i zece   i dou zeci de mii. Iar atunci când era nevoie mare, sau când tinerii mergeau la opera ie sau s   se stabileasc   în str in tate, d dea o sut   i dou   sute   i cinci sute de mii. Se întâmpla uneori s   trimit   la intervale de timp sume mari de bani la bolnavii lui, la cei pe care îi lua sub protec ia sa.

  i traista lui nu se golea niciodat , precum încredin a el însu i:

- Dau cinci, îmi aduc cincizeci...   i traista are tot deauna bani în ea, niciodat   n-am g sit-o goal .

Miluind pe cineva stare ul Iacov sim ea bucurie si ceva mai mult: recuno tin   fa   de cel pe care îl miluia. îl puteai vedea cum prime te pe cel pe care îl ajutase.   i dac   cel c ruia i-a f cut bine îi ducea un oarecare dar mic, o dovad   neînsemnat   a marii sale recuno tin e, atunci el o spunea   i o r spunea, îi mul umea de multe ori, ca   i când acela ar fi fost lucrul cel mai pre ios pentru stare .

De altfel mul umirile   i recuno tin a le avea pentru to i. Numai si numai pentru faptul c   cineva vizita M n stirea, stare ul îi mul umea din toat   inima sa.   i fa   de acei clerici   i mireni care aduceau grupuri de închin tori la m n stire ar ta recuno tin   ca fa   de ni te f c tori de bine   i-i l uda mult. Stare ul f cea aceasta deoarece oricât l-ar fi obosit vizitatorii ace tia, prin prezen a lor, sl veau pe Dumnezeu   i îi cinsteau pe Sfin i.   i Stare ul d dea totul ca s   vad   pe oameni sl vind pe Dumnezeu   i cinstind pe Sfin ii Lui. numai

asta îl odihnea în rela ia sa cu închin torii. Toate celelalte îl l sau indiferent. i dac s-a ostenit atât de mult cu reînnoirea i m rirea cl dirilor M n stirii a f cut-o mai ales pentru ca închin torii s afle un p tu i s se odihneasc pân la vremea slujbei i a Liturghiei, Nu avea nic ieri nici un lucru de lux. Fiu numai chilia trebuia s fie nespus de simpl , ci întreaga m n stire.

Egumenia i traista care nu se golea

Trei ani mai târziu unii i-au propus s fac o egu-*ă* menie st retiei, pentru c m n stirea nu avea a a ceva. Pe cei str ini, de la diacon pân la patriarh i de la aprod pân la ministru îi primea de obicei într-o trapez strâmt , simpl   i r neasc , acolo unde mâncau i m nânc monahii. O camer cu pu ine scaune bune ce o avea la etaj era i ea neîndestul toare. Nu i-a pl cut ideea egumeniei mari i când l-au silit a spus oarecum aspru:

- Ascult . Eu n-am dorit nici egumenie, nici slav , nici cl diri, nici cinstiri. Am dorit raiul! Sfântul David, care a tr it în pe teri i în pustiet i i nu le-a avut pe acestea, ce a f cut? Cu simplitate i smerenie a dobândit raiul. Ai citit în vreo viat de sfânt c au f cut cutare egumenie, cutare cl dire i au dobândit raiul? Ci s-au jertfit, s-au rugat, au postit, tr ind în bordeie de p mânt i în altele asemenea. Au câ tigat virtu i i prin ele au dobândit raiul.

Eu vreau m car un colt în rai, vreau într-o margine...

 i cu toate acestea ar fi g sit bani pentru egumenie... Tr istu a st tea mereu la locul ei, întotdeauna plin :

- Vin s racii mei - spunea - i le dau i ea nu se gole te. M întorc i o aflu plin .

Ca s nu uite de multele situa ii pe care le avea unde socotea c trebuie s trimit bani, i-a f cut cataloage.

Le-am g sit în chiliu a fericitului stare . i deoarece uneori trebuiau sume mari de bani, spunea închin torilor înst ri i, la modul general:

- Dumnezeu nu ne d to i banii pentru noi.

 i lucru minunat era c de cele mai multe ori tr istu a se umplea f r ca el însu i s pun ceva în ea. riu suferea s o vad

plin . tia foarte bine c pentru a se umple singur , el trebuia s dea mereu.

Într-o zi l-a chemat pe p rintele P. i i-a dat mai mul i bani pentru cineva care f cuse opera ie în str in tate. P rintele P. i-a adus aminte c “am dat cu câteva zile mai înainte“ i c este înc prea devreme pentru o nou ofrand .

- Cei pe care i-am trimis s-au terminat. tiu ce spun. S cule ul meu s-a umplut din nou. Ce s fac? Dau cinci, vin cincizeci..

“Bre, ai v zut cum m-a priceput pe mine?

Prin toate acestea faima se întindea în mod firesc i la cei mai simpli. Astfel, trei b trâne povesteau foarte reprezentativ i în dialectul local ce i-au cerut, deoarece auziser c este luminat i “prooroce te“ i voiau s se încredin eze:

- P rintele, ia spune-mi câ i copii am f cut, câ i mi-au murit i câ i mai tr iesc? - l-a întrebat cea dintâi.

Fire te, stare ul i-a r spuns c acestea le tie numai Dumnezeu. A doua b trân , cam descurajat de r spuns spuse celorlalte în fata stare ului:

- Bre, s nu-mi spune i mie c acesta prooroce te. Atunci a treia b trân l-a întrebat:

- P rintele, pe mine cum m vezi? Stare ul i-a r spuns zâmbind:

- Ascult , tu e ti Sfânt si te vom pune în racl lâng strana arhiereasc i o s ne închin m ie.

- Bre, ai v zut cum m-a priceput pe mine? - a r spuns b trâna entuziasmat .

Povesteau deasemenea cum se adresa cuviosului David o b trân beat care fura bani de la pangar ca s cumpere vin ca s bea. Foarte adesea si foarte fire te închin torii îi spuneau c este bun si altele asemenea. Acela protesta, insista c n-a oferit nimic lui Hristos, c este “netrebnic“ si “nebun“. i ca s se dema te pe sine, le povestea ce spuneau între ele b trânele din satul Kalamudi, unde slujise mai demult:

- Bre, ce spune i c Iacov este bun? E r u. L-am v zut în altar cum f cea cafea (vedeau ibricul folosit pentru c ldur la Sfânta Liturghie). lat , acesta este Iacov!

"P rinte, s te duci acum, repede, la Londra"

Anul 1986 a trecut în chip minunat, dar în acela i /"ătimp i greu. Oameni întrista i i grav bolnavi sc pau la rug ciunile p rintelui Iacov. Avea zilnic linie deschis cu Cuviosul David i cu dumnezeescul Ioan Rusul. Nu era zi, nu era ceas în care s nu i se cear s se roage pentru t m duirea sau mângâierea cuiva. Pe to i îi mângâia, pe to i îi înt rea i pe mul i îi t m duia. în aceea i clip trimitea pe unul sau pe amândoi sfin ii s ajute pe cel bolnav, adic s cear t m duirea lui de la însu i Dumnezeu.

Puterea t m duitoare vine de la Dumnezeu. i de obicei oamenii o cer de la Sfin i, de la membrii Bisericii Biruitoare, c rora Dumnezeu le-a h r zit îndr zneala; adic le-a h r zit prilejul s cear de la Dumnezeu Cel atotputernic ceva pentru un oarecare membru al Bisericii lupt toare, iar Dumnezeu, foarte adesea, r spunde afirmativ la cerere. Aceast regul sfânt pe care a pus-o Dumnezeu, o tia bine fericitul Stare Iacov. El tia c nu este absolut necesar ca to i cei ce au tr it virtuos în via a lor p mântesc sau au înv at ortodox sau, poate, le-a h r zit Dumnezeu oarecari semne dumnezeie ti, s fie Sfin i ai Bisericii, adic înzestra i cu harisma îndr znelii la Dumnezeu. Dumnezeu judec si hot r te cine dintre cei care au tr it în cuvio ie sau au înv at ortodox va r mâne rug tor pentru Biseric   i dup moartea lui. Când Biserica vede c un cuvios mângâie în chip minunat i s vâr e te semne dumnezeie ti i dup moartea sa, numai atunci este sigur c Dumnezeu a ales pe acest cuvios ca Sfânt, ÎI vrea s liturghiseasc pentru cre tini ca Sfânt. De acum înainte unuia ca acestuia trebuie i î i pot adresa cererile lor credincio ii, i acesta are îndr zneala s le prezinte Domnului.

A adar, P rintele Iacov i-a pus pe Sfin i mijlocitori i minunile ce se s vâr eau erau nenum rate. Nu are nici un sens

s consemn m minunile pe care Dumnezeu le-a f cut prin rug ciunea lui. Pentru toate cazurile se ruga mult, citea paraclise, se ruga cu “Doamne Iisuse!“ i postea mai aspru. Astfel a vindecat un mare num r de bolnavi de cancer sau suferinzi de alte boli f r leac.

Intervenea eficace pentru aflarea obiectelor de mare valoare pierdute, pentru împ carea în familii, pentru eliberarea demonizatilor, pentru izb virea din naufragii sigure, pentru evitarea accidentelor de ma in inevitabile.

Toate acestea sunt cu neputin s se scrie, pentru c se întâmplau zilnic, i nu se îngrijea s le consemneze. Dac închin torii îi cereau s le povesteasc vreo minune, povestea una sau unele din ultimile minuni. i pe toate - absolut pe toate - le prezenta ca minuni ale Cuviosului David, pe care stare ul îl folosea ca mijlocitor între el i Dumnezeu, ca pe împreun lucr torul pe care îl asculta Dumnezeu.

Cu mul i cunoscu i ai stare ului se întâmpla urm torul fapt. Cereau, la îndemnul stare ului, ajutorul Cuviosului David i în somnul lor sau în veghe le ap rea, ca mângâiere sau t m duire, Cuviosul David în chipul stare ului Iacov. Aceasta s-a petrecut de multe ori în Australia i America. tim asta i din scrisorile c tre stare si din rarele referiri ale lui însu i. De altfel acest semn dumnezeiesc curios l-a tr it de multe ori i însu i stare ul, îi ap rea Cuviosul David în chipul bunului monah Eftimie, odat ca s -i deschid poarta, alt dat pentru alt pricin . i acest fapt ciudat s-a r spândit mult în M n stire. Astfel din 1988 i dup aceea, Cuviosul monah Serafim, care a venit în m n stire la o vârst înaintat , dup moartea so iei lui, vedea foarte adesea pe Cuviosul David întodeauna sub înf i area stare ului Iacov. Aceasta a început odat când era obosit i descurajat. Atunci l-a rugat pe Sfânt s i se arate ca mângâiere i înt rire. St tea pe treptele de la u a de dinafar a altarului i peste pu in timp vede c trece pe dinaintea lui p rintele Iacov cu mult m re ie. S-a ridicat

să-l urmeze, dar chipul a disp rut. Stare ul se afla în chilia sa. Alt dat iar i p rintele Serafim aprindea candelele i vede pe stare c se închin la icoane. S-a dus s ia binecuvântare de la el, dar acela s-a f cut nev zut. Când s-a întâmplat pentru prima dat faptul acesta, p rintele Serafim l-a întrebat pe stare   i a primit r spunsul: "a ap rut Cuviosul, a a cum ai cerut", dar în chipul p rintelui Iacov.

Fericitul stare era atât de sigur c Dumnezeu îl ascult pe Cuviosul David i sim ea o astfel de intimitate cu el, încât adesea devenea aproape preten ios i exagerat de gr bit. Astfel într-o dup -amiaz i-au telefonat din Londra. Se dezmembra o familie, era deja dezmembrat . S-a tulburat, deoarece credea adânc în sfin enia c s toriei i a familiei. A aprins lumânarea, a citit în genunchi, ca întodeauna, paraclise - nu doar unul - dup care a coborât în biseric s -l roage pe Cuviosul David i înaintea sfin itului s u cap. A intrat în Biseric si n-a v zut c fratele m tura într-un colt din apropierea altarului. S-a dus la cutiu a cu Sfintele moa te, a stat înaintea capului Cuviosului David si fratele a auzit din altar:

-Acum repede, te rog, e nevoie s mergi P rinte (David) la Londra. Fiu întârzia de loc, pentru c se distrug oamenii... Mu trebuie..!

Fratele a r mas uimit, l-a cuprins frica si a r mas f r glas într-acel colt. P rintele Iacov a închis cutiu a cu sfintele moa te i voia s plece. A v zut îns umbra, a luat aminte mai bine i l-a descoperit pe fratele:

-Aici e ti tu...? Ah, fiule, dac îmb trâne te omul nu mai tie ce spune, îi scap vorbele... Piu le da impor tant ...

Cinci ani i opt zile cu aparat de reglat b t ile inimii

Inima s-a hodorogit. Piu mai mergea. Crizele erau succesive i de multe ori s-a primejduit s se sfâr easc . Se ruga pentru al ii i se vindecau, împreun -lucr torii lui. Sfin ii David i Ioan, nu alergau în ajutorul bolilor lui. Stare ul tia asta de la Sfântul Apostol Pavel. L-a rugat i el pe Dumnezeu s -l scape de boal , de bold, i a primit r spunsul: "î i ajunge harul Meu, c ci puterea Mea se des vâr e te în sl biciune". A r mas a adar i p rintele Iacov cu harul lui Dumnezeu, care îi era deajuns. i fiindc îl avea, nu-l deranja faptul c bolile lui se vor termina numai odat cu viata sa p mântease . i era sigur c Dumnezeu a hot rât a a. De aceea, nimeni nu l-a auzit vreodat s cear de la Dumnezeu s -l slobozeasc cu des vâr ire de multele sale boli.

Apoi citea adesea Vie ile Sfin ilor i în ele a aflat multe cazuri de Sfin i care vindecau pe mul i, rugându-L pe Dumnezeu, dar ei în i i sufereau nespus de mult din pricina uneia sau mai multor boli, din pricina c rora au i murit. A adar i p rintele Iacov c l torea pe urmele acestor b rba i sfin i i.

I-au explicat c trebuie s - i pun aparat pentru inim . Dar stare ul nu-l voia. L-a rugat pe Cuviosul David, dar n-a primit r spuns i i-a spus mâhnit:

- Se vede c n-am slujit cum trebuie în ace ti treizeci de ani.

Atunci când a ie it hot rârea pentru aparat i trebuia s plece la Atena, s-a întors spre Cuviosul i i-a spus:

- Acum stai aici i cânt singur!

L-au dus la Atena, la Spitalul Central de Stat. Grupul profesorului Kremastinos s-a preg tit i l-a preg tit pe stare

pentru opera ie la 13 noiembrie 1986. Nu exista alt solu ie. l-au f cut anestezie local . Mu l-a prins bine i-l durea înfrico tor.

La un moment dat medicul Kre-manstinos l-a întrebat:

- P rinte, te doare?

- Ah, cum s nu m doar !

- i de ce nu vorbe ti?

- i pe Hristos îl durea pe Cruce, dar nu a spus nimic. Mici în clipa aceea n-a încetat s gândeasc i s
tr iasc ca ascetul, care trebuie s le sufere pe toate f r murmur. Acolo în spital unii s-au oferit s -i pl teasc aparatul. A mul umit cu c ldur i n-a primit. Problema s-a rezolvat. S-a oferit atunci i mitropolitul Hiceii, Gheorghe, care era internat atunci la acela i Spital. i îmi aduc aminte c atunci stare ul mi-a spus c acest episcop bun nu se va vindeca. Ceea ce s-a i f cut, în ciuda speran elor medicilor.

Când i-a revenit din opera ie i a dep it primele greut i ale acomod rii organismului s u, s-a gr bit s mearg la m n stire. Dar îl a tepta grozava c l torie a întoarcerii. Mu b nuia c aceast c l torie va deveni mar-tiricâ din pricina aparatului din inim . i de acum înainte va trebui s fac adeseori aceast c l torie nenorocit din pricina acelui aparat.

Deci a ajuns la Procopi, de unde ma ina a luat-o pu in la stânga si s-a oprit la Biserica Sfântului Ioan Rusul. Stare ul s-a dus Ia racl , a îngenunchiat si i-a spus toate. l-a mul umit pentru toate chinurile lui si l-a rugat s ceara de la Domnul s -l ierte pe Iacov “cel de lut“, nici nu s-a gândit nici n-a cerut u urare de boal . Dumnezeescul Ioan i-a r spuns, în timp ce st tea înaintea lui în genunchi, a v zut cum sfintele moa te s-au întors într-o parte. Au v zut asta i al ii. Dar s-au si cutremurat de aceea stare ul i-a lini tit:

- Nu v înfrico a i. Sfântul s-a întors numai.

i-a continuat drumul. Din Robies începe drumul de ar pestf care au pus pietri . Dar ma inile mân au f cut mereu urme

adânci, care s-au transformat în nesfâr ite gropi. Astfel ma ina face pe aici o continu zguduitur , care r scole te în chip primejdios organismul celui ce suferea de inim . oferul trebuie s se opreasc foarte des, pentru c stare ul s -si revin spre a- i putea suporta martiriul. i când te gânde ti c medicii d duser porunci severe pentru o des vâr it lini te i odihn , astfel ca s nu se tulbure deloc, nici trupe te, nici duhovnice te. Dar ca s ajung în raiul s u, în m n stire, n-a luat în seam nici zguduiturile, nici altceva.

Din noiembrie 1986 to i - i el fire te - au cunoscut c "sfâr itul este aproape". Oare cât va mai putea rezista, mai având el si alte probleme înfrico toare care nu-i ajutau deloc inima? Circula ia sângelui la picioare se f cea cu greutate. Picioarele îi erau totdeauna vinete. St ruia în postul s u aspru cu toate greut ile ce le avea. Iarna ad uga si altele, închin torii se înmul eau, pentru c to i voiau s -l asculte si cei mai mul i s se m rturiseasc . M rturisirea, care pentru duhovnic este o slujire sfânt dar si istovitoare, dura de multe ori pân la primele ceasuri ale dimine ii, pân la ora unu, dou sau trei diminea a, niciodat n-a putut refuza spovedania vreunui cre tin. P rin ii M n stirii, din porunca medicului si din dragoste fa de satre , îl luau de multe ori din mijlocul lumii sau îi îndep rtau pe cei mai mul i care cereau s se m rturiseasc . O f ceau potrivit poruncii doctorului, deoarece doreau ca stare ul s mai tr iasc . P zitorul cel mai sever al lui era p rintele Serafim, apoi p rintele Ilarion, dar si to i ceilal i în felul lor. Stare ul se sup ra si protesta:

- Oamenii sunt îndurera i, chinui i... nu e ti duhovnic i nu tii...

Pentru lucrul cu mâna nu mai exista timp. Trebuia îns s mearg pe jos. Dar i lucrul acesta cerea timp, care nu-i r mânea deloc de la rug ciune i spovedanie.

Marea lui desf tare: vorbirea cu p s relele i rug ciunea în scorbur

Fiul meu, inima mea este gr din . Aceasta o spunea adesea monahilor i celor care îl iubeau mult. i ti se p rea un lucru aproape comic s -ti spun aceste lucruri omul care mergea cu atâta greutate i respira i mai greu. i nu numai din comuniune adânc cu sfin ii i cu lucrurile dumnezeie ti spunea c are bucurie continu în inima sa, ci i din dragostea ce-o avea fat de natur , de animale, de p s ri...

De aceea, de îndat ce s-au topit z pezile lui Gerar i ale lui Martie 1987 a f cut primele ie iri de relaxare. Trebuia s mearg pu in pe jos pentru picioarele i inima sa, dar avea nevoie i de mângâiere.

Prin fereastra chiliei sale vedea o p rticic de natur în partea de sud-est. Dar asta nu ajungea. A adar a coborât sc rile, a luat-o la stânga i s-a închinat în biseric la icoane. A ie it prin poarta de miaz -zi a M n stirii, a luat-o la dreapta i a mers pân la bisericu a Sfântului Policarp, pe care a zidit-o în amintirea fericitului colonel Zois Policarp, pe care îl considerase binef c torul s u. De altfel, în toat perioada vie ii lui de dinainte de a se face monah, dar i pân a devenit duhovnicul harismatic renumit, protec ie i ajutor n-a aflat decât de la so ii Zois. În partea de jos a Bisericu ei cobora râul ce începea de sus, de la Kastania. Prim vara înaintase bine cu toate ale ei i totul era veselie ochilor i urechilor. Stare ul înainta pe c rare i în fa a i în dreapta lui avea toat m re ia lui Dumnezeu. Al turi p durea de pini i brazi, mai jos în râu platani de i, precum i al i copaci ce ie eau din ape. Acela îns înainta drept înainte, spre apus. Trecu de atelierul de fier rie de azi, urc apoi un sui lin

i ajunsese la apeductul M n stirii, ce aducea ap din bazinul vechi, într-acolo era raiul. Al turi de apeduct era o c rare, acum acoperit cu iarb . La dreapta i la stânga erau copaci mari i mici, mul i dintre ei planta i de el însu i cu mul i ani înainte.

Un fag uria f cea începutul, apoi chiparo i, cumari, ari, liofati, platani mici, dafini... i în jurul lor tot felul de plante î i d deau vl starele ca s înfrumuse eze locul. Stare ul înainta i duhul i se bucura. Inima i s-a deschis privind i rândunelele. Concert în deplin armonie! Toate acestea l-au emo ionat foarte mult. i-a ridicat ochii spre platani, s-a l sat cucerit de concert i f r s - i dea seama a strigat tare:

- P s relele mele iubite, i voi slavosloviti pe Dumnezeu? numai noi nu-L sl vim.

S-a oprit înainte de jum tatea c r rii ce ducea pân la bazinul de ap , ca s se odihneasc . Dou sute de metrii i nu mai putea merge s rmanul. Trebuia s se opreasc . S-a a ezat pe pragul apeductului i-a pus capul pe genunchi i se preg tea. Slavoslovea, slavoslovea împreun cu p s relele, dar încet-încet l sa lumea, natura i se aduna în sine, în inima sa. La putini metri, înainte de pârâu, în partea stâng era un platan. Un platan uria care avea în partea sa de jos o scorbur mare. Stare ul s-a oprit, a privit înapoi i n-a v zut pe nimeni. S-a prins cu grij de trunchi i a s rit în untru. S-a întors spre r s rit, a îngenunchiat si a început. S-au dus florile, s-au dus copacii s lbateci, a uitat si de p s rele...
Imediat a luat leg tua cu Cuviosul David, cu Cuviosul Ioan Rusul si cu Sfânta Paraschiva... Se ostenea si se lupta s -i in în inima sa prin paraclisele ce le tia pe de rost.

Duhul Sfânt Se întraripa în fiin a lui si nu mai tia de timp si loc. Aceasta se întâmpla tot mai adesea si simptomele deveneau greu de explicat.

Plimbarea aceasta a f cut-o stare ul i alt dat . i se oprea de multe ori s se roage în scorbur . Acum îns , când

avea acest aparat, monahii s-au nelini tit de întârzierea mare a stare ului. Un frate a ie it s -l caute. A trecut pe c rare, a ajuns la scorbur , a trecut pe lâng bazinul de ap strigându-l pe stare , dar nu l-a v zut i nu la aflat nic ieri. i numai atunci când se termina rug ciunea obi nuit i starea harismatic a stare ului acesta ap rea, nimeni nu tia de unde, înaintea monahului sau mireanului uimit, care ie ise s -l caute. Plimbarea se termina la bazinul de ap . Dup scorbur era pârâul, care aici se îngusta. Avea ap în care erau dou pietre mari pe care c lcase i trecuse de cealalt parte. Aici p durea era din castani, brazi, platani, pini, dafini... to i laolalt . Monahii de mai înainte f cuser în partea stâng un bazin mare de ap , în care adunau apa pentru gr dinile i animalele M n stirii.

În ultimii s i ani, plimbarea aceasta însemna pentru stare singura lui desf tare, singura Iui distrac ie. i din când în când Dumnezeu îi h r zea vedenii i descoperiri nespuse în s raca scorbur a platanului. Dar nu putea ie i adesea la plimbarea aceasta paradisiac . Uneori din pricina iernii si a bolilor, iar alteori din pricina nesfâr itelor spovedanii. i spunea cu durere:

- Ah, p rin ilor, am zece zile de când n-am ie it pu in afar .

Ca s dea curaj monahilor care lucrau mai multe ceasuri Ia gr din sau în alt parte, le spunea c -i invidiaz deoarece se afl în mijlocul naturii. Dar îi sf tuia s - i aibe mintea lor la rug ciunea lui Iisus.

Când nu m rturisea ie ea i, încet-încet mergea pân acolo unde lucrau monahii. i aceasta pân în ultima lun a vie ii lui.

La gr din , la p s ri, la atelierul de fier rie, la buc t rie... Cobora în gr din i se f cea c sap în jurul vreunei legume:

- Ah, p rin ilor. Sfin iile Voastre lucra i i Dumnezeu v va r spl ti. Eu îns m nânc pâinea degeaba... Ah, Iacove netrebnicule!

Iar dac vedea pe vreun monah foarte obosit, îl lua deoparte, chipurile s -i spun ceva:

- Vino, dragul meu, s - i spun ceva.

îi spunea câteva lucruri i când vedea c s-a odihnit zicea:

- Eu fiule, sunt numai vorbe. Hai s te las, s nu te fac s - i pierzi vremea...

De la vreo fereastr sau vreun monah trec tor îl vedea pe stare c mergea mai departe la lucr tori. St tea pu in i-i binecuvânta f r ca s -l vad si î i continua drumul.

Câteodat cobora încet-încet la râul din partea nordic a M n stirii. i acolo era un râu, desigur mai mare,, cu mai mult p dure i ap . îns pe aici trece drumul spre M n stire si spre Drimona, satul din apropiere. Aici nu po i sim i des vâr ita singur tate ca sa te rogi.

Scoate diavoli i este oc rât de ei

Înc devreme, de atunci de când diavolii l-au b tut i l-au l sat în nesim ire a început s   i se dea i un alt har. S scoat diavolii din oameni. Metoda Satanei e veche. Chinuie te f r mil   i-l preface pe om în organul lui sinistru i orb. Mai ales între anii 1980-1990 adeseori aduceau demonizati în M n stire pentru ca p rintele Iacov s le citeasc exorcisme i s -i însemneze cu capul Cuviosului David.

Începând cu 13 septembrie 1987 un diavol îl chinuia pe Gheorghe -, un tân r de 22 de ani. în fiecare zi situa ia lui se înr ut ea, în octombrie mama i fratele lui l-au adus pe Gheorghe la M n stire. L-au implorat pe p rintele Iacov s se roage i s -i citeasc exorcisme. Aflându-se înaintea bisericii, diavolul din el se împotrivea înfrico tor, înjurând i vorbind murdar, dând din mâini i amenin ând. Intrând în biseric împotrivirea se f cu i mai aprig . P rintele Iacov a deschis cutia cu sfintele moa te, a scos capul Cuviosului i a început s citeasc exorcisme. Atunci s-a auzit un ip t venit de la mama copilului:

- Dumnezeul meu, ce v d ochiii mei! O, de s-ar face bine copilul meu!

Sfâr indu-se exorcismele Gheorghe s-a eliberat de diavol i s-a lini tit. Mama lui de îndat ce a ie it din biseric a explicat unui monah cum L-a v zut pe p rintele Iacov, atunci când scosese acel strig t.

L-a v zut tot timpul cât a citit exorcismele ridicat cam cu o jum tate de metru deasupra p mântului i c lcând pe un pitic negru, cu coarne i coad .

La M n stire aduceau demoniza i, dar aduceau i bolnavi psihici de diferite grade i feluri de schizofrenie. De multe ori este foarte, chiar nespus de greu s deosebeasc cineva când

anume nefericitul om sufer de schizofrenie i când este st pânit de diavol. P rintele Iacov avea harisma s disting i potrivit cu cazul ce-L avea, spunea:

- Acesta trebuie s mearg la medic.

- Acesta, fiul meu, are diavol (a adar are nevoie de exorcisme).

Mul i ascultau aceste exorcisme i unii au consemnat dialogurile dintre p rintele Iacov i diavoli. Diavolii vorbeau prin gura demonizatilor, care înjurau urât i adeseori, precum fac diavolii, ar tând c tiu lucruri pe care oamenii nu le tiau. Demonizata Panaghiota se lovea pe sine i nu voia s mearg la p rintele Iacov, pe care spunea c o s -I orbeasc în noaptea aceea ca s nu mai poat citi. Diminea a stare ul a întrebat-o de numele ei i ea a r spuns: Osman. Alt dat demonizat a r spuns c o cheam Veliar. Atunci stare ul îi spuse:

- Tu, Veliar i tat l t u sunte i ni te mincino i. i tat l t u este Beelzebul.

- Da, a a se nume te i m bate ca s fac r u; nu mai pot r bda - a adeverit aceea.

- Acum - porunci stare ul - vreau s pleci din Panaghiota.

- S plec - spuse Panaghiota - s plec bâtrânule ramolit?

- S te duci în mun i - continu stare ul. Atunci Panaghiota spuse cu tupeu i insisten :

- S nu m duc în mun i, s m duc în vreun om... Stare ul îi puse capul Cuviosului pe capul ei.

- Îmi rupi coarnele... Te r zboiesc de 65 de ani. Nu te pot arunca în nici un p cat ca s te duc în iad. V ruga i la acest B trân (la Cuviosul David), altfel v-a fi distrus.

Apoi diavolul a schimbat tactica i a strigat stare ului:

- E ti sfânt... Ave i un sfânt aici i nu v da i seama. Dar stare ul i-a închis gura imediat:

- Spui astea s m în eli, dar nu po i... Sunt p mânt i cenu ... Sunt un om smerit...

Diavolul tia bine acestea, dar a m rturisit cu r utate:

- Smerenia asta, m i încornoratule, m arde... pleac de aici...

În aceea i vreme, ni te p rin i i-au dus la M n stire pe fiica lor care nu voia s intre în Biseric . Atunci a ie it stare ul cu capul Cuviosului. Iar îndr cit a r bufnit:

- Taci, s nu te aud ramotitule. S piei (i se lovea înfrico tor fata). Sunt iitorul lumii (striga diavolul cu gura ei). in Atena în mâinile mele... Ceea ce am vrut am f cut... I-am tuns pe preo i... R zboiesc de mul i ani m n stirea, v p ze te marele (cuviosul David) aici în untru. Piu v pot împiedica. Iat picioarele tale! i-au putrezit picioarele (într-adev r venele picioarelor stare ului erau putrede i nu circula sângele prin ele). S-o mai încetezi, spune c e ti sfânt i te duc în iad.

Atunci interveni stare ul:

- Piu sunt sfânt, ci Domnul a spus “fi i sfin i“. Fac ce pot. Sunt un om de lut.

- Ce s -ti fac, apule de pop - spuse îndr cit cu o nou r bufnire -, ai smerenie si ai în untrul t u pe Hristos, altfel te-as fi distrus. Atâtea boli (am pus pe tine) i tu mai insi ti...

Un alt demonizat vestea cu fal :

- Am opt mii de vr jitori sub ascultarea mea. Stare ul l-a întrebat cum intr si el a r spuns c intr în oamenii “care nu au credin , ca un fum“.

Odat citea exorcisme unei demonizate adus la stare de so ul ei, care era poli ist. Se p rea c s-a lini tit i stare ul a întins mâna s-o salute. Atunci aceea a spus cu mânie:

- Diavolii apuc mâna preotului care liturghise te? Doi tineri au adus din Veria pe mama lor demonizat .

S-a întâmplat s fie în M n stire i Mitropolitul Samosului. La un moment dat când se p rea a fi lini tit spuse batjocoritor:

-Ramolite Iacove... P rinte Iacov e ti sfânt. Lumea te cinste te ca sfânt.

Atunci stare ul a spus cu vocea ridicat :

-Sunt om de lut i p c tos.

Dup pu in femeia se f cu agresiv i zgârie pe mul i pe fa . A încercat s fac la fel i stare ului, dar a oprit-o cu capul Cuviosului.

Un alt demonizat ce reac iona i tremura la rug ciunile stare ului, strig :

-Taci Iacove, taci ramolitule... ca un fum intru în om i ca un fum ies... M tem si m cutremur de Cruce... dac o fac (cre tinii) fug... Când plec harul lui Dumnezeu, intr m noi (diavolii).

În toate cazurile de demoniza i, f r excep ie, stare ul citea exorcismele având capul Cuviosului, în felul acesta se p zea i pe sine de lauda oamenilor. Nu puteau spune c însu i stare ul îi scoate pe diavoli, deoarece totdeauna îl punea înainte pe Cuviosul David ca s vâr itor.

Dramatic pentru to i cei de fat devenea situa ia atunci când demonizatii luau alte chipuri, înfrico a i i dezn d jdui i de rug ciunile p rintelui Iacov, luau deodat chip de câine s lbatec negru, de lup înfrico tor sau de pas re r pitoare. Alteori l trau sau urlau ca fiarele i r spândeau fric pe te tot.

Demonizatii care se eliberau de satana, cercetau adesea M n stirea ca mul umire i ca s se închine, numai c mul umirile nu sunt un lucru a a de simplu, într-o zi monahii s-au mirat când stare ul n-a luat bani pentru traista sa de la mama unui copil, pe care l-a slobozit de diavol. Diavolul s-a dus la bani, a observat stare ul.

- Eu am scos diavolul din copil i tu vrei s -l bagi în mine.

Aceast harism de a-l elibera pe om de diavol este o biruin foarte semnificativ . Ea constituie dovada v dit c st pânirea satanei în lume, în om i în natur este vremelnic i se poate desfiin a. i fiindc prin minunea Cuviosului ea se desfiin a în mod v dit - în cazul izgonirii diavolilor din oameni - însemna c într-adev r Cuviosul tr ie te împ r ia lui Dumnezeu i arat puterea acestei împ r ii în lume. A adar împ r ia lui Dumnezeu exist i se poate realiza zilnic, fie si în parte.

În fiecare clip venea moartea. "Cine e ti tu, bre analfabetule Iacove?"

Dup 1987, moartea îl a tepta în fiecare clip . Multiple boli de inim , tromboze i altele îl amenin au în fiecare zi. tia asta, dar nu le ceda deloc. Prioritatea o d dea rug ciunii i m rturisirii. A ajuns la punctul, chiar i în halul în care se afla, s nu doarm - atunci când voia s liturghiseasc . Priveghea rugându-se. De aceea în orele de diminea , dup rug ciunile îndelungate, nu voia s fie inut de vorb . Tr ia înc iin inima sa dulcea a experien elor nespuse.

Dar i când nu liturghisea de multe ori mergea la Biseric t cut, f r s vad si s ia aminte la cineva. St tea în strana st re easc din fa a icoanei Domnului i a Sfântului Ioan Botez torul. Mintea i inima sa erau în alt parte i vedeau altceva. Fa a îi era nemi cat . Radia o lumin mai intens decât cea obi nuit , în astfel de momente fa a lui te inea înlemnit, nu îndr zneai s -l deranjezi. Venea vremea i cânt cu vocea lui simpl i dumnezeiasc "Cuvine-se cu adev rat". i a a cum cânta, cu o astfel de expresie a fe ei sale, erai sigur c o vede pe Prea Sfânta n sc toare de Dumnezeu înaintea lui. Aceste lucruri dumnezeie ti le "suferise" i alt dat , în vremea slujbei de diminea î i l sa strana, se închina la Sfântul Ioan Botez torul i se ducea s stea cu evlavie lâng cutia cu capul Cuviosului David, f cea închin ciuni i se întorcea spre u cu respect, îl v zuse pe Cuviosul David viu, plecând i venind... i se dusese s -i fac închin ciune, îns , de cum termina, ca s nu fie surprin i fra ii de cele ce le face la cutia cu sfintele moa te, pleca nep s tor pref cându-se c ar c uta - chipurile - ceva în sertarele pangarului sau aprindea vreo lumânare. Dup

aceea se întorcea la stran , în anul 1990 spunea monahului I. despre aceste descoperiri ale sale din biseric :

- Dac a spune cele pe care le v d aici în untru i le aud de la Sfântul... ar trebui s se crie cârti întregi... Nu se pot scrie... Dac vi le a spune, a i fugi to i din Biseric .

Dup Sfânta Liturghie î i bea cafeluta, d dea binecuvântarea monahilor pentru ascult ri i se retr gea. De multe ori îl vedeau nelini tit. Se întreba cu voce tare sau întreba dac a venit cutare sau cutare. Fra ii se mirau, deoarece nu a teptau nici pe unul nici pe cel lalt. Ace tia îns veneau cu siguran , fie i cu întârziere, într-o zi, f r s -i telefoneze, a venit la m n stire domnul D. T., consilier la Curtea de Casa ie, întârzia. P rintele Iacov a mers în biseric i l-au auzind spunând:

-P rinte, du-te te rog, nu cumva s se fi întâmplat ceva i s aib nevoie de ajutor.

Într-adev r, pe drum au trecut printr-o mare primejdie, dar Sfântul David a preîntâmpinat r ul i oamenii au ajuns cu bine la m n stire.

Dup -amiaz , în acela i mod a a teptat pe p rintele A., care venea la M n stire s întrebe despre o oarecare problem . Stare ul a tepta Ia poarta M n stirii si ajungând p rintele A. i-a spus cum s procedeze, f r ca acela s -i spun ceva. Citea înc i gândurile cele mai intime i se întâmplase s spun multora:

- Asta pe care o ai în minte s-o faci.

- Aceea pe care o gânde ti s n-o faci.

i în untrul M n stirii, închis în s r c cioasa lui chiliut i neputând merge u or, tia ce se întâmpla i ce nu se întâmpla, într-o zi s-a întâmplat ceva i stare ul, sup -rându-se pu in, a spus:

- Dar eu ce fac aici în untru. P rinte? Pe toate le v d. Pe cei ce vin din curiozitate... telefoanele... ce spune i închin torilor... toate le v d din chilia mea.

i crizele cu în bu iri i n du eli continuau. Dar era hot rât pentru toate. Dac îl întrebai: “Ce face i, P rinte Stare ?“ -, totdeauna î i r spundea “bine“. Câteodat mai ad uga:

- Am desigur o strângere în piept i m cuprind sudorile...

Dar, nu-i nimic, unul de o boal , altul de alta, to i vom pleca din lumea aceasta vremelnic . i vom merge în ceruri înaintea Dreptului Judec tor. Lucrul cel mai r u pentru mine e c n-am f cut nimic pentru Domnul i ce r spuns voi da lui Dumnezeu...

Dar Dumnezeu avea alt p rere i o ar ta prin harisrnele pe care le d dea stare ului. Din când în când i bun mireasm ie ea în vremea spovedaniei. i sunt mul i cei care au tr it aceasta i o m rturisesc. De fiecare dat când vedea c îl viziteaz persoane distinse i cu nume mare, spunea monahilor:

- A i v zut, a i v zut cât lume adun Cuviosul David; cât îl cinste te lumea.

Iar înaintea celor cu renume începea s - i fac autocritica:

- ti i ce îmi spun, atunci când vad c vin i îngenunchiaz înaintea mea (pentru spovedanie): Cine e ti tu, bre analfabetule i neînsemnatule Iacove, c vin i îngenunchiaz înaintea ta atâtea persoane înalte, profesori universitari, consilieri la Curtea de Casa ie, func ionari la Curtea de Apel?

Înaintea clericilor, fii lui duhovnice ti, autocritica mergea mai departe i spunea despre sine:

- Ah, p c toase Iacove, e ti un netrebnic i lumea crede c e ti ceva...

Cât despre minunile vindec rilor, ele se înmul eau continuu.

Fotiniei, care suferea de mul i ani de o boal nevindecabil , la sfâr itul spovedaniei i-a spus:

- Nu te mâhni, Fotinia, pân mâine se va rezolva, într-adev r, diminea a nu mai exista nici o urm de boal , în

acela i fel s-a vindecat o preoteas tân r ce avea patru copii. Un copil de 13 ani avea cancer la limb . A f cut semnul crucii peste el i s-a f cut bine.

S-a rugat pentru multe perechi de tineri ce nu aveau copii i au dobândit copii, cu care mergeau apoi la M n stire s -i mul umeasc . Cerea îns   i de la cei interesa i rug ciune i nevoint duhovniceasc .

Unei tinere perechi din Halkida, înv   tori amândoi, le-a spus s posteasc , s se roage mult i în sâmbete, Sfânta Liturghie*... “ i ve i veni cu copila ul la m n stire“. i s-au dus cu copila ul.

Unei alte perechi, ce au cerut ajutorul stare ului, le-a spus:

- Termina i bisericu a ce a i început-o i ve i face copii.

- Adic s suporte toate cheltuielile Sfintelor Liturghii de la sfâr itul s pt mânii.

 i au dobândit i ace tia copii. Aceste semne dum-nezeie ti, precum i ajutorul minunat fa   de credincio ii îndurera i erau foarte multe i continue.

Adesea vedeai intrând în M n stire oameni plângând sau mergând în genunchi prin curte pân ce îl întâlneau pe p rintele Iacov. î i rev rsau recuno tin a lor. într-o zi intr cineva în m n stire în pijama. To i s-au mirat, dar omul era profund emo ionat. Pân s coboare p rintele Iacov i-a explicat lui G. D. situa ia lui. El avea o problem foarte serioas la picior. Trebuia s i-l taie, s i-l cure e i apoi s i-l lipeasc din nou. Bolnavul, a a cum era programat, s-a dus la spital ca s -i taie piciorul. Medicul responsabil a cerut s -l vad pentru ultima dat   i a r mas buimac. Nu- i credea ochilor. i-a revenit i s-a mâniat crezând c bolnavul s-a dus în alt parte i i-a f cut opera ia. A întrebat apoi imediat cu asprime dar i cu mirare, cine i-a f cut opera ia. Bolnavul i-a explicat c “nimeni“.

- N-am fost nic ieri, am venit s mi-o face i Dumnea voastr .

Medicul a examinat cu luare aminte i s-a încredin at nu numai c opera ia a fost f cut , dar t ietura i lipitura ar ta c s-a f cut de cel mai bun chirurg din lume, i i-a spus numele. Bolnavul, un om serios, s-a pierdut cu totul. Atunci medicul l-a întrebat:

- Înainte de a veni aici, ai fost pe la vreo m n stire?

- Da, a r spuns bolnavul.

- Atunci, a a cum e ti, ia un taxi i du-te la acea mân tire s mul ume ti.

Astfel omul a luat un taxi i, în pijama, a ajuns la M n stire s mul umeasc fericitului stare Iacov, care s-a rugat s se fac bine i f r opera ie.

Când stare ul nu se mai putea mi ca din pricina crizelor sau când lipsea, atunci P rintele Chirii citea rug ciuni la bolnavi i însemna cu capul Cuviosului David în chipul crucii. Astfel în 1987 s-a vindecat un ofi er ce avea cancer la pl mâni, caz ce nu se vindec , nici nu se opereaz . P rintele Chirii l-a însemnat cu capul Cuviosului David i ofi erul a sim it c ceva iese din el. Se i vindecase deja.

În vara anului 1988 a vizitat M n stirea mitropolitul de atunci al Calcedonului, Vartolomeu, acum patriarh ecumenic. Stare ul i-a d ruit o icoan , iar patriarhului Dimitrie i-a trimis o ramur de busuioc ca “s se roage pentru m n stirea noastr “.
Gata s spun tuturor un cuvânt bun.

"Elefterie nu va muri"!

La începutul anului 1989 s-a mâhnit mult datorit încerc rilor prin care treceau persoanele iubite de el. Au telefonat din Procopi. Abia se întorsese din America - unde se operase - p rintele Ioan, preotul Bisericii Cuviosului Ioan Rusul. Opera ia de inim a reu it în mod nea teptat. Cuviosul Ioan se afla acolo i supraveghea interven ia. Medicul titular m rturisea c o oarecare putere conducea mâna lui. în ciuda iernii i a s n t ii lui nenorocite a pornit s -l viziteze pe p rintele Ioan i ajungând la el i-a cerut iertare:

- Ierta i-m c v deranjez, dar n-am putut s nu vin la slujitorul dumnezeiescului Ioan.

Oamenii au avut impresia c a intrat în casa lor un înger, f r greutate, f r volum. Avea numai chip i lumin pa nic . Voia s vad de unde-i scosese vinele i s-a plecat - a c zut la podea - i a cuprins picioarele preotului, care a r mas ocat de mi carea i de insisten a stare ului. Fericitul stare era aproape de moarte, dar cinstea pe preo i mai mult decât îi cinstea atunci când era copil, pe când credea c nu au trupuri i nevoi materiale.

Dup 15 zile din Halkida au venit ve ti rele. La începutul lui februarie lui Elefterie M. i s-a manifestat o boal de sânge înfrico toare, care a progresat în leucemie i septicemie. Medicii erau dezn d jdui i pentru starea lui Elefterie, teolog i cânt re , fiu duhovnicesc foarte iubit al stare ului. Prietenii lui au alergat la m n stire i au spus opinia medicilor: "Elefterie va muri. P rinte". I-a l sat pe to i i s-a dus la Biseric . A citit paraclisul, s-a rugat mult i s-a întors c tre prietenii lui Elefterie:

- Elefterie nu va muri, va tr i i peste dou luni i jum tate va veni s cânte la m n stire.

Într-adev r a a s-a i f cut cu ajutorul terapiei ce i s-a aplicat. Dar chinurile lui Elefterie nu s-au terminat. Medicii au indicat ca ultim n dejde transplantarea m duvei spin rii i aceasta la un centru special din Paris, înainte de a pleca la Paris, dup Pastile anului 1990. Elefterie s-a dus la stare , c ruia, în chilia sa, i-a explicat situa ia. Un val de mâhnire a c zut pe fata stare ului care i-a spus s rmanului Elefterie s stea. Iar stare ul a c zut în genunchi i s-a rugat mult vreme înaintea Mântuitorului r stignit. Ce I-a spus n-a auzit, nici n-a în eles Elefterie. Dup un timp stare ul s-a ridicat u urat i a spus cu siguran :

- Fiul meu Elefterie, nu se va face transplant.

 i a repetat aceasta de trei ori cu t rie. Elefterie îns i-a explicat c toate sunt preg tite, i donatorul a teapt ...

- Piu, fiul meu. i-a fi putut spune s nu mergi deloc (la Paris). Dar du-te, pentru c   i medicii sunt oamenii lui Dumnezeu! îns transplantul nu se va face.

La Paris au f cut consulta ii noi i au constatat c pricinile nu mai sunt valabile i toate cele de mai înainte s-au schimbat. A adar nu mai era nevoie de transplant.

Priveli tea raiului

"Nu-i lipseau stare ului nici altfel de daruri. Avea o mic pregustare a raiului prin privirea frumuse ilor naturale i desf t rii l untrice. Lucrul acesta s-a f cut pentru prima dat , se pare, în 1989. îl chinuia gândul i a cerut de la Dumnezeu s în eleag semnifica ia cuvântului Domnului: "în casa Tat lui Meu multe loca uri sunt". Dumnezeu i-a r spuns i înl untrul chiliei sale, stând în genunchi cu picioarele încruci ate, la fel i cu mâinile i-a povestit cu nespus veselie i pe scurt lui D. T.:

- Ieri, iubitul meu Dimitrie, m-am v zut c sunt în ceruri într-o gr din frumoas , unde erau violete de multe culori i diferite alte flori. M aflam acolo, dar nu c lcam pe p mânt, ci st team în aer. Era acolo i un alt monah, cu ras , care îmi ar ta ni te c su e frumoase i îmi spunea: "înainteaz , Iacove". Dar cum s înaintez, c ci nu era drum i a fi c lcat i stricat florile. Dar un altul, de asemena purtând ras , mi-a spus: 'Tiu te teme, florile acestea nu se stric , înainteaz !" Am înaintat i florile nu s-au stricat.

Glasul s u, spunea D. T. era schimbat, fata lui era numai pace i slavoslovie având acel surâs lin de neuitat.

I-au fost h r zite multe experien e de acest fel, cu cât se apropia mai mult de sfâr itul vie ii lui vremelnice. i cugetând la ele nesocotea orice desf tare lumeasc ... chiar i pe cea mai fireasc , sau pe cea mai neprimej-dioas . Din recuno tin , L. i-a dus i i-a pus înaintea icoanei Domnului r stignit un covora , c ci dup atâtea ore zilnice de rug ciune f cut în genunchi mai c se t v lea pe jos din pricina durerii de genunchi. Dar de îndat ce a v zut covora ul s-a sup rat i l-a scos afar : - Eu sunt c lug r! Iacov 40 de ani... i acum s pun covor?

“Vei deveni Patriarh...“

Dispre uia orice aducea desf tare sensibil i material . Se nevoia i c uta numai desf tarea duhovniceasc . i i-o d dea Dumnezeu în timpul nop ilor prin experien e sfinte, dar i prin închin tori. Unul dintre ace tia a fost i mitropolitul Calcedonului, Bartolomeu, al Patriarhiei ecumenice. La 2 octombrie 1989 a liturghisit în M n stire. Stare ul s-a bucurat în mod special i i-a “proorocit“ cu siguran înc de atunci, când patriarhul Dimitrie nu avea vreo problem deosebit de s n tate:

- Prea Sfin ia Voastr ve i deveni Patriarh! Ve i p stori Biserica lui Hristos i v doresc ca s cerceta i M n stirea Cuviosului David i ca Patriarh.

Peste doi ani s-a ivit problema alegerii noului patriarh. Smeritul Dimitrie adormise, în octombrie 1991 stare ul l-a întrebat pe p rintele P. i a aflat c multe din cele referitoare la alegere depind de faptul dac guvernul turc va terge numele mitropolitilor sinodali din catalogul candida ilor. Atunci a coborât în Biseric   i s-a rugat Cuviosului David. A ie it i a spus p rintelui P.:

- Eu, p rintele meu, am f cut rug ciune c tre Cuviosul David i i-am spus: “Tu, Sfinte David, m-ai ascultat în toate cele ce ti-am cerut. Nu tiu ce vei face, dar du-te în Turcia i încurc -i pe turci i hârtiile lor. i îngrije te-te ca p rintele Bartolomeu s ias patriarh“.

Mai târziu, când l-au în tiin at c Bartolomeu a fost ales patriarh str lucea de bucurie, s-a ridicat în picioare, i-a f cut Cruce i a spus de trei ori: “Slav   ie, Dumnezeule!“

Fiind tân r, în 1961 a pr znuit canonizarea Sfântului Hectarie. i de atunci Sfântul întotdeauna îl mângâia pe p rintele

Iacov, în multe feluri. A f cut-o i la pomenirea lui, la 9 noiembrie 1989, atunci când stare ul liturghisea în paraclisului Sfântului Hectarie din m n stire, în diminea a aceea, pân s spun "Binecuvântat este împ r ia, a Tat lui i a Fiului a Sfântului Duh" st tea în genunchi înaintea icoanei lui Hristos. A început i a terminat Sfânta Liturghie. Dar i pentru el însu i i pentru pu inii ce erau în biseric Liturghia a fost deosebit . To i au tr it o participare str lucit , urm rind pe stare cum liturghise te. i el însu i a dat explica ia:

- Spre sfâr itul Doxologiei, fiilor (în timp ce era înc în genunchi înaintea lui Hristos), l-am v zut, ierta i-m , pe Sfântul Hectarie. Era vesel i a cântat i acela împreun cu noi "Sfinte Dumnezeule....": dup aceea, v da i seama cum am eu continuat Liturghia...!

Într-un chip asem n tor îl vedea în Biseric i pe Cuviosul David. într-o duminic , în timp ce îi cânta troparul, îl vede în chip de c lug r binecuvântând de lâng icoana Domnului r stignit. Stare ul vedea foarte adesea sfin i i î i d dea impresia c faptul acesta constituia hrana lui. Tr ia numai pentru asta. Astfel se explic de ce neglija atât de mult hrana material , care îi era pu in i se împu ina din ce în ce mai mult. Tr ia ca un înger. i s-a întâmplat ca, de multe ori, unii s îl vad pe stare ca sfânt sau înger, mai obi nuit în al doilea chip. Voi cita un caz caracteristic.

În ajunul riasterii Domnului tân rul monah E. se afla afar , lâng buc t rie. Aruncând o privire în cealalt parte, spre chilia stare ului i a p rintelui Chirii, stare ul actual, l-a v zut pe stare c merge spre bisericu a Sfântului Haralambie. Acolo s-a oprit - spune el. S-a întors spre u a bisericu ei si spre curte. Deodat a str lucit, s-a transformat în înger i s-a f cut cu totul lumin i slav minunat . Peste pu in timp stare ul cobora sc rile ca un om normal.

Mucenicie trupeasc , dar i stihuri

Anii 1989 i 1990 au trecut mucenice te. Crizele care le suferea se înmul eau. A merge la trei luni odat la Atena la spital era chinuitor pentru el. Acolo îl cercetau mul i. Se obosea nespus de mult, dar nu-i respingea pe oameni. Primea pe mul i stând în pat, le asculta durerea, se ruga s se vindece i d dea i bani atunci când era nevoie. Sub pern într-un plic erau bani, pe care îi l sau vizitatorii. Acolo l-a spital mergeau s -i mul u-measc oameni care s-au vindecat prin rug ciunea lui sau care au trecut peste diferite greut i. To i voiau s -i cear ceva sau s -i mul umeasc într-un oarecare fel.

Medicii nu tiu ce s fac , în ce fel s procedeze. Vedeau c în organismul lui nimic nu func ioneaz cum trebuie. i cu toate acestea stare ul tr ia. i înc tr ia la munte, unde era z pad , gheat   i umiditate. Medicul Kremastinos D. a fost nevoit s spun c “Bunul Dumnezeu îl tine pe stare în viat “. i nu era numai inima, în picioarele lui învine ite i negre nu se f cea circula ia sângelui. Le âra i le mi ca ca pe ni te corpuri str ine.

A început i anul 1990. El a început cu o minune: t -m duirea lui Costache Papapolihronie. Acesta este nepotul p rintelui Hrisostom (din Sparta) pe care stare ul îl iubea foarte mult. în ajunul Anului Nou micu ul Costache a prezentat o urticare cu sânge, o boal înfrico toare, de care scap unul la zece mii. P rin ii lui au f cut Anul Nou cu plânset i bocet. A a i-a aflat p rintele Hrisostom, care a alergat la stare plângând. Acela, la rândul lui, a alergat la Cuviosul David i i-a spus:

- B trâne, coboar acum, ia-l i pe Sfântul Ioan i duce i-v la nepo elul p rintelui Hrisostom.

Când au f cut a treia consulta ie medicii au fost teribil de oca i. Costache era vindecat cu des vâr ire.

P rintele Hrisostom îi era foarte iubit, de aceea s-a ivit atunci prilejul ca stare ul s - i exprime talentul s u de o sensibilitate nea teptat . Faptul c laconicul cuvânt scris al stare ului, a a cum îl cuno team din multe scrisori pe care le-a scris, avea frumuse e, îl tim. Faptul c frumuse ea aceasta dep e te foarte mult cuno tiintele colii primare, este iar i clar. Dar a scrie stihuri i la subiect presupune un talent care în alte condi ii ar fi putut spori spre un alt fenomen, mult mai important. Astfel, atunci când p rintele Hrisostom a plecat mâhnit de la M n stire, stare ul i-a scris ni te stihuri spre mângâiere. Unele noi, altele preschimbate dup cele pe care le-au înv at p rin ii lui în îndep rtatul Libisi i pe care le rosteau la Farakla ca s mai uite de necazuri.
Iat trei dintre acestea:

A plecat Hrisostomelul meu
Acolo-n munte, în dep rtare.
i i-am rugat pe arbori s -i tin umbr
C ci dânsul este
Anafor sfânt pe disc de argint.

Copacii to i, copaci r mân i toate apele, ape sunt. Dar de la om la om Deosebirile sunt mari.

Chinurile mele sunt multe Precum z pada de pe Pilios; Pân s se topeasc cea de dedesubt O alt nou se depune.
Am c utat acelea i stihuri sau întru câtva asem n toare in dialectul libisian, a a cum le-a adunat i publicat M. Delisavas (Folclor din Makri i Libisiul Likiei din Asia Mic , Atena, 1988), Fi-am aflat vreo leg tur tematic direct . Aceasta înseamn c stare ul alc tuia stihuri, dac voia, cu oarecare u urin . Desigur peisajul pitoresc al

muntelui Pilios stare ul nu poate s i-l fi amintit, poate, dintr-un oarecare alt stih, pe care cândva l-ar fi auzit de la p rin ii lui.

Lua aminte mult la mâhnirea oamenilor care îl vizitau. tia bine c ea constituie boala cea dureroas a lumii. i asta i-a spus-o însu i Cuviosul David într-o zi, pe când l-a v zut ie ind din icoana lui:

- Ast zi cea mai mare boal este mâhnirea.

Când îl vedeai pe stare vesel, în ciuda bolilor lui înfrico toare i incurabile, atunci în elegeai c a biruit lumea i mâhnirea ei. De altfel aceasta o spunea adesea, f r s-o explice teologic:

- Mie, inima îmi este gr din .

Cum îi era gr din cu atâtea chinuri o tia numai el, Cuviosul David i Dumnezeu. Ajunsese la o astfel de m sur a nep timirii duhovnice ti, încât se mâhnea pentru durerea celorlal i i nu-i mai p sa de durerea sa. Este caracteristic faptul c îl auzeau în vreme de iarn grea, când el însu i suferea mult, vorbind cu o p s ric :

- Cât de mult mi-e mila de tine, c ti-e frig! Eu port ciorapi, am acoper mânt si c ldur . Ah, de-as fi putut s v adun pe toate într-o camer , s v dau de mâncare i s v înc lzesc... Dar, vede i, v teme i de mine...

Dup aceea a v zut cum p s ric   i-a b gat capul sub arip   i a continuat:

- Dumnezeu s-a îngrijit i de voi... V-a dat aripi...

Aproape z vorât, dar cu mult har dumnezeiesc?

Pe m sur ce anul 1990 trecea pe atât se m reau i greut ile. Fie i numai putin mi care îi pricinuia probleme înfrico toare. Sufoc rile, insuficientele respiratorii, n du elile... erau f r sfâr it. Ie ea din chilie din ce în ce mai pu in i cel mai r u lucru pentru nevoitor, care alt dat nu se culca nici 2 ore în 24, era c acum trebuia, de nevoie, s doarm . Desigur, nu înceta s spun rug ciunea lui Iisus, dar se sim ea foarte r u. De *aceea,* de cum î i revenea, se ridica, î i punea epitra-hilul, îngenunchia i începea paraclisele i celelalte rug ciuni. Rug ciunea îi era simpl . inea metania în mâna stâng , pleca pu in capul spre dreapta, î i alipea adeseori cotul drept de dulapul de lemn si ore întregi spunea: “Doamne, lisuse Hristoase, miluie te-m pe mine, p c tosul“ Monahul care îl slujea îl auzea spunând cu sete rug ciunea. Uneori îi auzea rug ciunea cum iese cu mare silire, ca si cum se dezlipea toat fiin a lui. Alt dat , deschizând cu grij u a, îl vedea cum rug ciunea îi ie ea pa nic, u or, odihnitor, ca i cum s-ar desf ta de cuvinte. Atunci îl vedea schimbat. Ochii, fruntea... aveau senin tate, bucurie... i barba sa bogat i alb îi str lucea... Monahul st tea i îl privea cu sfial , îns stare ul îl sim ea i-i spunea:

- Fiu m urm ri, fiule! Am f cut i eu o simpl cerere! Monahul îns revenea silit de situa ii. Telefonic sau veni i din dep rtare mul i îi cereau s se roage pentru ei stare ului, c ruia monahul îi explica pe scurt cazul bolnavului de cancer, al celui ce nu avea copii, al bolnavului psihic, al celui grav bolnav sau al dezn d jduitului... Atunci stare ul î i ridica mâinile în sus:

- Pomene te, Doamne, pe robul t u, care sufer de boala cea rea în Londra... Tu tii cum îl cheam .

Monahul r mânea uimit de modul acesta de rug ciune i într-o zi l-a întrebat cu curaj:

- Dar bine, P rinte, a a te rogi?

- Fiule, Dumnezeu nu vrea flec reli, ci vrea inim curat i simplitate.

De altfel, cererile deveniser atât de multe, încât nu mai prididea, oricât ar fi dorit, s d ruiasc timp suficient fiec rui caz. Se afl la strâmtorare cu scrisorile ce i se adresau cerându-i-se rug ciunea pentru mii de subiecte i boli. R spundea în scurt la multe i se ruga. Dar altele r mâneau. Pe acestea le lua, le ducea la Cuviosul David i îi cerea s -i fie mil i s alerge la diferitele nevoi ale oamenilor.

- Vezi, P rinte, cele pe care le cer oamenii! tii i numele lor, le am aici... îngrije te-te s aranjezi toate problemele...

A început s vad oameni mai pu ini i pentru mai pu in timp. Ei insistau, dar era cu neputin , închin torii ce plecau din M n stire reu ind s -l vad pe stare sim eau c pleac dintr-un fel de rai. Atât de mult încuraja prezen a - fie i scurt - a stare ului i atât de mult conta lipsa lui.

Inunda ie de bun mireasm vreme de trei zile

Tânărul monah N. tr ise sub obl duirea stare ului. To i monahii trebuie s aib încredere des vâr it în stare ul lor i d ruire. i cu adev rat aveau. Pu in mângâiere înt re te totdeauna si lucrul cel mai des vâr it. Dar iat c Monahul N. a reu it s o aib aproape ca pe o furtun timp de trei zile neîntrerupte.

Era într-o duminic dup -amiaz , pe 17 iunie 1990 i trebuia s aranjeze magazia de alimente. Pe când lucra acolo, stare ul a intrat pe nea teptate. P rintele N. i-a f cut metanie i a luat binecuvântare de la el. Dar în aceea i clip în toat magazia s-a f cut sim it o mireasm nespus . Monahul, uimit, se întoarse s cerceteze... dar stare ul deja disp ruse. Era pentru prima dat când monahul tr ia o astfel de stare i mintea i s-a umplut de semne de întrebare.

În seara aceleia i zile, la mas , fiind prezen i numai p rin ii, a mers si stare ul. La un moment dat monahul n. a fost inundat de o bun mireasm , care persista i se înt rea. Atunci a întrebat deodat :

- P rin ilor, sim i i cumva o bun mireasm ?

To i l-au privit cu uimire i i-au spus “nu“. Atunci, ca din întâplare, i-a aruncat o privire întreb toare stare ului pe care l-a văzut coborându-şi privirea ca un vinovat.

Ziua urm toare, adic luni, au citit - precum f ceau de obicei - pavecerni a în chilia stare ului. La sfâr it, s-a plecat i p rintele n. ca sâ-i s rute mâna stare ului. Dar din mâna stare ului a ie it iar i o mireasm puternic . I-a întrebat pe ceilal i dac simt si ei a a ceva i i-au spus c “nu“.

La aceast a treia izvorâre de mireasm monahul n. s-a înfrico at, ca nu cumva s fie lucrarea satanei. Se gândea s -l întrebe în acest sens pe ^taret, dar nu tia cum s-o fac . în cealalt

zi, mar i, a cerut stare ului s -i spele o mic bucat de mu ama, pe care stare ul î i punea picioarele sale învine ite pentru frectie sau pentru ca s i le examineze medicul. Mu amaua era curat i stare ul n-a voit. Dar monahul n. insist i stare ul ced . Monahul o lu i se duse la ci mea ca s o spele. Mergând cugeta cu umilin c pe acea mu ama au stat "picioarele cele îndurerate i chinuite ale stare ului meu celui sfânt". n-a apucat s - i termine gândul si s ajung la ci mea, c iar i a izvorât o mireasm puternic . i venea în fat ca un vânt puternic de iarn , care îns nu era rece. S-a umilit mult, a fost r scolit, aproape c plângea. S-a întors la chilia stare ului i i-a explicat ce a sim it trei zile la rând:

- Este de la Dumnezeu, P rinte Stare ?... P rinte Stare , e ti sfânt!...

N-a terminat, deoarece l-a oprit stare ul i i-a spus cu mult seriozitate, plecându-si privirea în jos:

- Fiul meu, noi s ne facem Cruce... i ce va spune Dumnezeu, fiul meu.

Vedenia de la praznicul Schimb rii la Fat

Lunile iunie i iulie s-au scurs cu obi nuitele chinuri. Monahii S. i I. au devenit p zitorii cei aspri ai stare ului pe care îl luau din mijlocul lumii, care îl înconjura de cum îl vedea. Luna lui august a venit cu bucuria marii s rb tori a Schimb rii la Fat . în M n stire cu acest prilej se face pr znuire mare. Vine i lume mult , mai mult decât la 1 noiembrie, la pomenirea Cuviosului David. Când stare ul vedea mult lume în M n stire se bucura nespus de mult. Se bucura când vedea lumea închinându-se Domnului i cinstind pe Sfântul.

Începând de la amiaza zilei de 5 august venea mult lume. Dup amiaz i mai mult . A ie it din chilie i a stat o clip la poart privind lumea. S-a umplut curtea, s-au umplut i balcoanele. S-au umplut i acela se bucura. i deodat a început s se roage:

- Sfinte David, vino i binecuvânteaz !

Peste pu in a coborât încet-încet la vecernie, care se s vâr ea în chip s rb toresc. Au f cut litanie, s-au întors i s-au oprit înaintea bisericii pentru rug ciune i litie. Acolo îns , în timp ce se s vâr ea rug ciunea i litia, stare ul î i avea ochii a inti i în partea cealalt , spre gard. St tea atras de ceva i fa a lui avea o luminozitate ciudat .

S-a terminat litia i au intrat din nou în altar. Stare ul era atât de inundat de bucurie încât nu s-a putut ab ine s nu spun unui diacon:

- P rinte, Cuviosul David este viu i este prezent binecuvântând mul imile, îmi vine s iau microfonul i s strig, ca s aud lumea. Dar... smerenia. S nu vorbesc...

Dar a sim it îndat înl untrul lui un val mai mare de entuziasm sfânt i s-a pierdut...

- Pentru c de voi vorbi, îi voi pune jos pe predicatorii i teologii ce sunt afar , eu, Iacov cel analfabet.

S-a gr bit îns s preîntâmpine ispita smintelii pentru tân rul diacon ad ugând:

- Acestea nu le spun din egoism i din arogan . Ci le spun din râvn , pentru c îl tr iesc pe Cuviosul David în mine însumi. i când îl chem, vine. C ci, v zând dup -amiaz mul imile îndreptându-se spre M n stire am spus: “Vino, sfinte al meu David i binecuvânteaz !“.

A spus “vino“ i Sfântul s-a gr bit s vin . Ce lucru mai mare s cear nevoitorul nostru? i ce alt lucru mai important s mai a tepte ca s se bucure în via a aceasta trec toare? Pentru c , a a cum ne spunea totdeauna, ca s nu ne împu in m cu sufletul din pricina chinurilor:

- Aici suntem ca s ne trecem zilele noastre. i vor trece..

"Sfinte al meu David... vreau s -mi iei sufletul i s -l duci la Hristos".

A trecut i vara cu toate chinurile. Toamna i-a pricinuit probleme de netrecut. Dumnezeu i Sfin ii nu-i luau chinurile, îi d dea numai r bdare care era, negre it ca a iui Iov. Poate v zând cineva aceste iucruri legate de persoana fericitului stare Iacov poate fi cuprins de un sentiment de ironie. Fericitul stare vede pe Sfin i cum îi ajut pe ceilal i oameni, roag el însu i pe Sfin i pentru ceilal i i mul i se vindec sau î i rezolv problemele lor. Dar el însu i nu sc pa de bolile înfrico toare i peste pu ine zile îl vor apuca crizele mor ii i-l vor aduce, într-un hal de nedescris, la spital i chiar la urgen . Oare aceasta este ironie?

Nu, cu des vâr ire nu. Dumnezeu nu vindec pe to i aceia care I se roag singuri sau prin sfin i. Vindec pu ini, atât numai cât s sl veasc numele Lui i s se înt reasc oamenii în credin .

i dac nu se vindec to i, îns se mângâie to i, a a c to i î i rezolv problemele lor. Domnul astfel a înv at i a a a f cut, a a au propov duit Apostolii dup aceea, a a au teologhisit i Sfin ii P rin i mai pe urm , încât prin cele spuse i tâlcuite s ne putem rezolva problema de temelie.

i ea este c aici suntem trec tori, c bolile i greut ile vie ii lucreaz ca încercare, ca pedagogie a dragostei dumnezeie ti, care ne va pov ui c tre împ r ia lui Dumnezeu. Fiindc omul a c zut din raiul în care îl pusese Dumnezeu este firesc ca el, mai mult sau mai pu in, s se chinuiasc în via . A adar el trebuie s rabde cu bun n dejde via a i chinurile ei, preg tindu-se în Biseric pentru raiul cel ce mai înainte i-a fost preg tit.

A a a f cut i fericitul P rinte Iacov. Nu s-a t m duit, dar problema sa i-a rezolvat-o în Biseric   i prin Sfin ii ei, i de aceea nu se nelini tea orice i s-ar fi întâmplat.

Iar aceasta s-a v zut în toat via a lui chinuit , dar cuvioas . Dar mai curat au v zut-o în noaptea critic de 23 septembrie. A fost cuprins de o criz înfrico toare. B t i neregulate ale inimii. O strângere insuportabil în piept. Apoi respira ia i-a devenit foarte cjrea. Chin descurajator. De pe la ceasurile 10-11 din noapte i-a sim it pl mânii închi i. P rin ii M n stirii nu-l puteau ajuta. Se pierduser . Au alergat la bisericu a Sfântului Haralambie i au f cut Paraclisul. Au telefonat medicului Haralambie Kotta. îns r ul înainta neoprit. Peste pu in stare ul a amor it i imediat a început sfâr itul de moarte. A mai putut îns spune:

- În noaptea aceasta voi muri. Aduce i-mi Sfântul Cap ca s -l pun aici pe inim , pe piept... Fiu pot respira... Este ultima mea noapte...

Teodor i-a pus capul Cuviosului pe piept i stare ul a rostit cu greutate i întreruperi:

- Sfinte al meu David, eu de 40 de ani te slujesc în m n stire... Am venit la 30 de ani si am ajuns la 70 în M n stirea ta... Tu ti, Sfinte al meu David, cât te-am iubit... Orice am p it, boli... le-am suferit pentru dragostea ta... Sfinte al meu, ajut -m ! Dar dac a venit ceasul meu ca s plec... ei, am tr it 70 de ani pe p mânt... Dac mi-a venit ceasul vreau numai s -mi iei sufletul i s -I duci la Hristos, la care ai îndr zneal ! S te înf i ezi la tronul lui Dumnezeu i s -l spui:

- Vreau ca pe acest Iacov, pe acest p c tos, s -I ier i deoarece a stat 40 de ani în m n stire. Sunt i eu om... Oare am tiut carte?... Am fost vreun ritor? Cum m-ai luminat a a am f cut...   (Acestea le povestea i dup ce s-a f cut bine) Cuviosul David l-a înt rit pe Iacov, slujitorul s u. Cam într-un sfert de or   i-a revenit cumva. La unu dup -amiaz a ajuns i

medicul. Diminea a l-au luat pe stare i l-au dus la Spitalul de stat din Atena. L-au dus la urgen . Au f cut sfor ri supraomene ti. Trebuia s se regleze aparatul de la inim , s le controleze pe toate, îns toate se aflau într-o stare îngrozitoare. A stat acele 15 zile în timpul c rora a p it i altele: infarct i imediat edem pulmonar. Dar supravie uirea lui era minunea minunilor.

- i, o minune! - spunea - m-am f cut bine i am venit, î i mul umesc Sfinte... numai s -mi ier i p catele mele. Iar eu voi trece zilele mele în rug ciune i înfrâ- nare. Minunile Cuviosului David sunt foarte multe. Se pot scrie multe c r i, nu ajunge nici hârtie, nici cerneal . Sfântul este un mare f c tor de minuni i viu.

L-au l sat pe stare la urgen i în urm toarele zile, ca s -I protejeze de multele vizite. Dar a noua zi noaptea a trebuit s elibereze rezerva cu un pat de la urgen , deoarece îi trebuia lui Andrei Papandreu, eful partidului PASOK. Cineva i-a spus lui i so iei lui: “Te vei face bine, pentru c pe acest pat a stat un om sfânt“. So ia lui A. Papandreu a cerut s -l vad pe acest “om sfânt“. L-a aflat în camera de al turi i i-a cerut ajutor. Fericitul stare a primit cu pl cere s binecuvânteze i s însemneze cu semnul crucii pe bolnavul oficial. L-a dus cu c ruciorul pân Ia rezerva bolnavului, în untru erau doi gardieni, pe perete erau dou icoane, a Mântuitorului i a Maicii Domnului. Bolnavul era cu pansamente pe trup, cu masca de oxigen pe gur ca s respire. Stare ul intrând încet i binecuvântând a zis:

- Fiul meu, v p zesc bine... So ia a crezut c prezen a celor doi gardieni a deranjat pe stare i le-a f cut imediat semn s plece, dar stare ui a apucat înainte:

- Fiic , pe cine alungi? Dumneavoastr ave i pe Hristos i pe Maica Domnului care v p zesc.

S-a apropiat de bolnav, l-a însemnat cu semnul crucii i i-a spus:

- Domnul meu Andrei, te vei face bine. Nu te teme, te vei face bine. i eu am fost pe acest pat al durerii, în trei zile te vei face bine i te vei duce la casa ta. Te vei face bineî S faci bine acolo unde e ti.

Bolnavul a încercat s se mi te i s - i scoat masca de oxigen. L-au ajutat. A s rutat mâna stare ului, a optit “mul umesc“ i o lacrim i s-a rostogolit din ochi. Plecând, Stare ul l-a asigurat:

- Voi face paraclis la Sfântul David c ruia îi slujesc ca s te fac bine în trei zile, a a cum i-am spus.

Dup patru zile A. Papandreu a ie it din spital i s-a dus acas .

A ie it i stare ul din spital i a stat pu ine zile în casa lui Teodor i M riei Mikeli, la M ria, fiica Anastasiei, sora stare ului. La fel ca si la spital, a a nici aici nu l-au l sat în pace. Unul ca s -i cear un sfat, altul s -i cear s -i citeasc o rug ciune, iar altul numai s -l vad .

Pe la mijlocul lui octombrie Teodor l-a luat cu ma ina i mergând încet l-a dus la M n stire, la raiul lui. Sim ea atâta bucurie i pl cere c se întorcea la m n stire, încât glumea, cânta i spunea chiar i stihuri, ca s -l distreze pe ofer. Astfel, de cum au coborât în fermec toarea vale a râului Kirea, pu in mai înainte de satul Procopi a rostit cântând stihurile:

Râul Mantudios
Plou , nu plou , el curge.

Greu, dar foarte bucuros, a pr znuit pomenirea Cuviosului David la 1 noiembrie. i în aceea i zi a f cut o minune. Dimitrie lanacos suferea de trangulare de valvul i în aceea zi a cerut binecuvântarea stare ului. Stare ul a pus capul Cuviosului David pe inima lui Dimitrie i i-a prezis:

- Domnul meu Dimitrie, medicii î i vor spune s faci opera ie. Nu te nelini ti, toate vor merge bine. i eu, cum m vezi, am f cut multe opera ii.

Într-adev r, trebuia s fac opera ie. Deoarece cazul era complicat, opera ia s-a f cut la Londra i a reu it, îns au ap rut dureri i temperatur ridicat timp de trei zile. Atunci femeia lui l-a rugat cu c ldur pe Cuviosul David i în timpul nop ilor l-a v zut pe stare cu capul Cuviosului sfânt lâng patul so ului ei. Diminea a bolnavul era cu des vâr ire bine. Atunci când s-au întors în Grecia s-au dus s mul umeasc Cuviosului David, iar stare ul mai înainte ca aceia s -i spun ceva, i-a heretisit astfel:

- Vezi, domnul meu Dimitrie, Cuviosul David nu v-a l sat. A mers i la Londra i în untrul s lii de opera ie a intrat i la patul t u a venit...

Înainte de a se termina luna noiembrie, a vindecat i pe Penele Soura, care f cuse opera ie la rinichi si acum îi ie ise un mare abces în untrul abdomenului. Stare ul i-a citit o rug ciune, l-a însemnat cruci cu Capul Cuviosului, l-a uns cu bumbac înmuiat în candela de la Cuviosul Ioan Rusul i i-a spus:

- Harul lui Dumnezeu i al Sfin ilor s te ajute.

Abcesul, cu des vâr ire în mod inexplicabil pentru medici a ie it în afar i s-a cur at, în ciuda insisten elor medicilor, Soura nu a mai f cut alt opera ie... Cu rug ciunile stare ului s-a f cut bine cu des vâr ire.

În noiembrie 1990 a împlinit 70 de ani. Trupe te era o ruin , nimic nu-i sta drept, numai oasele îi st teau drept i-i ie eau afar la umeri l sând impresia c rasa lui cea u oar i neîncre it este ag at în dou oase. Ceea ce r m sese neschimbat de chinuri era numai fa a lui. A r mas curat , luminat ca i cum ar fi fost imaterial . Ea exprima o bun tate covâr itoare i o pudoare copil reasc . i mai ales un zâmbet re inut, care era îngeresc i nevinovat... Era destul numai s iei aminte la ea... i ai fi dat mult ca s te învrednice ti de zâmbetul îngeresc al acelei fe e luminate.

Cu toate acestea nici zâmbetul nu era întâmpl tor, nici inten ia vizitatorului inexplicabil . Pentru c zâmbetul acesta

constituia o splendoare. O iradiere a izvorului fierbinte. Inima i mintea fericitului stare erau inundate de dragoste pentru Hristos i de bucuria pe care o d Hristos. Iat deci, cei care fie i pu in se pricepeau în cele duhovnice ti, nu se saturau de vederea fericitului nevoitor, nu voiau s scape din ochiii lor sfin ita lui fa .

Sfâr itul era aproape...
dar "nu-mi strica i nevointa".

Iarna anului 1990/1991 a trecut în chip martiric. Suferea îngrozitor acolo în mun i, datorit frigului i umezelii. Ie ea i mai pu in din chilie. Rar putea coborî la Trapez . Iar atunci când ie ea, trebuia s se întoarc repede, deoarece nici picioarele nu-l ineau, i nici inima nu-i îng duia. Foarte adesea îl înnecau stângeri în piept. Avea crize i ziua, nu numai noaptea. Cu ajutorul lui Dumnezeu treceau, dar din ce în ce mai greu. i foarte des trebuia s - i ia medicamentele... Dar medicamentele aveau nevoie de hran , i înc bun , ca s nu vat me stomacul. La asta stare ul se împotrivea. Reac iona îns i stomacul, care s-a îmboln vit grav i-l chinuia la cea mai mic mi care.

P rin ii m n stirii vedeau acestea i se mâhneau, ne- tiind cum s -l ajute. Medicii insitau s nu se oboseasc , s nu spovedeasc , s nu liturghiseasc i s m nânce bine datorit medicamentelor. Dar nici faptele lui cele Sfinte nu le putea l sa, nici nevointa s i-o împu ineze. Aceasta îi era de neconceput. Postea cu asprime de la sfâr itul lui februarie i toat luna lui martie, adic Postul Mare. S-a epuizat în chip periculos. Stomacul îl durea foarte tare din pricina medicamentelor, în Lunea Mare, la 1 aprilie, v zându-i primejduindu-se grav, p rin ii i-au adus pu in fasole cu câteva pic turi de untdelemn. Cum a în eles, s-a mâhnit nespus de mult. h-a vrut s m nânce i a protestat:

- Nu-mi strica i nevointa!

Timp de patru zile n-a pus nici o f râmitur în gur , în ciuda situa iei lui. numai în Joia Mare, dup Sfânta Liturghie a mâncat ceva. învierea Domnului a pr znuit-o cu o str lucire l untric de nedescris. l-au fost h r zite experien e duhovnice ti foarte

veselitoare a v zut i a tr it bucurii minunate... Puteau fi v zute pe fata lui str lucitoare i lin ... Bucurie cereasc , lumin triumf toare... Fata lui devenise o str lucire de rai.

În toate lunile care au urmat l-au înso it pe stare fericitele experien e dumnezeie ti i martiriul trupesc. i nu numai atât. S-a m rit i la p rin i râvna pentru o adev rat întrecere duhovniceasc .

S-au înmul it experien ele dumnezeie ti i harismele? S-au m rit i durerile, s-au înmul it i micile infarcturi. S-au înmul it cei vindeca i cu rug ciunile lui? S-au înmul it i bolile lui i ispitele în m n stire.

În aceste luni tot mai mult timp l-a d ruit rug ciunii min ii. Spunea în t cere aproape mereu “Doamne, lisuse Hristoase, miluie te-m pe mine, p c tosul“. Uneori în genunchi, rezemându- i cotul drept pe dulapul de lemn, alteori întins - atunci când era absolut nevoie - iar alteori în genunchi cu epitrahilul de gât înaintea icoanei Domnului. N-a vorbit niciodat despre rug ciunea min ii. N-a explicat, n-a sf tuit. Poate nu l-a silit nimeni s vorbeasc despre aceasta, despre felul cum se face aceast rug ciune, despre ce se întâmpl în cei ce o practic i mai ales despre cele ce le câ tig cei spori i în ea. Dar de i nu vorbea cu buzele, vorbea cu întregul s u chip. i poate mai gr itor. Pe fata lui un monah vedea roadele rug ciunii mintii. Lacrimi, str lucire peste tot, si pe fat i pe barb . A fost nespus de sfânt clipa când rug ciunea min ii a devenit a inimii, în untrul lui a izvorât bucuria negr it si l-a str lucit lumina senin .

Pentru c , fire te, rug ciunea cu mintea, mai mult sau mai pu in facem to i. Dar la putini ea se adânce te i devine a inimii. Putini se ostenesc peste m surile normale i putini primesc experien ele dumnezeie ti, care se nasc în latura inimii i inund toat fiin a.

A v zut un arhonte pe un tron sl vit.

A venit   i vara. n d jduia s   i se mic oreze chinu-. Dar cum s   se fac   asta cu picioarele învine ite, în ale c ror vene sângele nu mai circula? Cum s   func ioneze inima cum trebuie, când ea era hârbuit ? Ie ea pentru pu in timp   i pu ini erau cei care îl puteau vedea, îns   insista s   spovedeasc , s   asculte patimile oamenilor, s   sf tuiasc   neîntrerupt   i s   se roage pentru durerile tuturor. Mai scria înc   scrisori. Mai mult de zece pe zi. Iar atunci când nu se sim ea bine, încât s   nu se poat   ruga separat pentru toate cazurile, lua scrisorile ce i le trimiteau   i le ducea la Cuviosul David:

- Aici, P rinte, sunt problemele oamenilor. Tu   tii ce scriu ei. F   ce po i. Nu-i l sa. Pe tine te am...

Spre sfâr itul ultimei veri, i s-a întâmplat ceva foarte important. N-a specificat dac   a fost un somn sau în trezie. Spunea c   se afla în ceruri înaintea unui arhonte plin de m re ie, care   edea pe un tron m re   i luminat. Al turi de el   i mai jos st tea un secretar.   inea o carte mare în mâini   i întorcea toate foile, pân   ce a aflat o oarecare fapt   bun   a ieromonahului Uicov. Apoi secretarul a spus: “P rintele Iacov nu mai are nimic altceva“.

Atunci Cel ce   edea pe tronul slavei a insistat: “Cum nu mai are nimic? Are! întoarce la pagina 365“. Acela a deschis   i a aflat o cutiu   frumoas . Fericitul stare s-a gândit   i   i-a adus aminte. Când era înc   în Farakla, sfâr- indu-se r zboiul, a aflat o cutiu   mic , metalic , probabil o cutie de rachete luminoase. Era foarte frumoas   l-a impresionat mult si f r   s   pregete a dus-o la Biseric . Acolo nu aveau o cutie potrivit   pentru t mâie   i de aceea i-a d ruit-o preotului cu toat   inima sa.

“Zilele acestea voi pleca... precum o p s ric “.

A început toamna cu greut ile ei pentru bolile fericitului stare . Hu mai putea suferi. Episoade unul dup altul, mici infarcturi. Vrând nevrând la sfâr itul lui septembrie l-au dus la Atena. Imediat l-au internat ?n spital, într-o rezerv de la urgen . Au consultat organele care nu func ionau, au reglat aparatul de la inim , au înt rit organismul s u cel extenuat i de nevindecat... Au încercat, dar nimeni nu mai n d jduia nimic. Kremastinos i-a spus iar i deschis c nimic nu func ioneaz ... în fiecare clip se primejduia o tromboz ... puterea dumnezeiasc îl inea pe b trân...

Simptomatic, rezerva de la urgen îi trebuia iar i efului PASOK-ului. Iar i l-au pus pe stare într-un salon i i s-a cerut din nou s -l binecuvânteze pe A. Papandreu. De data asta l-a binecuvântat pe bolnav de dinafar u ii urgen ei, pentru c în untru îi f ceau un test.

- Nu-i nimic, - a spus stare ul - îl voi binecuvânta de aici ca s se fac bine i s se duc la casa sa.

i bolnavul s-a dus acas . A ie it i stare ul din spital i a stat pu ine zile la familia Mikeli. în diminea a când trebuia s plece la m n stire i-au cerut s le fac o aghiazm în cas . S-au sculat cu to ii la ora 4 i au început. Dar to i - de fa era i monahia Teodora - îl vedeau pe stare mai îngeresc ca alt dat i peste pu in timp s-a r spândit peste tot o bun mireasm nespus . De îndat ce au simtit-o au început s plâng cu to ii.

Ajungând la m n stire a suferit o infec ie primejdioas . Pu in mai târziu, la începutul lui octombrie, starea lui a avansat la pneumonie. Moi probleme i primejdia s se sfâr easc din clip în clip . Medicul, Kottas care îl cerceta adesea i îl

respecta mult, l-a rugat insistent s mearg din nou la spital. Stare ul n-a cedat:

- Orice vrei, fiul meu, numai nu m trimite la spital. De altfel plecând de la spitalul general de Stat, l-au programat pentru 4 decembrie, când trebuia s -l consulte din nou în am nunt. Acela îns spunea:

- Nu voi merge iar i acolo... nu voi mai apuca...

 i n-a apucat, în felul acesta a spus multora de mai înainte despre adormirea sa i chiar cu exactitate. Oamenilor care în luna octombrie i noiembrie îi spuneau: “P rinte, vom veni i te vom vedea în decembrie“, sau “la Cr ciun“, le r spundea cu siguran :

- N-o s mai apuca i.

P rintelui Iacov din Larisa i-a spus:

- S vii la m n stire, dar pe mine nu m vei mai afla. i chiar mai mult, cu trei sau patru zile mai înainte a spus Fotiniei:

- Zilele acestea voi pleca. Dar tii cum voi pleca? Iat , a a... ca o p s ric (i a suflat în palm ca s arate cât de simplu i u or î i va da duhul s u).

“M   cred prost   i nebun”.

Toată luna octombrie l-a durut   i a suferit neîn-chipuit de mult. Devenise foarte palid, de pe fata sa pierea orice urm   de via   i p rea ca un mort.   l-au interzis orice fel de îndeletnicire, s   spovedeasc   i s   coboare la slujbele bisericii. Dar acela cum î i revenea pu in   i spovedea   i la biseric   venea.

Se ruga mai ales pentru problemele oamenilor care îi cereau rug ciunea. Vindec rile se înmul eau   i tot mai mult lume venea la m n stire. Dar nu veneau numai oameni cumin i   i evlavio i. Erau unii care gândeau   i spuneau lucruri necuvenite despre stare , cum c   într-un-mod propriu lui cuno tea lucrurile. Pentru asta s-a mâhnit   i într-o zi n-a mai r bdat   i a spus:

- P rinte, m   cred prost, nebun... dar dup   ce voi muri vor vedea cine este Iacov... Mu spun asta din ego ism   i mândrie, ci o spun spre slava lui Dumnezeu.

  i într-adev r, cu cât i se apropia sfâr itul, de i implora neîncetat mila lui Dumnezeu, de i spunea   i iar   i spunea c   “n-am f cut nimic pentru Hristos“, câteodat   l sa s -i scape ceva   i despre harismele ce i le-a dat Dumnezeu.

- Am ascultare   i smerit   cugetare. De ce s   n-o spun, dac   Dumnezeu mi le-a dat?

Alt dat   iar   i, într-un mod mai ocolit, voind s   încredin eze c   le uit   pe toate cele ce i le m rturisesc oamenii, a spus:

- Dumnezeul meu, mi-ai dat multe harisme. Te rog s -mi mai dai una: s   uit toate cele ce mi se spun la m rturisire.

Ceva înc   i mai mult. între 15   i 20 octombrie p rintele Chirii l-a auzit vorbind cu sine:

- La înmormântarea mea se va aduna lume. Vor veni ca frunza i iarba... Va veni mult lume i ce dac voi face a a ca s îi binecuvintez...

Într-adev r, atunci când, la ie irea din biseric , au ridicat sicriul lui la în l ime, ca s -l vad pe stare miile de oameni, unii au m rturisit c l-au v zut pe stare în picioare binecuvântând pe cei de fat .

În aceast perioad din urm era nelini tit în privin a episcopului locului. De mult timp nu mai comunicase cu Prea Sfin itul Mitropolit Hrisostom al Halkidei i c uta prilej s o fac . A luat leg tura cu episcopul s u, i-a cerut binecuvântarea i pentru aceasta a sim it o bucurie adânc . Fericitul stare tr ia o viat bisericeasc tradi ional   i curat . Avea con tiin a slujirii liturgice a episcopului i cinstea pe to i episcopii, îl mâhnea i condamna faptele urâte f cute împotriva episcopilor, oricare ar fi fost ei. “Este episcop“, spunea el “nu înceteaz s fie arhiereu“.

Folosea mult cuvântul arhiereu i numai modul cum îl pronun a, ar ta c în elegea profunzimea lui. De aceea a condamnat toate tulbur rile biserice ti din ultimile luni.

Liturghise te împreun cu sfin ii i îngerii...

Noiembrie, ultima lun a vie ii stare ului, a început cu inten ii bune. Erau destule clipele i ceasurile în care se sim ea suportabil. Avea i bucuria întroniz rii Patriarhului. Vartolomeu al Halkedonului a urcat pe tronul ecumenic, precum ceruse stare ul de la Cuviosul David. P rintele Pavel a hot rât s mearg la Constantinopol, la întronizare i s-a gândit s treac   i pe la m n stire. L-a aflat pe stare în chilie într-o bun dispozi ie. A discutat în leg tur cu întronizarea i stare ul a întrebat:

- Oare m va lua în nume de r u Patriarhul dac îi voi trimite un mic dar?

I-a trimis o mic sum de bani “pentru a oferi câte o pr jitur celorlal i sinodali la alegerea sa“ precum a spus P rintelui Pavel. Prea Fericitul a primit foarte mi cat “micul dar“ spunând, cu plec ciune, cuvintele stare ului rostite cu mult smerenie: “iertati-m “.

Dar nu s-au scurs multe zile din luna noiembrie i orele vie ii lui au devenit tiranice. Cuviosul nevoitor suferea din ce în ce mai mult. Dar i harul îl adumbrea tot mai mult. De i era chinuit trupe te, se nevoia s privegheze i s se roage. Se d ruia în întregime rug ciunii i singurul lucru pe care îl ceruse de la Dumnezeu era s se poat ruga neîncetat. Dumnezeu a îng duit s -l tiranzeze atâtea boli, dar i-a d ruit i o vigoare nem surat în rug ciune. O tr ia i se desf ta în ea în chip pascal. Adeseori se l sa prad lacrimilor de bucurie i de recuno tin fat de Dumnezeu, noaptea sau diminea a, înainte de a trece la Biseric , monahii treceau pe la chilia sa i îl vedeau plângând, curgându-i lacrimile ca pârâia ele, îns expresia sa era tot mai luminoas . Monahul tân r ce îi slujea s-a înfrico at atunci când l-a v zut a a pentru întâia dat   i îngenunchind înaintea lui l-a întrebat:

- P rinte Stare , ce ai? Te doare?

Ce s r spund v z torul de Dumnezeu? Cum s -i explice tân rului vl star al petrecerii îngere ti cele pe care i le-a h r zit Dumnezeu?

- Nu fiule, ci m aflam i împreun liturghiseam cu sfin ii i cu îngerii... La jertfelnicele ce nu se pot descrie...

Mu putea s explice multe, nu era teolog, îns era cu adev rat v z tor de Dumnezeu. l putea exprima experien a vederii dumnezeie ti i s-o arate prin puterea i cugetarea sa. niciodat n-a crezut c poate rosti predici, îns el însu i era o predic vie. Pentru cei ce aveau adev ra i ochi ca s vad , el constituia prezenta lui Dumnezeu pe p mânt. Pentru cei ce aveau inim cump tat , el constituia în întregime descoperirea lucr rilor dumnezeie ti. Cuvintele ce le rostea, sfaturile pe care le d dea închin torilor care insistau s asculte ceva din gura lui erau simple i practice, nu analize i explica ii. Ci o propozi ie scurt , un cuvânt verbal i de multe ori incomplet. Dar atunci când îl cuno tea cineva i urm rea ce îl întrebau i felul cum le r spundea, cugeta f r s vrea: “De ce îl mai întreab ? Nu-l v d? C suficient c îl v d...“ nu era nevoie s - i vorbeasc ca s te folose ti. Ci era destul s apar i s -l prive ti... rar desf tare, binecuvântarea lui Dumnezeu, pl cere sfânt ... i toate acestea sunt adev rate, a a cum este adev rat c toate cuvintele lui aveau putere i înrâurire sfânt . To i le sorbeau ajungând în inimile lor ca o mângâiere, ceva ca o lumin . Sim mântul acesta era general i deloc întâmpl tor. El are leg tur cu harul i cu cuvio ia stare ului. Energiile dumnezeie ti îl inundau i cuvintele lui constituiau rev rsarea r sufl rii dumnezeie ti, pe care cel ce o primea o sim ea binef c toare. Cuvintele au ecou atunci când se rostesc de o persoan insuflat de Dumnezeu i sunt expresii seci, lingvistice, atunci când se pronun din obi nuin , tipiconal. R sunetul, lucrarea binef c toare a cuvintelor nu se datoreaz cuvintelor înse i, ci

persoanei care exprim   cuvintele. Deoarece persoana este purt toare i generatoare a enegiilor dumnezeie ti.

În cazul acesta aveau ceva asem n tor cu ceea ce se petrece în Taina M rturisirii. Acolo preotul cere prin cuvinte iertarea credinciosului ce se poc ie te, care se elibereaz de greutatea p catului i, fire te, tr ie te i simte în multe feluri aceast eliberare. Tot astfel, cuvintele unui harismatic insuflat de Dumnezeu se aseam n cu cuvintele unei rug ciuni sau al unui paraclis citit de preotul care s vâr e te rug ciunea.

Cuvintele Evangheliei, rostite de buzele dumnezeie ti ale Domnului aveau un r sunet binef c tor, în timp ce rostite de un oarecare nu au nici unul. Fericitul stare avea con tiin a acestor st ri. Aceasta se vedea din faptul c uneori insista i poruncea "ca cel ce avea st pânire", îns st pânire duhovniceasc . Paralel, precum am spus, el însu i nu avea sentimentul c prezint o oarecare înv tur deosebit . Ci era vorba de sfaturi simple, cu scopul de a mângâia.

Luând aminte la cuvintele lui, ne încredin m i de un alt fel de în elepciune a sa. Adic cele mai multe din cele pe care le spunea închin torilor nu aveau înf i area de înv tur într-o problem sau alta. Erau povestiri ale unor minuni i semne dumnezeie ti, care erau f cute -precum spunea - de Cuviosul David i de Sfântul Ioan Rusul. Prezentarea m chip minunat a minunilor Sfin ilor constituia modul de baz prin care înv a. i el însu i era un comentator conving tor al minunilor acestora i, prin urmare, al "înv turii" lui. Sfâr ind povestirea despre felul cum s-a poc it unul, sau cum s-a vindecat altul prin rug ciune, sau cum un al treilea s-a eliberat de diavol prin atingerea lui cu capul Cuviosului David, afla prilejul s dea un oarecare sfat potrivit cu cazul persoanelor ce îl ascultau.

Ultima zi a vie ii sale

Noaptea de 20 noiembrie - diminea a lui 21. A venit ceasul s - i sfâr easc mucenicia acestei vie i. Erau destule bolile, era destul i nevoin a marelui silitor, însu i fericitul stare o tia bine. A c zut cortina peste lumea cea mic i s-a deschis pentru nem rginit, pentru lumea cea f r sfâr it, a fericirii i a slavei. Pentru lumea aceea c reia îi sunt meni i cei ce au suferit mult i cei ce au iubit pe Domnul f r limite.

Fericitul stare Iacov a privegheat de cu sear în rug - ciune. Dar istovitul n-a uitat pe cei îndurera i. A citit ultimele scrisori i a r spuns la vreo 15. A mângâiat, a sf tuit dup caz. Era 21 noiembrie. Luminându-se de ziu începea s rb toarea Intr rii în Biseric a Maicii Domnului. S-a preg tit toat noaptea. Era gata s coboare la Biseric , în mod normal nu trebuia, dar el dorea mult, atât de mult încât nimic n-ar fi putut s -l opreasc de la ultima lui împ rt anie. A coborât cu mult osteneal , era înc întuneric. Unii monahi au observat o alt expresie pe fa a stare ului. Fa a lui avea o luminozitate nem - surat , rev rsa numai dragoste, iar zâmbetul lui îngeresc nu se mai termina. S-a s vâr it slujba de diminea . A cântat stând în genunchi cu atâta u urin i m re ie, de ziceai c nu este bolnav.

Glasul lui dumnezeiesc a umplut biserica cu o melodie minunat , de ziceai c auzi cântarea mai multor îngeri împreun . Acea zi a fost sfânt i pentru p rintele Ilarion, pentru c în diminea a aceea a fost hirotonit iero-diacon la Filla de mitropolitul Halkidei. Se vedea c Liturghia aceea nu era una obi nuit . Cu toate acestea nici n-a spus, nici n-a ar tat ce a tr it în timpul ultimei lui Liturghii. A v zut iar i heruvimi i serafimi? A v zut sfin i în jurul s u? A v zut Sângele cel Prea Sfânt al

Domnului sau pe Iisus Domnul ca miel pe Sfânta Mas , ca alt dat ? Nu tim nimic.

Liturghia terminându-se cu pu in înainte de ora 9 a ie it din biseric i s-a dus la buc t rie având o dispozi ie bun i a b ut o cafea, îns îl a teptau pentru spovedanie. S-a ridicat, a ie it încet-încet, a coborât sc rile pân la poarta central a m n stirii, a trecut în partea cealalt i a urcat putinele sc ri ale celeilalte aripi a m n stirii. La câ iva metri era bisericu a Sfântului Haralambie. De obicei acolo spovedea. La fel a f cut i acum. La ora 10 l-a spovedit pe diaconul aghiorit Ghenadie, c ruia i-a spus bine dispus i ap sat:

- Bine c ai venit! Nu pleca, s fii aici când m vor schimba.

Diaconul a protestat spunând diferite fat de cele pe care le auzise de la stare despre moartea sa, dar acela insist .

Sfâr ind spovedania, s-a sim it obosit, dar p stra o dispozi ie vesel . S-a ridicat, l-a luat pe diacon de mân i au ie it din Bisericu . Au coborât sc rile i au intrat în Biseric . i-a f cut rug ciunea, a s rutat toate icoanele, a mul umit i a preasl vit. Dar deja tr ia alte st ri. Cele din untrul i cele dinafar ale sale se luminau de lumina dumnezeiasc - de aici i veselia i str lucirea fetei sale. Aceast stare duhovniceasc s-a învrednicit s-o vad numai un singur monah, Efrem. Cur tea sfe nicele i l-a v zut pe fericitul stare intrând schimbat la fat . Str lucea în întregime i r spândea bucurie i veselie. A stat nemi cat i l-a observat în aceast stare, fiind inundat i el însu i (Efrem) de veselie i uimire.

A ie it din biseric i împreun cu diaconul au înconjurat m n stirea pe din untru. A mers peste tot, pe la to i monahii, îi binecuvânta i le transmitea veselia ce se rev rsa din bel ug de pe fata lui îngereasc . Dup ce a terminat înconjurul acesta a dorit s ias afar din m n stire. A ie it prin poarta de miaz zi. A luat-o încet-încet la dreapta. S-a oprit la atelier i a

binecuvântat cu nespus dragoste pe monahii de acolo. A luat-o iar i la dreapta oprindu-se la bisericu e i f când cruce de multe ori. A urcat mai sus, spre nord-est. A cerut de la diacon s -l ajute s mai urce pu in. De acolo se vedea toat m n stirea ca din avion. Era frumoas , reînoit , îngrijit ... O aflase în ruin , distrus , d râmat i foarte mic . Acum era i reînnoit i plin de monahi buni.

O privea de acolo de sus i nu se s tura. Privirea sa era plin de mult dragoste pentru m n stire. A stat destul timp privindu-o. Oare cugeta la cum a aflat m n stirea atunci când a venit? Cred c nu, pentru c de pe fata lui n-a disp rut deloc bucuria. Nu era vreme de amintiri nepl cute... Acum slavoslovea numai, c ci clipele mai erau pu ine i le afierosea unor lucruri mari...

Picioarele nu-l mai ineau.

- Hai, fiule, s mergem.

S-au întors pe cealalt parte. Era aproape amiaz .

Amiaza zilei de 21 noiembrie.

Rupt de oboseal , dup amiaz s-a retras pu in în chilia sa. între timp apare p rintele Alexie, care trebuia pentru prima oar s fac o înmormântare. Noul preot nu tia nici tipicul, nici cum s cânte. Fericitul stare i-a spus cu r bdare cum s fac asta, cum cealalt . i a început s cânte stihirile slujbei de înmormântare. Cânta i p rintele Alexie, dar stare ul cânta foarte frumos, minunat i se bucura din ce în ce mai mult. La un moment dat p rintele Alexie a crezut c a înv at s cânte slujba înmormânt rii i a vrut s plece, mul umind i luând binecuvântare de la stare . Dar acela a insistat s-o cânte toat de la început. A a s-a i f cut. A cântat-o în întregime i stare ul era numai bucurie i încântare.

P rintele Alexie a plecat dup ora 2 i stare ul a r mas singur. La 3 i 15 minute i-au b tut la u pentru cafea i i-au spus c a venit Gherasima. i de i primea cu mare greutate în chilie a spus:

- S vin . Copilul acesta are nevoie. Trebuie s-o v d. A primit-o pe Gherasima pentru spovedanie. i-a pus
epitrahilul, s-a a ezat pe marginea patului, ca s vad pe Cel r stignit i a început. A ascultat-o cu aten ie, a sf tuit-o, a încurajat-o... i deodat , cu o înf i are schimbat , îi spune:

- Aici, fiica mea, este Cuviosul David... i Sfântul Iacov fratele Domnului... Cânt -le troparele!...

Între timp minutele treceau i agonia stare ului cre tea înl untrul s u. Voia s apuce s -l vad diacon pe ucenicul s u Ilarion, care în acea diminea , la Liturghie, fusese hirotonit ierodiacon de mitropolitul Hrisostom al Halkidei.

F r s aud vreun zgomot, la 4 i 15 minute îi spuse Gherasimei:

- Fiic , deschide u a c au venit p rin ii.

Într-adev r, p rin ii ajunseser la u . în clipa în care Gherasima a deschis u a stare ul a încercat s se scoale, s stea pe picioarele lui... Dar în acea i clip a spus “ame esc, ame esc...“ i s-a pr bu it, pierzându- i echilibrul. Fata a apucat s -l tin pu in pe stare i l-a ajutat s nu se loveasc tare c zând pe podea. R suflarea îi era foarte greoaie, în acela i timp au intrat p rin ii în frunte cu p rintele Ilarion. Imediat s-a creat z p ceal , fric , panic , plan ete. P rintele Chirii a îngenunchiat i a început s -i frece mâinile... iar al i monahi au alergat la bisericu a Sfântului Haralambie i plângând, au citit paraclisul. Un altul a alergat s telefoneze la medic. Pulsul marelui nevoitor era firav, imperceptibil... Fata a luat putin culoare ro ie... A r mas lini tit, f r agonie... i dup pu in timp de pe buzele sale sfinte s-a auzit o mic r suflare...

A a a fost. i-a dat duhul ca o p s ric . Toate s-au terminat. La ora 4 i 17 minute dup amiaz , fericitul stare a l sat lumea cea stric cioas a durerii. A intrat în cortul cel fericit al lui Dumnezeu Cel în Treime.

P rin ii m n stirii nu voiau s cread c stare ul a plecat, încercau s -i dea ceva... Se creiase o înv lm al de nedescris. Vorbeau plângând... i cu greu se puteau în elege. A adar toate s-au sfâr it.

Înmormântarea

Acolo jos pe podea l-au îmbr cat. Era de fat i diaconul Ghenadie, c ruia de diminea îi ceruse s r mân i s fie de fat când îl vor îmbr ca.

Nevoitorul, care în toat viata sa a fost veghetor, a liturghisit, a lucrat sau s-a r zboit cu diavolii, acum zace nemi cat, f r suflare. Mâinile lui care binecuvântau i d deau necurmat, acum stau nemi cate pe piept i to i îl plâng pe cuviosul, îns în inimile monahilor, în adâncul lor î i face cuib mângâierea pe care o dau Sfin ii. i nu numai pentru c au cunoscut c stare ul lor a fost un cuvios, dar i pentru c v d aceasta pe fata lui sfin it . Imediat a disp rut acea putin ro eal , ce ap ruse pe fata lui în primele minute, întip rindu-se o înf i are cuvioas i mângâietoare de culoare galben deschis.

Desigur, minunata înf i are a cuvio ilor nu se poate descrie, însemn tate are faptul c to i au v zut-o. Ea a r mas aceeia i i în ziua urm toare, când a avut loc înmormântarea. Au trecut multe ceasuri, dar fata sfin it a fericitului stare avea o luminozitate inexplicabil . Cu to ii au sim it c trupul stare ului se afl într-o str lucire.

Spre lumea dinafar au fost date foarte pu ine telefoane. Se pot m sura pe degetele unei mâini, îns unul a chemat zece, dup care au devenit mii. în scurt timp au devenit iasc , foc care s-a întins i a pricinuit durere în mii de inimi. To i transmiteau noutatea înfrico toare la cât mai mul i. i era ca i cum însu i stare ul tr gea clopotul. Invita ia era personal , îns i stare ul îi chema pe oamenii lui dragi.

Când oamenii au început s se în tiin eze între ei era noapte, erau zile de lucru i to i erau pleca i la treburile lor..., iar m n stirea era departe, la cap tul lumii, sus în mun i. Toate

acestea erau adev rate, dar vestea a pricinuit o zguduitur puternic . Cei care l-au cunoscut au început s plâng oriunde erau atunci când au aflat, chiar i pe drum... i se înmuiau picioarele i c utau s se sprijine de ceva... i se sim eau r u dac în jurul lor al ii nu în elegeau.

Cu toate acestea stare ul a sunat clopotul i o mare nesfâr it de lume s-a pornit spre sfintele moa te. Au hot rât s mearg orice s-ar întâmpla. Au l sat treburile, au l sat copiii, au l sat pe b trâni... i alergau spre Halkida. Apoi din munte în munte au urcat pe muntele Sec. Iar de pe vârful muntelui se coborau la m n stire, acolo unde a teptau moa tele sfinte ale stare ului lor, ale nevoitorului Iacov, f c torul de minuni. Mul i au ajuns noaptea i au privegheat i s-au rugat împreun cu monahii.

Înc din zorii zilei, drumurile s-au umplut de ma ini. O mul ime nenum rat a ajuns pe drumul r u ce ducea la m n stire. Toate c r rile erau pline de o mul ime nesfâr it de fii duhovnice ti ai stare ului care iroia blocând drumurile. Mul i poli ai se osteneau s fac rânduial . To i voiau s se închine cu evlavie stare ului.

Mii de oameni au mers pe jos kilometrii întregi, pentru c ma inile nu mai înc peau. Dar to i au ajuns, chiar i cei de departe, i i-au f cut metanie stare ului cerându-i binecuvântarea.

Curtea cea mare a m n stirii era plin pân la refuz. Balcoanele mari, ca ni te verande, din interiorul cl dirilor m n stirii erau în pericol s cedeze. Afar i în jurul m n stirii erau iar i mii de oameni. Episcopi, preo i, diaconi i monahi au inundat biserica, care nu mai înc pea i pe mireni, în untrul i înafara bisericii to i plângeau cu durere, lacrimile tuturor curgeau ca râurile... ici i colo, cu bocete.

Iar fericitul stare p stra înf i area galben deschis a cuvio iei, care îi mângâia în întristarea general . Nu te mai saturai privind acea str lucire a sfin itei lui fe e.

Fericitul devenise... mai viu decât atunci când era viu. i mai adaug c , mort fiind, era mai frumos i mai luminos.

Dumnezeu, Care i-a dat harisma înf i rii luminate a cuvio iei, i-a dat i altceva. La stare s-a desfiin at legea natural , n-a în epenit, precum se întâmpl totdeauna cu mor ii. Mâinile lui cuvioase au p strat moliciunea i temperatura lor fireasc . To i le s rutau cu evlavie i to i s-au încredin at de aceasta. La orele 12 ale amiazei zile urm toare, cu pu ine ceasuri înainte de înmormântare, mitropolitul Procopie al Kefaloniei, care se spovedise la stare , c uta înc atât de mult binecuvântarea stare ului, încât a f cut un lucru de mirare. A luat mâna dreapt a stare ului, i-a unit primele trei degete i a ridicat-o la fruntea sa ca s -l binecuvânteze. Dup aceea a pus mâna neînsufle it a stare ului iar i pe pieptul s u, unind din nou cele dou degete în form de binecuvântare, în cazul acestei m rimi a nesfâr itei iubiri de oameni s-au desfiin at legile naturale.

În Biserica m n stirii se cânta slujba înmormânt rii, în timp ce multe mii de monahi treceau s -l heretiseasc   i s -l s rute pe stare . Dar pentru ca i miile de credincio i s -l poat urm ri i s vad sfintele moa te ale cuviosului, fie si de departe, au scos sicriul afar din biseric . Au cântat i afar slujba înmormânt rii pe scurt. i unii cre tini, de i nu to i, au v zut pe fericitul stare zburând pe deasupra mul imilor i binecuvântându-le.

V zând sfintele moa te i auzind stihirile de înmormântare, lumea a con tientizat mai profund adormirea cuviosului stare , pierderea cea înfrico toare. Sim mintele au biruit si pe cei cu sânge rece. Inimile credincio ilor erau ap sate, lacrimile curgeau, nimeni nu se putea ab ine. To i încercau s se apropie de sfintele moa te... îmbulzeal   i z p ceal ... numai o privire s arunce, s -l

vad pe cuviosul pentru ultima oar ... Doi clerici, p rintele Dionisie i p rintele Pavel, au vorbit foarte frumos despre fericitul stare Iacov. Cuvântul lor a p truns în inimi. A sosit i clipa cea mare. Pu ine minute mai aveau înaintea lor sfintele moa te.

În clipa aceasta, înaintea a mii de oameni, mitropolitul Procopie al Kefaloniei a poruncit s se înalte sicriul, s -l ridice la în l ime ca s -l vad i credinco ii pe cuviosul. i de cum au în l at sicriul i îndat ce au fost v zute de to i sfintele moa te, din miile de inimi a ie it un strig t mi c tor. i-au deschis buzele i s-a umplut incinta i au fost inunda i to i mun ii de strig tul: "Sfânt, Sfânt... Sfânt e ti!" S-a deschis cerul i a primit m rturisirea unanim , izvorât din mii de guri ca un tunet. Acum îns nu mai era un strig t de jale, nici de protest pentru adormirea lui. A fost un strig t de biruin , o doxologie.... Sfânt, sfânt strigau to i i sim eai c spun: "viu este Domnul Dumnezeu", Care întotdeauna ne d ruie te sfin i!

Continuare

Mormântul fericitului stare Iacov se afl în partea de miaz zi a Bisericii, între biseric - unde a litur-ghisit de nenum rate ori si s-a învrednicit de semne dumnezeie ti - i chilia sa, unde s-a nevoit mai presus de om.

"Analfabetul" i multchinuitul Iacov s-a odihnit în anurile lui Dumnezeu Tat l, dar n-a l sat pe oameni. De aceea nu l-au l sat nici ei. Supravegheaz viata m n stirii, îi înt re te pe fra i. Liturghisesc si liturghise te împreun cu ei. A spus-o el însu i unei persoane cunoscute. Se arat i îmb rb teaz . A rânduit pe urma ul s u. L-au v zut viu d ruind Crucea de egumen p rintelui Chirii. A denumit, prin ar tarea sa, chiar i pe al doilea urma al s u... în m n stire toate se fac dup voia sa.

Închin torii nu înceteaz s inunde m n stirea. Acum vin i mai mul i. Mai mul i deoarece, dup adormirea fericitului stare , au con tientizat to i eficienta harismelor sale dumnezeie ti. To i au fost pe deplin încredin a i c stare ul a avut îndr zneal la Dumnezeu i la Sfin ii Lui. înc i mai mult: cu to ii tim, din experien personal sau din istorisiri, c stare ul are mai mare îndr zneal la Dumnezeu dup adormirea sa. El continu s s vâr easc semne dumnezeie ti mai dese decât atunci când tr ia pe p mânt. Apari iile sale nu se mai pot num ra. Mul i îl cheam i stare ul se gr be te s -i ajute. Se vindec bolnavi, mul i sunt ajuta i în înfruntarea problemelor duhovnice ti i lume ti... Peste tot r spânde te mângâiere.

Deoarece semnele dumnezeie ti s vâr ite dup moartea unui cuvios constituie criteriul hot râtor al sfin eniei lui, am judecat cu pruden ca acum s nu prezent m apari iile de dup moarte, t m duirile i interven iile binef c toare ale fericitului stare . Trebuie evitat orice rea interpretare posibil . Biserica, în timp,

încet i cu pruden , va adeveri ce harisrn a dat sau va da Dumnezeu fericitului stare Iacov i atunci va propov dui ceea ce a constatat.

Acum îns ne vom referi numai la dou vedenii:

În noaptea de 4 spre 5 aprilie luminându-se de ziu spre Duminic , preotul responsabil al bisericii Sfântului Ioan Rusul l-a v zut pe fericitul stare aflându-se în Biseric   i cerându-i s -i aduc racla Cuviosului Ioan ca s se închine. l-au adus-o i s-a închinat cu veselie rostind rug ciuni cu cuvinte deosebit de frumoase, care înveseleau nespus pe cei din jur. La un moment dat, stare ul a terminat i a spus: “Lua i-l pe Cuviosul“. Atunci preotul i al ii ce erau cu el s-au plecat s se închine i ei, ca apoi s ia racla. Dar, uimi i, v zur c în racl era stare ul Iacov, iar nu cuviosul Ioan. Tot în diminea a acelei duminici scriitorul c r ii de fa , f r nici o în tiin are, s-a dus c tre Procopi i Farakla s adune date despre stare ul Iacov.

Un stare aghiorit, care era la îndoial dac fericitul stare s-a sfin it sau nu, a v zut în vedenie c se închin unor moa te bine mirositoare, care apar ineau p rintelui Iacov.

 i înc ceva foarte împortant. Fericitul stare s-a ar tat unei femei sporite duhovnice te i i-a spus c alt dat ruga pe Cuviosul David s mearg la Dumnezeu s mijloceasc pentru oameni; acum îns “m duc eu însumi“. De aceea i semnele dumnezeie ti de dup adormirea sa sunt cu neasem nare mai multe. i se fac din ce în ce mai multe pentru credincio ii cei ce se nevoiesc si sufer , astfel ca noi to i s ne mângâiem i s se sl veasc Dumnezeu.

În loc de postfa

«Inima mea este gr din » - m rturisea unui fiu duhovnicesc apropiat Cuviosul Iacov cu pu in vreme înaintea fericitului s u sfâr it. Oare unde am mai auzit noi nu demult cuvinte întrucâtva asem n toare? «Simt în mine ca un fel de rai» - se dest inuia Gheron losif (t 1959) ucenicilor s i nu cu mult înaintea fericitei sale mut ri dintru vremelnicie. Deoarece - dup ce am parcurs filele c r ii de fa - cititorii no tri au v zut c toat via a fericitului Stare nu a fost decât o silire i o ad ugire crescând de sfinte nevoin e spre o agonisire tot mai deplin de sfinte virtu i, adev rate r s diri i arvuni ale raiului, desigur c s-a v dit tuturor faptul c gr dina pe care el a dobândit-o întru sine, dup o via de aspre nevoin e, nu este alta decât cea din care au c zut odinioar , prin neascultarea lor i viclenia arpelui, cei întâi zidi i.

i cum ar fi putut s nu ajung aici acela care - cu o simplitate dezarmant pentru to i potrivnicii s i, v zu i i nev zu i - a parcurs f r abatere calea cea b t torit de to i Sfin ii P rin i, a ascult rii i a t ierii voii pân în sfâr it, prin care a dobândit cele patru mari virtu i atotcuprinz toare, mântuitoare i sfin itoare: cur ia, smerita cugetare, r bdarea i dragostea. Astfel minunatul Iacov a dovedit tuturor c a fost cu adev rat vrednic s fie îndrumat, sprijinit, cercetat i mângâiat din pruncie i pân la adânci b trâne i de Sfânta Paraschiva, Sfântul Mare Mucenic Gheorghe, Sfin ii David i Ioan Rusul, Sfântul Sfin itul Mucenic Haralambie, Sfântul Apostol Iacov. Sfin ii Arhangheli Mihai i Gavriil, de Prea Sfânta n sc toare de Dumnezeu i de însu i Mântuitorul Hristos, Mielul lui Dumnezeu Cel Ce ridic prin jertfa Sa mântuitoare p catele lumii, al C rui Sânge Prea Sfânt l-a v zut aevea.

Astfel stând lucrurile, nu mai poate surprinde pe nimeni c al i doi gigan i ai Ortodoxiei contemporane, ajun i de asemenea la prea înalt m sur duhovniceasc . Fericitul Porfirie († 1991) i Fericitul Paisie Aghioritul († 1994), l-au caracterizat pe Egumenul M n stirii Cuviosului David, cel dintâi, ca fiind «unul dintre cei mai mari sfin i ai secolului nostru», iar cel de-al doilea ca având «harismele Sfântului Ierarh Nectarie de Eghina».

Milostivirea ar tat de harismaticul P rinte - de înainte v z torul, de cunosc torul celor tainice, de izgonitorul i biruitorul diavolilor, de t m duitorul sufletelor i al trupurilor, de miluitorul i mângâietorul tuturor celor întru nevoi - mul imilor care l-au c utat cu dorire în timpul vie ii sale p mânte ti, ne umple de n dejdea mult veselitoare c   i acum, ca unul ce st cu îndr zneal   i mijloce te neîncetat înaintea Prea Sfintei Treimi, va soli de sus mile i îndur ri bogate i îmbel ugate peste to i cei ce pr znuiesc cu smerit râvn str lucitele biruin e ale Sfin ilor lui Dumnezeu, în aprigul i neîncetatul r zboi împotriva puterilor întunericului.

15 Aprilie 2001
La pr znuirea S rb torii s rb torilor,
prea luminata, sl vit   i Sfânta înviere
a Domnului i Dumnezeului
 i Mântuitorului nostru Iisus Hristos
Editorii

Fericitul Iacov Tsalikis

de

Stelian Papadopulos

****

****

APOLOGETICUM

2003

****